მეზვრიშვილის კაბინეტიდან გამოსვლას ხალხი ოვაციით შეხვდა A3

აბაშიძეს თავი პრეზიდენტი ჰგონია A5

ეროვნული დაუმორჩილებლობის წევრები A8

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

შაბათი, 15 ნოემბერი, 2003 წელი. №298 (510)

ფასი 50 თეთრი

ეროვნული დაუმორჩილებლობა!

ამინდი

თბილისი	16	
ქუთაისი	17	
ბათუმი	17	
სოხუმი	16	
ფოთი	18	
თელავი	15	
ზუგდიდი	18	
გორი	13	
ახმეტა	15	
ჭიათურა	16	

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1019
ევრო	2.4605
გირვანქა სტერლ.	3.5772
რუბლი	0.0705

მეფე და მე

B5

ედუარდ-გიორგი

აკა-გიო

ანტიმონოპოლიური სამსახური ტელეკომპანია „რუსთავი 2"-ის წინააღმდეგ

ხელისუფლება დამოუკიდებელ ტელეკომპანია "რუსთსვი 2"-ზე ზეწოლას განაგრძობს.
მას შემდეგ, რაც ცესკო-მ აბსოლუტურად უსამართლოდ მოუხსნა აკრედიტაცია ტელეკომპანიის ჟურნალისტებს, ხელისუფლებამ ტელეკომპანიის წინააღმდეგ ფინანსური და იურიდიული ბერკეტების ამოქმედება კიდევ ერთხელ დაიწყო.
გუშინ საქართველოს სახელმწიფო ანტიმონოპოლიურმა სამსახურმა ვაკე-საბურთალოს სასამართლოში ოფიციალური სარჩელი შეიტანა ტელეკომპანია "რუსთავი 2"-ისა და მოძრაობა "კმარას" წინააღმდეგ.

ნინო ნარჩემაშვილი

სარჩელი შეიტანა "დავის საგნის" ეთერში გამოჩენიდან ათი დღის შემდეგ. ასეთი "შეყოვნებული" რეაქცია კი ასე ახსნა: "კმარას" აღნიშნული რეკლამის, ტელეარხით მისი დემონსტრირების და მასში ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრების შეურაცხყოფის დაფიქსირება რეკლამის ეთერში გასვლიდან ათი დღის შემდეგ, 14 ნოემბერს იმიტომ მოხდა, რომ კანონმდებლობის მიხედვით, ანტიმონოპოლიური სამსახური მხოლოდ მაშინ მიმართავს სამართალდამცველ ორგანოებს, როდესაც საკუთარი უფლებების შელახვის ფაქტს უშუალოდ ვინმე ოფიციალურად აფიქსირებს.

გაგრძელება A4 გვერდზე

A2 ამბები A3 პროტესტი A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 პროტესტი

B1 სტუმარი B2 რევიუ B3 რევიუ B4 პროტესტი B5 პროტესტი B6 სპორტი B7 სპორტი B8 სხვადასხვა

სასამართლო გადაწყვეტილებამ ბოლნისში ვერაფერი შეცვალა

მაია მოსიაშვილი

გუშინ ბოლნისის საოლქო საარჩევნო კომისიას თბილისის საოლქო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება უნდა აღესრულებინა. სასამართლომ "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" მიერ შეტანილი სარჩელი დააკმაყოფილა და გააბათილა ბოლნისის საოლქო კომისიის მიერ შედგენილი არჩევნების შედეგების შემაჯამებელი ოქმი, რომელიც საჩივრების განხილვის გარეშე იყო მიღებული; ასევე, მასში გადასწორებული იყო ციფრები.

ბოლნისში "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" კოორდინატორის მალხაზ ღულუნიშვილის ინფორმაციით, გუშინ საოლქო კომისიამ სასამართლოს გადაწყვეტილება, ფაქტობრივად, არ აღასრულა და ყველაფერი ისევე დატოვა, როგორც იყო: კომისიამ კვლავაც არ განიხილა საჩივრები იმ მოტივით, რომ ისინი დაგვიანებით იყო შეტანილი. რაც შეეხება შემაჯამებელ ოქმს, ის მხოლოდ "გადაათეთრეს" და უცვლელად მიიღეს.

ბოლნისის საოლქო კომისიამ საჩივრები საარჩევნო კოდექსის მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის დარღვევის გამო არ განიხილა, თუმცა "ახალგაზრდა იურისტები" აცხადებენ, რომ მათ ამავე მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტებით, ასევე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით იხელმძღვანელეს, რადგან კენჭისყრის დღეს საარჩევნო უბნებზე ჩანაწერთა წიგნში დარღვევების და საჩივრების დაფიქსირება შეუძლებელი იყო. ამის დასამტკიცებლად არსებობს მოწმეთა ჩვენებებიც.

ის, რომ საოლქო კომისია ამგვარად მოიქცეოდა, სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენელთა მხრიდან სასამართლო პროცესის დასრულებისთანავე გაკეთებული განცხადებებიდანაც ნათელი იყო. "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია" ბოლნისის საოლქო საარჩევნო კომისიის გუშინდელ გადაწყვეტილებას კვლავ გაასაჩივრებს. მოსალოდნელია, რომ მათ "ნაციონალური მოძრაობა" და "ბურჯანაძე-დემოკრატებიც" შეუერთდებიან.

ხელისუფლება „მკვდრეთით აღდგომას„ საკადრო ცვლილებებით ცდილობს

კახეთის რეგიონის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული საკადრო ცვლილებები პოლიტიკური ანგარიშსწორების სახეს იღებს. 4 ნოემბერს კახეთის რეგიონის რამდენიმე გამგებელმა, პრეზიდენტის რწმუნებულის მითითებით, თანამდებობიდან წასვლის შესახებ განცხადებები დაწერეს.

მაია ყალაბეგაშვილი
გურჯაანიდან

პრეზიდენტის რწმუნებულმა კახეთის მხარეში ბიძინა სონღულაშვილმა ეს გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც არჩევნების სავარაუდო შედეგები გამოვლინდა. კერძოდ, სახელისუფლებო ბლოკი ექვს რაიონში მეორე ადგილზე, ხოლო დედოფლისწყაროსა და გურჯაანში - მესამე ადგილზე გავიდა.

კულუარული ინფორმაციით, რეგიონის ხელმძღვანელმა რამდენიმე დღის წინ პრეზიდენტთან ითათბირა და დამსჯელი ღონისძიებების გატარება გადაწყვიტა. 14 ნოემბერს მხარის რწმუნებულმა დედოფლისწყაროსა და გურჯაანის გამგებლებად იქაური საკრებულოს თავმჯდომარეები ავთანდილ ლეკიშვილი და თამაზ დუღაშვილი წარადგინა.

აღსანიშნავია, რომ ავთანდილ ლეკიშვილი საკრებულოს თავმჯდომარედ, სრულიად მოულოდნელად, 11 ნოემბერს დაინიშნა. ეს ფაქტი დედოფლისწყაროელებს აძლევთ უფლებას, იფიქრონ, რომ თავიანთი გამგებლის ვაჟა ქადაგიძის თანამდებობიდან მოხსნა გარკვეული ძალების მიერ წინასწარ იგეგმებოდა. ბიძინა სონღულაშვილის ოფიციალური განცხადება, თითქოს გამგებლის გათავისუფლების მიზეზი ბიუჯეტის შეუსრულებლობაა, სინამდვილეს არ შეეფერება. თავად ვაჟა ქადაგიძე რეგიონის ხელმძღვანელის გადაწყვეტილებით გაოგნებულია და აღშფოთებას ვერ მალავს. **"რა შუაშია ბიუჯეტი, მე პოლიტიკურ რეპრესიებს შევეწირე. თუკი ბიუჯეტია ჩემი მოხსნის მიზეზი და არა არჩევნები, იქნებ ისიც ვიკითხოთ, რა მდგომარეობაში იყო რაიონის ბიუჯეტი ჩემს მოსვლამდე და რა ვითარებაა ამჟამად? მანამდე რამდენი იყო სახელფასო დავალიანება და რამდენია ახლა?.. შეურაცხყოფილი ვარ გათავისუფლების ამ ფორმით. მთელი პათოსით ვატარებდი გამგეობის სხდომას იმ პერიოდში, როცა თურმე მოხსნილი ვიყავი. მასხარად ამიგდეს!"** – აცხადებს ვაჟა ქადაგიძე.

კახეთის მხარის რწმუნებულის გადაწყვეტილება რეგიონის მოსახლეობისთვისაც მოულოდნელი იყო. თელაველები ყოველ წუთს ელოდნენ თელავის გამგებლის მედეა მეზვრიშვილის გადადგომას, მაგრამ, როგორც ჩანს, ხელისუფლებას მეზვრიშვილი, ჯერჯერობით, ვერ გაუმეტებია.

ასლან აბაშიძე მოსკოვში

მარიონეტი შევარდნაძის მანევრში თუ რუსეთის ფავორიტი

რუსუდან ნიკურაძე
საქ. კორ. მოსკოვში

14 ნოემბერი მოსკოვში რუსმა და ქართველმა ჟურნალისტებმა ქუჩაში გაატარეს. ასლან აბაშიძეს დასდევდნენ სმოლენსკის მოედანზე მდებარე რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომდე.

"გამიგეთ, არაფერის თქმა არ შემიძლია," - ასე იგერიებდა მოსკოვში სასტუმრო "მარიოტიდან" გამოსული ასლან აბაშიძე ქართველ ჟურნალისტებს. აბაშიძის გარემოცვა დაძაბული ადევნებდა თვალს ჟურნალისტების მუშაობას. მინისტრ ივანოვთან შეხვედრის პირველი რაუნდის შემდეგ, აბაშიძემ მრავლისმომსწრე რუსი ჟურნალისტებიც გააცურა და სამინისტროს უკანა შესასვლელიდან გაუჩინარდა. ხმა გავარდა, რომ იგი კრემლში რუსეთის პრეზიდენტმა იხმო. აბაშიძის მხლებლებიდან ერთერთმა ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ ყველაფერი კარგადაა. რაც აბაშიძის თანამგრძნობთა ენაზე იმას ნიშნავს, რომ საქართველოს ღირსეული ლიდერი უნდა ჰყავდეს და არა ისეთი, როგორიც ჰყავს.

რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შეხვედრის მეორე რაუნდი გვიან საღმოს დასრულდა. ხანმოკლე ბრიფინგზე მინისტრმა ივანოვმა მოკლე განცხადება გააკეთა, სადაც აღნიშნა, რომ რუსეთი საქართველოში არსებული კრიზისის პოლიტიკური მეთოდებით გადაწყვეტის მომხრეა.

"იმედი გვაქვს, რომ საქართველოს ყველა პოლიტიკური ძალა იხელმძღვანელებს ქვეყნის ინტერესებით და შექმნილი რთული სიტუაციიდან მხოლოდ პოლიტიკურ გამოსავალს მოძებნის," - თქვა ივანოვმა და პაუზის შემდეგ დასძინა, - **ქუჩის მეშვეობით ასეთი სახის პრობლემები არ წყდება."**

აბაშიძესთან გამართული კონსულტაციებით მოსკოვში ცხადი გახდა, რომ რუსეთის საგარეოპოლიტიკური უწყება მზადაა "კავკასიური ოთხეულის" ფორმატში მონაწილეობა მიიღოს საქართველოში შექმნილი კრიზისის დაძლევაში. მინისტრმა ივანოვმა ხაზი გაუსვა, რომ კავკასია რუსეთის ინტერესებშიც შედის და მეზობელ საქართველოში რუსეთი მხოლოდ სტაბილურობითაა დაინტერესებული.

ხომ არ შეხვდით რუსეთის პრეზიდენტს? - ჰკითხეს აბაშიძეს ჟურნალისტებმა. აჭარის ლიდერმა ეს შეკითხვა უპასუხოდ დატოვა. უპასუხოდ დარჩა მთავარი შეკითხვა, რატომ იმყოფება ასლან აბაშიძე საქართველოსათვის ამ საბედისწერო დღეს მოსკოვში?

"24 საათს" რუსეთის პარლამენტში აცნობეს, რომ მოსკოვში იმყოფება სამხრეთ ოსეთის ლიდერი კოკოითიც. ხოლო პარლამენტარმა ვიქტორ ალქსნისმა სახელდახელო პრესკონფერენციაც გამართა და ჟურნალისტების შეკითხვას, თუ რა მიზნებს ემსახურებოდა მოსკოვში ასლან აბაშიძის ვიზიტი, უპასუხა, რომ მოსკოვმა თბილისს კონსტიტუციური წესრიგის დაცვასა და სტაბილურობის შენარჩუნებაში მხარდაჭერა აღუთქვა. გენერალმა ალქსნისმა არ გამორიცხა კრიზისის სამხედრო გზით მოგვარების პერსპექტივაც. ალქსნისმა იწინასწარმეტყველა საქართველოს შემადგენლობიდან პრობლემური რეგიონების გასვლა და აჭარისათვის სამცხე-ჯავახეთის მიერთებაც. **"მოსკოვში ანგარიშს უწევენ იმას, რომ საქართველო არშემდგარი სახელმწიფოა და ამ რეგიონების საქართველოს შემადგენლობიდან გასვლა, პირველ რიგში, საქართველოსათვის იქნებოდა ხსნა,"** - აღნიშნა ალქსნისმა.

როგორ უნდა მოიქცეს რუსეთი, ვის უნდა დაუჭიროს მხარი, შევარდნაძესა თუ ოპოზიციას? - ასეთი ინტერაქტიული გამოკითხვა ჩაატარა რადიო "ეხო მოსკვიმ". ეთერში დარეკა სამი ათასამდე მსმენელმა. 80-მა პროცენტმა ოპოზიციის მხარდაჭერა ჩათვალა მიზანშეწონილად. გამოკითხულთა დიდი ნაწილი კი მიიჩნევს, რომ რუსეთი საერთოდ არ უნდა ჩაერიოს საქართველოს შინაურ საქმეებში.

ფიშერი კონფლიქტის მშვიდობიანად გადაწყვეტისკენ მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას

მერი კახიანი
ვენიდან

გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა იოშკა ფიშერმა, ბერლინში ირაკლი მენაღარიშვილთან შეხვედრისას მოუწოდა თავის ქართველ კოლეგას, რომ საქართველომ 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებთან დაკავშირებით არსებული კონფლიქტი მშვიდობიანად გადაწყვიტოს. გერმანია დეტალურად ადევნებს თვალყურს საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს. აუცილებელია, რომ ოპტიმალური გამოსავალი იქნას ნაპოვნი, რათა მოვლენების ესკალაცია არ მოხდეს, - აღნიშნა ფიშერმა. თავის მხრივ, მენაღარიშვილმა ხაზგასმით თქვა, რომ მისი ქვეყნისთვის სწორედ რომ უდიდესი მნიშვნელობა აქვს არსებული პრობლემის მშვიდობიანი გზით მოგვარებას.

მენაღარიშვილი გერმანიაში სამხრეთ კავკასიის საერთაშორისო კონფერენციაში მონაწილეობის მისაღებად იმყოფებოდა.

მჯდომარე საპროტესტო აქცია ცესკო-ში

თამარ მჭედლიშვილი

სწორედ მაშინ, როდესაც გაერთიანებული ოპოზიციის ლიდერები და რამდენიმე ათასი ადამიანი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შენობას მიადგნენ, ცესკო-ს წევრები რიგით საკითხებზე ბჭობდნენ.

ოპოზიციური პარტიების აქტივისტებმა ცესკო-ში მჯდომარე აქცია დაიწყეს.

მიხეილ სააკაშვილი, ზურაბ ჟვანია და ოპოზიციის სხვა ლიდერები "იმელის" შენობაში ზუსტად მაშინ შევიდნენ, როდესაც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრებმა სხდომა დაასრულეს.

საგულისხმოა, რომ მის წევრებს საქართველოში მიმდინარე საპროტესტო აქციების თაობაზე მთელი დღის განმავლობაში არანაირი კომენტარი არ გაუკეთებიათ. ცესკო-ს წევრებს "არ შეუმჩნევიათ" არც "კმარა"-ს აქტივისტები, რომლებმაც ცესკო-ს შენობის წინ დღის პირველ ნახევარში საპროტესტო აქცია გამართეს.

"კმარა"-ს 30-მდე აქტივისტი აპროტესტებდა ცესკო-ს მიერ სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი-2"-სთვის აკრედიტაციის გაუქმებას, ასევე კომისიის მიერ ხუთშაბათს ღამით მიღებულ იმ დადგენილებას, რომელიც კენჭისყრაში მონაწილე ამომრჩეველთა საერთო ოდენობის განსაზღვრის წესს ეხებოდა.

თუმცა, "კმარას" არავინ გამოხმაურებია. გუშინ ცესკო, ძირითადად, მხოლოდ მაჟორიტარულ ოლქებში მეორე ტურების და ხელახალი არჩევნების გამართვის თაობაზე ბჭობდა. თუმცა, მისმა ზოგიერთმა წევრმა პოლიტიკური აქცენტებისგან თავი მაინც ვერ შეიკავა.

ეს კი მაშინ მოხდა, როდესაც კომისიის წევრმა ავთანდილ სულაბერიძემ "სამართლიანი არჩევნებისაგან" კენჭისყრის შედეგების პარალელური გადათვლის მონაცემების წარმოდგენა ითხოვა. მისი თქმით, "ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული არჩევნების პარალელური გადათვლის შედეგები ცესკო-ს საშუალებას მისცემს, გააანალიზოს არჩევნების თვისობრივი მხარე, რაც არჩევნებში დაშვებული შეცდომების შემდგომ გამოსწორებაში დაეხმარება". თუმცა, კომისიის მეორე წევრმა მამუკა გობეჩიამ იქვე განაცხადა, რომ "სამართლიანი არჩევნები" დიდი ხანია, "გაერთიანებული დემოკრატების" პოლიტიკური დანამატია და მისი არ სჯერა.

შემდეგ მოვლენები ასე ვითარდებოდა:

სახელმწიფო დაცვის სამსახურის თანამშრომელთა წინააღმდეგობის მიუხედავად, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შენობაში გაერთიანებული ოპოზიციის ლიდერები - მიხეილ სააკაშვილი და ზურაბ ჟვანია შედიან. მათ თან ახლავთ 50 მხარდამჭერი. ისინი შენობის პირველ სართულზე მჯდომარე საპროტესტო აქციას იწყებენ. მათ შორის არიან: პეტრე ცისკარიშვილი, გივი თარგამაძე, გიორგი არველაძე, ვანო მერაბიშვილი, მაია ნადირაძე, კამალ მურადხანოვი, ბესო ჯუღელი, დავით მუმლაძე, ვლადიმერ გუცაევი, ბეჟან გუნავა...

"გაერთიანებული ოპოზიციის საპროტესტო მჯდომარე აქცია ცენტრალური სარჩევნო კომისიის შენობაში გაგრძელდება მანამ, სანამ ცესკო 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში "ნაციონალური მოძრაობის" პირველობას არ აღიარებს და სანამ საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკური ვაკხანალია არ დასრულდება," – ასეთ განცხადებას აკეთებს მიხეილ სააკაშვილი. ზურაბ ჟვანია კი დასძენს, რომ იგი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრებთან და მის თავმჯდომარესთან შეხვედრას არ აპირებს.

რამდენიმე წუთში მიხეილ სააკაშვილი და ზურაბ ჟვანია ცესკო-ს ტოვებენ. ხოლო "იმელის" შენობაში დარჩენილი ოპოზიციონერები აცხადებენ, რომ ისინი არ დაიშლებიან მანამ, სანამ ხელისუფლება არჩევნების გაყალბებას არ აღიარებს.

რამდენიმე წუთში ჟურნალისტების წინაშე პირველ კომენტარს აკეთებს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ნანა დევდარიანი. **"ეს მჯდომარე საპროტესტო აქცია კომისიის მუშაობაზე გავლენას ვერ მოახდენს. ხოლო შენობის დაცვა მუშაობის საგანგებო რეჟიმზე გადავიდა. ეს ყველაფერი განპირობებულია იმით, რომ ძალიან რთულია სიტუაციის რეგულირება, როცა ხალხის დიდი რაოდენობა იყრის შენობაში თავს. "ნაციონალური მოძრაობის" წარმომადგენლებმა საპროტესტო აქციის დროც და ადგილიც არასწორად შეარჩიეს, რადგან არჩევნების შედეგების დათვლა საოლქო საარჩევნო კომისიებში მიმდინარეობს,"** – ამბობს დევდარიანი და იქვე ხაზგასმით აცხადებს, რომ იგი არანაირ ზემოქმედებას არ განიცდის ხელისუფლებისა და პრეზიდენტის მხრიდან. **"ამ პერიოდში მხოლოდ ორჯერ შევხვდი პრეზიდენტს. მე მითითებებს და ინსტრუქციებს არავისგან ვიღებ,"** – ამბობს ცესკო-ს თავმჯდომარე.

მოგვიანებით, იგი აქციის მონაწილეებს ხვდება. საუბრის ტონი საკმაოდ დაძაბულია, ოპოზიციონერთა ბრალდებები კი – სერიოზული. ისინი ნანა დევდარიანს აჭარაში ჩატარებული არჩევნების შედეგების მთლიანად გაუქმებას და თანამდებობის დატოვებას სთხოვენ. **"თუ თქვენ მოქალაქეობრივი პოზიცია გაგაჩნიათ ამ შემთხვევაში, რატომ არ გაგაჩნდათ ეს მოქალაქეობრივი პოზიცია 1999 წლის არჩევნებში, როცა "მოქალაქეთა კავშირმა" გაიმარჯვა? თქვენ მისი წევრი იყავით, მე კი, მთაწმინდაზე მოგებული, მაჟორიტარი დეპუტატობის არჩევნებით, პარლამენტის გარეთ დამტოვეთ,"** – ეს უკვე ნანა დევდარიანის პასუხია.

დევდარიანი აქციის მონაწილეებს ურჩევს, ბრძოლა სამართლებრივი გზით გააგრძელონ. **"შალვა ნათელაშვილმა, იმის გამო, რომ 1999 წლის არჩევნებში გარეთ დატოვეს, სტრასბურგამდე სამართლებრივი გზით იარა და მსოფლიოს დაუმტკიცა, რომ მისი პარლამენტს გარეთ დატოვება მხოლოდ და მხოლოდ ხელოვნურად მოხდა. მას საპროტესტო აქციები არ გაუმართავს და ქუჩები არ გადაუკეტავს,"** - მოძღვრავს ნანა დევდარიანი აქციის მონაწილეებს.

აქციის მონაწილეები ცესკო-ს თავმჯდომარისაგან "რუსთავი-2"-სთვის აკრედიტაციის გაუქმების თაობაზეც სთხოვენ პასუხს. განსაკუთრებით აქტიურობენ გიორგი არველაძე და მაია ნადირაძე, თუმცა ნანა დევდარიანი შეუვალია – იგი კვლავ აცხადებს, რომ გადაწყვეტილება "აბსოლუტურად სამართლიანია".

"იმელის" შენობის ფოიეში ამ იმპროვიზებული პოლიტიკური დებატების დასრულების შემდეგ, ნანა დევდარიანი და კომისიის წევრები საკუთარ კაბინეტებში ბრუნდებიან.

"ჩვენ არ დავიშლებით," – ეს კი აქციის მონაწილეთა საბოლოო გადაწყვეტილებაა.

კანცელარიის კრიტიკული დღე

გუშინ სახელმწიფო კანცელარიამ მორიგი დღე გადააგორა. ალბათ ერთ-ერთი ყველაზე კრიტიკული, ბოლო კვირის მანძილზე.

ლელა მჭედლიძე

დილით პრეზიდენტი მასობრივი ინფორმაციის წარმომადგენლებისათვის სპეციალურ განცხადებას აკეთებს. ედუარდ შევარდნაძე ხელისუფლების კეთილ ნებაზე საუბრობს. დიალოგის რესურსი მას ამოწურულად არ მიაჩნია. იმასაც ამტკიცებს, რომ **"დიალოგის გამართვის არც ეშინია და არც რცხვენია, მიუხედავად იმისა, რომ ორი დღის წინ ორი საათი სულ ტყუილად ელოდა ოპოზიციის ლიდერებთან მეორე შეხვედრას."** დიალოგის აუცილებლობას იგი **"უკვე არსებული სამოქალაქო დაპირისპირების გამო ხედავს, საიდანაც სამოქალაქო ომამდე, ერთი ნაბიჯია."** გარდა ამისა, იგი იმ რეფორმებსაც იხსენებს, რომელიც ბოლო ათი წლის განმავლობაში გატარდა ქვეყნის განვითარებისათვის. აღნიშნავს, რომ თუ **"ქვეყანაში ვითარება აირია, მაშინ საქართველოდან უკვე ყველა ინვესტორი წავა".**

ქვეყნის მეთაური შიშობდა, რომ იმ "მასის მართვა", რომელიც ოპოზიციური ფრონტის ლიდერების მოთხოვნით შეიკრიბა, თავად ამ ლიდერებსაც გაუჭირდებოდათ. შევარდნაძე პროვოკაციის შესაძლებლობაზე საუბრობდა და ამ პროვოკაციის რეალობას მოგვიანებით ქვეყნის მეთაურთან თუ სახელმწიფო მინისტრთან მისული ყველა სტუმარი ადასტურებდა. **"თუ მიტინგი კანონიერების ფარგლებს არ გასცდება, მაშინ მდგომარეობის გამწვავების და სისხლის დაღვრის საშიშროება არ არსებობს,"** -გენეპროკურორის ამ მოსაზრებას რჩეულიშვილმაც კვერი დაუკრა.

"შევარდნაძის ამ ვითარებაში ქვეყნიდან წასვლა ღალტის ტოლფასი იქნება, მაგრამ არ არის გამორიცხული, რომ სანაცვლოდ ქვეყანა რომელიმე მინისტრმა ან თანამდებობის პირმა დატოვოს. საამისოდ მეც მზად ვარ, თუ ჩემს "თავს" დასჯერდებიან," - ასეთი "მსხვერპლის" გაღებისთვისაც კი მზადაა სოციალისტთა ლიდერი.

დღის პირველ ნახევარში ესტუმრა კანცელარიას სახელისუფლებო საარჩევნო სიის ფორვარდი ვაჟა ლორთქიფანიძე. ყოფილი სახელმწიფო მინისტრი ულტიმატუმის ენით მოსაუბრე ოპოზიციასთან ხელისუფლების მხრიდან დათმობაზე წასვლას გამორიცხავდა. **"პრეზიდენტი რომელიმე კონკრეტული პარტიის არჩეული კი არ არის, რომ გადადგომის მოთხოვნა დააკმაყოფილოს. არ შეიძლება ისეთ კრიტიკულ ვითარებაში, როცა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა დარღვეულია, ვიღაცის პოლიტიკური ახირების გამო, ქვეყანა პრეზიდენტისა და პარლამენტის გარეშე დარჩეს,"** - უთხრა ჟურნალისტებს ლორთქიფანიძემ. იგი გამოსავალს პარლამენტის მიერ მუშაობის სასწრაფოდ განახლებაში ხედავდა. მრავალპარტიული პარლამენტი, მისი შეხედულებით, ერთ-ერთი სერიოზული მიღწევაა. პარლამენტის მრავალპარტიულობიდან გამომდინარე, ლორთქიფანიძე უკვე არც მთავრობის პარიტეტულ საწყისებზე დაკომპლექტებას გამორიცხავდა.

გუშინ კანცელარიაში მიმომსვლელი ვიზიტორებიდან ყველაზე დაძაბულ ფონს, ნებსით თუ უნებლიედ, საველე ფორმაში გამოწყობილი კობა ნარჩემაშვილი ქმნიდა. შინაგან საქმეთა მინისტრი, სააკაშვილის მიერ პრეზიდენტისადმი ულტიმატუმის გამოცხადების პერიოდში განსაკუთრებით გააქტიურდა. მისი სწრაფი და უკომენტარო მიმოსვლა, კანცელარიაში "გამაგრებულ" ჟურნალისტთა აზრით, კარგს არაფერს მოასწავებდა. საბოლოოდ, ულტიმატუმის ვადის ამოწურვისთვის, ლიფტმა დააგვიანა და შსს-ს მინისტრმა ორიოდ სიტყვა გაიმეტა. გარკვევა ბევრის ვერაფრის მოხერხდა: **"პარლამენტთან პრეზიდენტის გასვლა - არ გასვლის საკითხი თავად პრეზიდენტის გადასაწყვეტია, თუმცა გამორიცხული არაფერია. პროვოკაციის შემთხვევაში კი, პოლიცია კანონით გათვალისწინებულ ფარგლებში იმოქმედებს,"** - განაცხადა ნარჩემაშვილმა. უფრო სიტყვაუხვი "უშიშროების არაოფიციალური მინისტრი" ირინა სარიშვილი იყო. მან კიდევ ერთი "სენსაციური" განცხადება გააკეთა იმის თაობაზე, რომ დავით ზეიკიძის ორასკაციანი შეიარაღებული ჯგუფი მომიტინგეებში ერია. **"შევარდანაძე მომიტინგეებთან არ უნდა გავიდეს, თუ არ გვსურს, რომ ქვეყანა საერთოდ თავზე დაგვემხოს,"** - დაასკვნა მან იმ დროისათვის, როცა "ოპოზიციური ულტიმატუმის" ვადა უკვე გასული იყო.

სრული მობილიზება სახელმწიფო კანცელარიაში ოპოზიციონერთა მიტინგის კანცელარიასთან გადანაცვლების შემდეგ დაიწყო. სახელმწიფო კანცელარიის შენობიდან უკვე ჟურნალისტებსაც აღარ უშვებდნენ. შემოღობილში გასულ ჟურნალისტებს, კანცელარიის პრესცენტრი მკაცრ მითითებას აძლევდა და "დისლოკაციის" ადგილებს განუსაზღვრავდა. ასევე ოპერატორებს მიუთითებდნენ, თუ რა რაკურსით შეიძლებოდა სახელმწიფო კანცელარიის მიმდებარე ტერიტორიის გადაღება. პოლიციის რამდენიმეშრიანი კორდონი გაძლიერებული იყო სპეციალურად გაწვრთნილი ძაღლებით და სახანძრო მანქანებით.

19 საათისთვის კანცელარიაში თურქეთის ელჩი მივიდა, რომელიც პრეზიდენტს ვითარების მშვიდობიანი გზით მოგვარების სურვილი გადასცა. როგორც პრეზიდენტის პრესმდივანი კახა იმნაძე ამტკიცებს, სატელეფონო საუბარში იგივე სურვილი გამოხატა და შევარდნაძეს თანადგომა აღუთქვა პუტინმა.

სამაგიეროდ, სატელეფონო კონტაქტი ვერ შედგა აშშ-ს ყოფილ სახელმწიფო მდივან ჯეიმს ბეიკერთან, რომელიც, იმნაძის მტკიცებით, ტექნიკური ხარვეზების გამო შეწყდა. ოპოზიციის, მეორე, განმეორებითი სვლა კანცელარიისკენ ამ შენობაში უკვე ნაკლები მღელვარებით გადაიტანეს, შესაძლოა იმ ცნობის გამო, რომ კანცელარია მხოლოდ სიმბოლურ ალყაში ალმოჩნდებოდა.

საღამოს ვითარება ჩაწყნარდა, თუმცა სახელმწიფო კანცელარიას გვიან ღამემდე არ ტოვებდნენ სახელისუფლებო ბლოკის ლიდერები და მინისტრები. პრეზიდენტთან თათბირის შემდეგ, ისინი ოპოზიციასთან ისევ დიალოგის შესახებ საუბრობდნენ. აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების წარმომადგენელი ლონდერ ცაავა ამის შესაძლებლობას არც ამ შაბათ-კვირისათვის გამორიცხავდა. ირინა სარიშვილი ცესკო-ს ოპერატიულ მუშაობაზე აკეთებდა აქცენტს - მთავარია ცესკო-მ დროზე შეაჯამოს ოქმებიო. შსს-ს მინისტრი ისევ სიტყვაძუნწობდა და კანონით დადგენილ აუცილებელი მოგერიების ზომებზე საუბრობდა.

პრეზიდენტთან შეხვედრის დასრულების შემდეგ ჩინოვნიკთა ნაწილმა სახელმწიფო მინისტრთან გადაინაცვლა. მათ შორის იყო ვაჟა ლორთქიფანიძეც.

მოკლედ

პერ გარტონი: დემონსტრაციები მშვიდობიანად უნდა დასრულდეს

საქართველოს "ლეიბორისტული პარტიის" ლიდერი შალვა ნათელაშვილი დღეს პარტიის ოფისში ევროპარლამენტის წარმომადგენლებს - პერ გარტონს და ევროკომისიის ხელმძღვანელს საქართველოში ტორბენ ჰოლგეს შეხვდა. საუბრის თემა 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნები და არჩევნების შემდეგ ქვეყანაში შექმნილი პოლიტიკური ვითარება იყო.

შეხვედრის დასრულების შემდეგ გამართულ ბრიფინგზე პერ გარტონმა განაცხადა: "2 ნოემბრის არჩევნები ყველა სხვა დონის არჩევნებთან შედარებით დემოკრატიულად ჩატარდა, თუმცა დამკვირვებლებმა სერიოზული დარღვევები მაინც დააფიქსირეს".

ევროპარლამენტის წარმომადგენლის აზრით, მიუხედავად იმისა, რომ არჩევნები ახალი "საარჩევნო კოდექსით" ჩატარდა, კანონმდებლობა ჯერ კიდევ დასახვეწია.

"ნებისმიერი პოლიტიკური ცვლილება ქვეყანაში დემოკრატიულად და კანონის ფარგლებში უნდა განხორციელდეს. ყველა ადამიანს აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს არჩევნებში, ისევე როგორც ყველას აქვს უფლება მოაწყოს მიტინგები და დემონსტრაციები, მაგრამ ეს აუცილებლად მშვიდობიანად უნდა დასრულდეს," - აღნიშნა გარტონმა.

არჩევნების მონიტორინგის შესახებ საბოლოო დასკვნას ევროპარლამენტი 2 დეკემბერს გამოაქვეყნებს. **ინტერ-პრესი**

"სამართლიანი არჩევნები" ცესკო-ს ადანაშაულებს

არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამართლიანი არჩევნები" საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას ქართულ საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის არსებულ პოლიტიკური დაპირისპირების გამძაფრებაში ადანაშაულებს. ამის მიზეზი გახდა ცესკო-ს მიერ გუშინწინ მიღებული დადგენილება, რომლის მიხედვით 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილე ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა საარჩევნო სუბიექტების მიერ მიღებული ხმების რაოდენობით უნდა განისაზღვროს.

"სამართლიანი არჩევნების" მიერ გუშინ გავრცელებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ აღნიშნული დადგენილების მიღება სამართლებრივად გაუმართლებელია, მით უფრო არჩევნების შემდეგ : "ამ დოკუმენტის მიღებით ცსკ-მ ამომრჩევლებს აჩვენა, რომ იგი პოლიტიკურ დაკვეთებს ასრულებს."

"ამომრჩეველთა სიების გაუმართაობით ცესკო-მ ამომრჩეველთა ნაწილს უთხრა, რომ ხელისუფლებას არ შეუძლია უზრუნველყოს მათი კონსტიტუციური უფლების განხორციელება, ხოლო ბათილი და ყველას წინააღმდეგ მიცემულ ხმათა რაოდენობის გაუთვალისწინებლობით ცესკო კიდევ უფრო შორს მიდის და ამომრჩეველთა ნაწილს უცხადებს, თითქოსდა ისინი საარჩევნო უბნებზე საერთოდ არ მისულან", - ნათქვამია განცხადებაში. "სამართლიანი არჩევნები" იმედს გამოთქვამს, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ არსებობს სამართლებრივი მექანიზმები, რომლითაც საქართველოს ამომრჩეველმა შეიძლება ამგვარ ქმედებას უპასუხოს. **ინტერ-პრესი**

ორი სიტყვით

ქუთაისი. ქუთაისელი ჟურნალისტები გუშინ "ჟურნალისტთა დამოუკიდებელი კავშირის" ოფისში შეიკრიბნენ და საქართველოს ხელისუფლებისადმი მიმართვა შეიმუშავეს. მასმედიის წარმომადგენლები ქუთაისელი იურისტის, 21 წლის გიორგი მშვენიერაძის დაუყოვნებლივ გათავისუფლებას მოითხოვენ და აცხადებენ, რომ 2 ნოემბერს აჭარაში, ქობულეთის ერთ-ერთ საარჩევნო უბანზე დამკვირვებლის სტატუსით მომუშავე მშვენიერაძე უკანონოდ არის დაკავებული. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დსთ-ს ქვეყნების ინსტიტუტის დირექტორი კონსტანტინე ზატულინი დარწმუნებულია, რომ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე "დასავლეთზე ორიენტირებული ოპოზიციის წინაშე კაპიტულაციაზე არ წავა" და 2 ნოემბერს ჩატარებული საპარლამენტო არჩევნების შედეგებს "ფალსიფიცირებულად" არ აღიარებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. "ლეიბორისტული პარტიის" ლიდერი შალვა ნათელაშვილი გუშინ პარტიის ოფისში დახურულ კარს მიღმა რუსეთის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩს საქართველოში ვლადიმერ ჩხიკვიშვილს შეხვდა. საუბრის დასრულების შემდეგ კომენტარები არ გაკეთებულა. პარტიის საინფორმაციო დეპარტამენტის უფროსის გელა დანელიას თქმით, შეხვედრისას ელჩმა აღნიშნა, რომ რუსეთი დაინტერესებულია საქართველოში მიმდინარე მოვლენების მშვიდობიანი გზით განვითარებაში. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ქუთაისი. გუშინ ქუთაისის მერიის წინ ოპოზიციის მხარდამჭერთა მიტინგი გაიმართა. "ნაციონალური მოძრაობისა" და "ბურჯანაძე-დემოკრატების" 300-მდე მხარდამჭერმა, შეძახილებით "ძირს შევარდნაძე", თბილისში მიმდინარე საპროტესტო აქციის მონაწილეებს სოლიდარობა გამოუცხადა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ახალციხე. "ახალმა მემარჯვენეებმა" გუშინ ახალციხის რაიონულ სასამართლოში სარჩელი შეიტანეს, ისინი რაიონში ჩატარებული საპარლამენტო არჩევნების შედეგების ბათილად გამოცხადებას მოითხოვენ. "ახლების" საჩივარს არჩევნებში მონაწილე ყველა ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლები აწერენ ხელს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (ეუთო) მოქმედი თავმჯდომარე, ჰოლანდიელი იააფ დე ჰოოპ სხეფერი საქართველოში 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ განვითარებული მოვლენების გამო შეშფოთებას გამოთქვამს. **პრაიმ-ნიუსი**

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

საყოველთაო სამოქალაქო დაუმორჩილებლობა

შევარდნაძის ხელისუფლების დემონტაჟის მომდევნო ეტაპი

გუშინ მთელი საქართველო დარწმუნდა, რომ ქვეყანას ყრუ პრეზიდენტი მართავს. ედუარდ შევარდნაძეს არ ესმოდა 50 ათასი ადამიანის ერთსულოვანი შეძახილი: "წა-დი, წა-დი! გა-და-დე-ქი, გა-და-დე-ქი!"... პრეზიდენტს არ ესმოდა ხალხით გადაჭედილ რუსთაველის გამზირზე მრავალშვილიანი დედის მიერ ტირილით წარმოთქმული სიტყვა; არ ესმოდა სტუდენტის, გლეხის თუ პედაგოგის უთვალავი ხმამაღალი საყვედური; არ ესმოდა საქართველოს ყველა რეგიონიდან დედაქალაქში, პირველად ბოლო თხუთმეტი წლის განმავლობაში, ერთად შეკრებილი აუარებელი ხალხის ხმა, რომელშიც ერთბაშად იფეთქა ამდენი ხნის მანძილზე დაგროვილმა რისხვამ. პრეზიდენტის გამოქვაბულში - სახელმწიფო კანცელარიაში – დიდი ხანია, დაკარგეს რეალობის აღქმა და საკუთარ ძლიერებაზე თავის მიერვე შეთხზულ ილუზიებს ებღაუჭებიან. ამ ილუზიების გასაქარწყლებლად, ოპოზიციის არაფორმალური ლიდერი მიხეილ სააკაშვილი საზოგადოებას საყოველთაო სამოქალაქო დაუმორჩილებლობისაკენ მოუწოდებს.

საყოველთაო სამოქალაქო დაუმორჩილებლობა კანცელარიის ირგვლივ ცოცხალი ჯაჭვის შემორტყმით დაიწყო.

გიორგი ასანიშვილი

"ნაციონალური მოძრაობის" ხელმძღვანელი მიმართავს ყველას, მოახდინონ სახელმწიფო დაწესებულებებისა და სტრუქტურების პარალიზება, პოლიციელებმა და სამხედრო მოსამსახურეებმა არ შეასრულონ ხელისუფლების დანაშაულებრივი ბრძანებები, ბიზნესმენებმა გადაიხადონ მხოლოდ ის გადასახადები, რომლებიც პენსიებსა და ხელფასებს ხმარდება.

მიხეილ სააკაშვილის თქმით, ადგილებზე შეიქმნება წინააღმდეგობის კომიტეტები, რომლებიც რეგიონებში საპროტესტო აქციებს გაუწევენ ორგანიზებას. ეს კომიტეტები ორშაბათიდან თავის შენობებში აღარ შეუშვებენ სამხარეო ადმინისტრაციების წარმომადგენლებს, მეორე ეტაპზე კი - გამგებლებსა და პოლიციის უფროსებს.

"ორშაბათს, ოთხ საათზე პარლამენტის წინ შევიკრიბოთ უფრო გაძლიერებულნი, მომატებული ხალხით, იმ პირობით, რომ შევარდნაძის ადმინისტრაცია პარალიზებული იქნება მთელი ქვეყნის მასშტაბით. სხვა გამოსავალს, გარდა გადადგომისა, ჩვენ შევარდნაძეს აღარ დავუტოვებთ," - ასე წარმოუდგენია სააკაშვილს შევარდნაძის ხელისუფლების დემონტაჟის ბოლო ეტაპი.

პრეზიდენტ შევარდნაძის ხელისუფლებასთან დაპირისპირების მკვეთრი ფორმა სააკაშვილმა მას შემდეგ აირჩია, როდესაც საბოლოოდ დარწმუნდა, რომ ხალხსა და პრეზიდენტს შორის ყრუ კედელია აღმართული და უფრო ცივილიზებული მეთოდებით შევარდნაძეზე ზემოქმედების მოხდენა შეუძლებელია.

არადა, გამოსავლის ძიებაში, გაერთიანებული ოპოზიციის ლიდერი გუშინ რამდენჯერმე გავიდა შევარდნაძესთან "კონტაქტზე". თავდაპირველად, მან პრეზიდენტს მიტინგზე მოსვლა და ხალხთან დალაპარაკება შესთავაზა.

"პრეზიდენტს არაერთხელ უთქვამს, რომ ხალხისთვის თვალებში შეხედვისა არასდროს შეშინებია და მზად არის, თავის ხალხთან დადგეს. მე მას ვეუბნები: თუ მართლა ხალხის არჩეული პრეზიდენტი ხარ და თავი გულადი გგონია, გამოდი და შეხედე ამ ხალხს თვალებში," - რა თქმა უნდა, შევარდნაძემ ხალხმრავალ აქციაზე "მიპატიჟება" არ მიიღო.

ამის შემდეგ, სააკაშვილი მანიფესტანტების თანხლებით, კანცელარიისკენ მიმავალ კიბეებთან მიდის და კიდევ ერთხელ ცდილობს, პრეზიდენტს ხალხის ხმა მიაწვდინოს.

"წადი!" "გადადექი!" - ეს სკანდირება გუშინ მთელმა საქართველომ გაიგონა, გარდა პრეზიდენტ შევარდნაძისა და მისი გარემოცვისა.

"ნაციონალური მოძრაობის" ხელმძღვანელი მომდევნო "მანევრს" უკვე ცესკო-ს მიმართულებით ახორციელებს. ამ "ლაშქრობის" შემდეგ, დევდარიანისა და კომისიის წევრების მიერ არჩევნების ტოტალური გაყალბების შეჩერების" მიზნით, დეპუტატობის რამდენიმე კანდიდატი "იმელის" შენობასთან მჯდომარე აქციას იწყებს.

გუშინდელი გრანდიოზული საპროტესტო აქცია სახელმწიფო კანცელარიის ალყით დასრულდა. ათი-ათასობით ადამიანმა რამდენიმეკილომეტრიანი ცოცხალი ჯაჭვი შემოავლო პრეზიდენტის ოფისს.

როდესაც მოალყეები და კანცელარიის წინ მობილიზებული პოლიციელები ერთმანეთის პირისპირ აღმოჩნდნენ, ვერავინ იტყოდა, რომ ისინი მოწინააღმდეგეები იყვნენ და ბარიკადების სხვადასხვა მხარეს იდგნენ. პირიქით, მათ მზერაში და გადაძახილ-გადმოძახილში თანაგრძნობა უფრო იგრძნობოდა, მაგრამ ამ თანაგრძნობის რეალიზება შეუძლებელი იყო: გუშინ ისინი კანონის "მძევლები" გახლდნენ. ხალხმა იცოდა, რომ ძალის გამოყენების უფლება არ ჰქონდა, პოლიციას - ხალხი კანცელარიისკენ არ უნდა გაეშვა. ამ "ვალდებულებების" გააზრებამ ალყა მშვიდობიანად, ყოველგვარი ინციდენტის გარეშე დაასრულა.

"ეს ცოცხალი ჯაჭვი არის შევარდნაძის რეჟიმის კისერზე ჩამოცმული ყულფი, რომელიც მომავალში კიდევ უფრო შევიწროვდება. ქართველი ხალხი, დიდი ხანია, ელოდება ცვლილებებს", - მომავალში კიდევ უფრო უარეს დღეებს ჰპირდება სააკაშვილი შევარდნაძეს...

ისტორიული მომენტის განცდა ნამდვილად არსებობს. სწორედ ასეთი განცდა იყო აღბეჭდილი გუშინ რუსთაველის გამზირზე შეკრებილი ხალხის სახეებზე. ყველა გრძნობდა, რომ მოახლოვდა რაღაც ახალი, დგება ჟამი ერთი ეპოქის დასასრულისა და ახლის დასაწყისისა. ხალხს კი ინტუიცია არ ღალატობს: ესე იგი, ეს დრო მართლა აღარ უნდა იყოს შორს.

"თქვენ ყველას დაანახეთ, რომ საქართველოში არსებობს სამოქალაქო საზოგადოება და ქართველ ხალხს ღირსება გააჩნია", - ერთგვარ სამადლობელს ეუბნება საპროტესტო აქციაზე მისულ ხალხს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე.

"არც ერთი ნაბიჯით არ დავიხევთ უკან, ვიდრე დიდ გამარჯვებას ერთად არ ვიზეიმებთ", - აცხადებს "გაერთიანებული დემოკრატების" ლიდერი ზურაბ ჟვანია.

ზეიმი კი ხალხმა უკვე დაიწყო, ზეიმი ერთიანობის, ერთად დგომისა. ამ ზეიმმა ძალიან დააგვიანა, მაგრამ მაინც მოვიდა - აქციის დასრულების შემდეგაც ხალხი დიდხანს არ დაშლილა.

"ზეიმი მაშინ ნახეთ, როდესაც შევარდნაძე გადადგება", - მომავალ სიამოვნებას ჭვრეტდა რუსთაველის გამზირზე გვიანობამდე მოსეირნე ხალხი.

მეზვრიშვილის კაბინეტიდან გამოსვლას ხალხი ოვაციით შეხვდა

ზვიად რუაძე
თელავიდან

პარლამენტის წინ გამართული საპროტესტო აქციის პარალელურად მიტინგი მოეწყო თელავში, გამგეობის შენობასთან. "ნაციონალური მოძრაობის", "ბურჯანაძე-დემოკრატებისა" და "კმარას" აქტივისტებთან ერთად, რაიონის მოსახლეობა გამგებლის - მედეა მეზვრიშვილის გადადგომას მოითხოვდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ მედეა მეზვრიშვილის გადადგომის შესახებ ულტიმატუმი "ნაციონალების" დეპუტატმა თელავში თამაზ ხიდაშელმა ორი დღის წინ წამოაყენა. პროტესტის ნიშნად კი მისმა თანაპარტიელებმა შიმშილობა დაიწყეს, რომელიც დღემდე გრძელდება. ოპოზიციური პარტიის ასეთ უკიდურეს ზომამდე მიყვანა, როგორც ჩანს, მეზვრიშვილს ნაკლებად ადარდებს. იგი ფარ-ხმალს არ ყრის და აცხადებს, რომ მისი გათავისუფლების არანაირი საფუძველი არ არსებობს. "თამაზ ხიდაშელს მხოლოდ პირადი ინტერესები ამოძრავებს, ამის მიზეზი კი წინანდლის ღვინის ქარხანაა," - ამბობს მეზვრიშვილი.

თამაზ ხიდაშელსა და მედეა მეზვრიშვილს შორის დაპირისპირება 10 წელიწადია გრძელდება. მიუხედავად დაპირისპირებისა, გუშინ კახეთში პრეზიდენტის რწმუნებული ბიძინა სონღულაშვილი მათ შერიგებას ცდილობდა. მოლაპარაკებები დახურულ კარს მიღმა მიმდინარეობდა. გუბერნატორის კაბინეტიდან გამოსული ხიდაშელი ასეთ კომენტარს აკეთებს: **"ჩვენ შევთანხმდით ვადების გადადებაზე და იმედია, რომ მეზვრიშვილი დაწერს განცხადებას და დაკავებული თანამდებობიდან გადადგება."** მიუხედავად ასეთი გადაწყვეტილებისა, მომიტინგეები მაინც არ დაიშალნენ და მეზვრიშვილის გადაყენებას კატეგორიულად მოითხოვდნენ. ხიდაშელის ასეთ განცხადებას წინ უძღოდა კახეთის გუბერნატორის შეხვედრა მომიტინგეებთან. იგი მოსახლეობას და ჟურნალისტებსაც არწმუნებდა, რომ მეზვრიშვილმა გადადგომის შესახებ განცახადება ჯერ კიდევ 3 ნოემბერს დაწერა. ამ ფაქტს თავად მედეა მეზვრიშვილი კატეგორიულად უარყოფს. იგი თანამდებობიდან წასვლას არ აპირებს, თუმცა, უნდა ითქვას, რომ მისი პასუხი ორაზროვანი იყო. **"როგორც ხელისუფლება გადაწყვეტს, ისე მოვიქცევი. მე არავისი არ მეშინია და ხალხსაც შევხვდები,"** - აცხადებს მეზვრიშვილი.

ოპოზიციური პარტიების მიერ გამართული მიტინგი დღის მეორე ნახევარში დაიწყო და 23 საათზე დასრულდა. აქციას ექსცესები არ მოჰყოლია. მეზვრიშვილის კაბინეტს კი ათობით პოლიციელი იცავდა, ხოლო გამგეობის შესასვლელს - სამმწკრივად აღმართული პოლიციის კორდონი. გვიან ღამით მედეა მეზვრიშვილმა კაბინეტი დატოვა, რასაც მომიტინგეები ოვაციებით შეხვდნენ. აქციის ორგანიზატორი თამაზ ხიდაშელი კი ირწმუნება, რომ მედეა მეზვრიშვილის გასვლა კაბინეტიდან უკანასკნელია. **"თუ მედეა მეზვრიშვილი არ გადადგება, მას პოლიცია ვეღარ უშველის. მთელი კახეთი დაირაზმება მის წინააღმდეგ და მე-3 სართულიდან გადმოვაგდებთ,"** - იმუქრება ხიდაშელი.

ფოთში საპროტესტო მიტინგი გაიმართა

გუშინ დილით ქალაქ ფოთის ცენტრალურ მოედანზე "ნაციონალური მოძრაობის" აქტივისტებმა თბილისში, პარლამენტის შენობის წინ მიმდინარე საპროტესტო აქციის მხარდამჭერი მიტინგი გამართეს. "ნაციონალებს" მოგვიანებით "ბურჯანაძე დემოკრატების" და "კმარას" აქტივისტებიც შეუერთდნენ.

მომიტინგეები ცენტრალური მოედნიდან მერიისკენ გაემართნენ, სადაც შენობას პოლიციის გაძლიერებული კორდონი იცავდა. მომიტინგეების მოთხოვნა თბილისის აქციის ანალოგიურია - შეიცვალოს ხელისუფლება და საპარლამენტო არჩევნებში ოპოზიციის გამარჯვება აღიარონ.

მიტინგის ერთ-ერთი აქტიური წევრი იყო ფოთის ყოფილი მერი რომან მელია, რომელიც მიიჩნევს, რომ სახელისუფლებო ბლოკის კანდიდატთან ზურაბ ნასარაიასთან "ორთაბრძოლაში" საპარლამენტო არჩევნების გაყალბების შედეგად დამარცხდა.

ინტერ-პრესი

ფოთის ნავსადგურში ტვირთნაკადის შემცირებას ვარაუდობენ

ქვეყანაში შექმნილი არასტაბილურობა ფოთის ნავსადგურის მუშაობაზე უარყოფით ზეგავლენას ახდენს. როგორც ფოთის პორტის დირექტორმა ჯემალ ინაიშვილმა განაცხადა, ნავსადგური 70 პროცენტით სატრანზიტო ტვირთებს ემსახურება. ამ ტვირთების პატრონები და გადამზიდველები კი, პირველ რიგში, საქართველოს ტერიტორიაზე ტვირთის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას ითხოვენ. ინაიშვილი აცხადებს, რომ ბოლო დღეებში მათი მხრიდან მსგავსი გარანტიების მოთხოვნა გააქტიურდა, რადგან ქვეყანაში რისკის ფაქტორიც გაიზარდა, გადამზიდველებს ტვირთის დაზღვევასთან დაკავშირებით გარკვეული პრობლემები შეექმნათ. ჯერჯერობით, პორტში ტვირთნაკადების სერიოზული კლება არ შეინიშნება, მაგრამ არასტაბილურობის გამწვავების და ამ პრობლემის მოუგვარებლობის შემთხვევაში ფოთში 10 წლის წინანდელი სიტუაცია გამეორდება. ბათუმში აცხადებენ, რომ ჩვეულებრივ რეჟიმში, სტაბილურად მუშაობენ და რაიმე პრობლემები ტვირთბრუნვასთან ან უცხოურ პარტნიორებთან დაკავშირებით მათ არა აქვთ.

მედია-ნიუსი

გაძვირდა თუ არა მედიკამენტები სინამდვილეში

ბოლო დღეებში საქართველოს სააფთიაქო ქსელში მედიკამენტების ფასები გაიზარდა. როგორც ფარმაცევტული ფირმა „PSP"-ს კომერციულმა დირექტორმა გოჩა გოგილაშვილმა განაცხადა, რეალურად მედიკამენტები არ გაძვირებულა. ლარის კურსის დაცემის პარალელურად, წამლების ღირებულება მხოლოდ ლარებში გაიზარდა. შედეგად, აფთიაქებში მედიკამენტების რეალიზაცია ბოლო დღეებში 20-30 პროცენტით შემცირდა. გოჩა გოგილაშვილის ინფორმაციით, ქვეყანაში შექმნილი არასტაბილურობის გამო ბევრმა მწარმოებელმა წინასწარი გადახდის გარეშე წამლების მიწოდებაზე უარი თქვა. საქართველოს ფარმაცევტულ ბაზარზე ეს, ჯერჯერობით, უარყოფითად არ აისახება, მაგრამ თუ ვითარება არ გამოსწორდება, შესაძლოა, ქვეყანაში მედიკამენტების დეფიციტი შეიქმნას.

მედია-ნიუსი

თბილისში „ჰუმანას" პროდუქციის რეალიზება აიკრძალა

ანი გახარია

თბილისში ბავშვთა საკვები პროდუქტის "ჰუმანას" რეალიზაცია შეჩერდება. ეს გადაწყვეტილება გუშინ თბილისის სანიტარული ზედამხედველობის ინსპექციამ მიიღო.

დღეიდან რეალიზებაში არსებული ამ დასახელების ყველა პროდუქტი შემოწმდება და დაილუქება.

ამ აჟიოტაჟის მიზეზი კი ინტერნეტით გავრცელებული ინფორმაცია გახდა, რომლის თანახმადაც, "ჰუმანას" პროდუქცია ბავშვებში ცენტრალური ნერვული სისტემის დაავადებებს იწვევს. ამავე ინფორმაციის თანახმად, ამ პროდუქტის გამოყენებამ ისრაელში სამი ახალშობილის სიცოცხლე იმსხვერპლა. მათ ეს საკვები დედის რძის სანაცვლოდ მიეწოდებოდათ. გამოკვლევებით დადგინდა, რომ დაავადებებსა და სიკვდილს საკვებში B1 ვიტამინის არარსებობა იწვევს, რომელიც ბავშვის ორგანიზმისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელი კომპონენტია. საკვების შემადგენლობის დარღვევა გერმანული ფირმა "ჰუმანას" ერთ-ერთ პროდუქციაში – "რემიდია სუპერსოიო-1"-ში აღმოჩნდა. ისრაელში დღეისათვის 15 ჩვილი ბავშვია ჰოსპიტალიზირებული, რომლებსაც დედები ამავე დასახელების პროდუქტით კვებავდნენ; სამწუხაროდ, ორი მათგანის მდგომარეობა კრიტიკულია.

ისრაელის და გერმანიის პროკურატურამ უკვე აღძრა სისხლის სამართლის საქმე კომპანიის თანამშრომლებზე. მათ ბრალი დაუდევრობასა და წინდაუხედაობაში ედებათ, რამაც, საბოლოო ჯამში, სამი უდანაშაულო ბავშვის სიცოცხლე იმსხვერპლა.

ამ ქვეყნების მსგავსად რუსეთმაც აკრძალა თავის ტერიტორიაზე ამ პროდუქციის რეალიზაცია.

როგორც საქართველოში გერმანული ფირმის წარმომადგენლები აცხადებენ, წელს მათ ეს პროდუქტი ქვეყანაში არ შემოუტანიათ, მაგრამ არა არის გამორიცხული, რომ ამ დასახელების პროდუქტი მაინც აღმოჩნდეს მაღაზიის დახლებზე. ასე რომ, სანამ გადაწყვეტთ, თუ რა აჭამოთ თქვენს ახალშობილს, კარგად გაერკვიეთ ჯერ პროდუქტის დასახელებაში, შემდეგ მის შემადგენლობაში.

მონიტორინგი

წლის ბოლოსთვის დაუფინანსებელი დარჩება 3-4 თვის პენსია

როგორც იქნა, 9 ნოემბრისათვის დასრულდა ივნისის თვის პენსიების დაფინანსება.

ივლისის პენსიების დაფინანსებაში გარღვევა 9,8 მილიონი ლარია, აგვისტოში - 9,9 მილიონი ლარი, სექტემბერში - 12,5 მილიონი ლარი, ხოლო ოქტომბრის და ნოემბრის დაფინანსება ჯერ არ დაწყებულა.

უმწეოთა სოციალური დახმარება, ძალოვანი სტრუქტურების და რეგრესული პენსიები დაფინანსებულია სექტემბრის ჩათვლით.

9 ნოემბრისათვის პენსიების დაფინანსების 11 თვის გეგმაში გარღვევა 69 მილიონი ლარია.

წლის ბოლომდე მდგომარეობა კიდევ უფრო გართულდება და საქართველოს რეგიონების დიდ ნაწილში 4-5 თვის პენსია დარჩება გაუცემელი.

ჯანდაცვის და სოციალური პროგრამების 11 თვის გეგმა არ გაგვაჩნია. შესაბამისად, ფაქტიური მაჩვენებლები შედარებულია 10 თვის გეგმებთან.

9 ნოემბრისათვის ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამები დაფინანსებულია 82,4 პროცენტით, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური ადაპტაციის ხელშეწყობის პროგრამები - 51,9 პროცენტით, ხოლო უმუშევრის სოციალური დაცვისა და დასაქმების ხელშეწყობის პროგრამები - 55,3 პროცენტით.

სულ სოციალური ფონდის ხარჯების 11 თვის გეგმაში გარღვევა 90 მილიონი ლარია.

ნათელია, რომ საქართველოს ისედაც უმძიმესი სოციალური ფონი მიმდინარე წელს კიდევ უფრო გაუარესდა. კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას ქვეყნის სოციალური უსაფრთხოების საკითხი, სოციალურ უზრუნველყოფაზე საუბარიც კი ზედმეტია.

სპს "დამენია, ვარშალომიძე, ნოლაიდელი და ქავთარაძე"

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible] 9.8 [illegible]	[illegible] 9.9 [illegible]	[illegible] 12.5 [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	% [illegible]
[illegible]	59,613	49,135	82.4%
[illegible]	11,948	7,671	64.2%
[illegible]	40,839	35,194	86.2%
[illegible]	5,910	5,370	90.9%
[illegible]	916	900	98.3%
[illegible]	3,398	1,761	51.9%
[illegible]	1,278	280	22.1%
[illegible]	1,530	1,032	67.5%
[illegible]	167	88	52.8%
[illegible]	500	361	72.1%
[illegible]	4,462	2,466	55.3%
[illegible]	327	235	71.9%
[illegible]	1,665	1,211	72.7%
[illegible]	1,500	440	29.4%
[illegible]	320	58	18.1%
[illegible]	650	473	72.7%

ანტიმონოპოლიური სამსახური „რუსთავი 2"-ის წინააღმდეგ

პირველი გვერდიდან

"უფლებების შელახვა", ისევე, როგორც ჟურნალისტებისთვის აკრედიტაციის შეჩერების მოთხოვნა, პირველმა ნანა დევდარიანმა გაახმოვანა:

"რუსთავი 2"-ის წინააღმდეგ სარჩელის აღძვრის გადაწყვეტილების ინიციატორი, ისევ და ისევ, ქალბატონი ნანა დევდარიანი გახლდათ - ანტიმონოპოლიური სამსახურის გადაწყვეტილებას წინ უძღოდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მიერ აღნიშნული ორგანიზაციის სახელზე 7 ნოემბერს გაგზავნილი ოფიციალური წერილი, რომელშიც ნანა დევდარიანი ტელეკომპანიის ეთერში განთავსებულ "კმარას" რეკლამას (საუბარია რეკლამაზე, რომელიც ტელეკომპანიის ეთერში 4 ნოემბრიდან მიდის, რომელშიც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის რამოდენიმე წევრი ჩნდება და "კმარა" მათ მოუწოდებს, არ გააყალბონ არჩევნების შედეგები) საარჩევნო კომისიის წევრების შეურაცხყოფად მიიჩნევს და არაეთიკურს უწოდებს. აღნიშნულ რეკლამას ანტიმონოპოლიურმა სამსახურმაც არაეთიკურის კლასიფიკაცია მისცა და საქმე განსახილველად სასამართლოს გადასცა, რომელიც გადაწყვეტს, შეჩერდეს თუ არა რეკლამის ჩვენება და დაწესდეს თუ არა "რუსთავი 2"-ის მიმართ ფინანსური სანქცია, რომელიც რეკლამის საერთო საფასურის შვიდმაგი ღირებულების თანხით განისაზღვრება.

არმაზ თავაძე "რუსთავი 2"-ის წინააღმდეგ.

ანტიმონოპოლიური სამსახურის უფროსი არმაზ თავაძე აცხადებს, რომ მისი უწყების მიერ მომზადებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი ვაკე-საბურთალოს სასამართლოს მხოლოდ ტელეკომპანია "რუსთავი 2"-ის ხელმძღვანელობასთან მისი გაცნობის შემდეგ გადაეცა.

ანტიმონოპოლიური სამსახურის გადაწყვეტილების პარალელურად, გუშინ საზოგადოება გამოხატავდა პროტესტს ცსკო-ს გადაწყვეტილების გამო და "რუსთავი 2"-ის მხარდასაჭერ აქციებს მართავდა.

ვინ როგორ დაეხმარა საქართველოს

სად იხარჯება 1992 წლიდან დღემდე ქართველი ხალხისათვის გამოყოფილი მილიონები

მას შემდეგ, რაც საქართველო განვითარებადი ქვეყნების ნუსხაში აღმოჩნდა, განვითარებული ქვეყნები მის შველას გრანტებით, კრედიტებით, ჰუმანიტარული თუ ტექნიკური დახმარებებით ცდილობენ. უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე, 1992 წლიდან დღემდე, საქართველო, ფაქტობრივად, ამ დახმარებების ხარჯზე არსებობს. უფრო ზუსტად კი, მათ ხარჯზე საზოგადოების გარკვეული ნაწილი მდიდრდება. ეს დახმარებები კი, დონორი ქვეყნებისა თუ ორგანიზაციების მიერ მხოლოდ ყველაზე მნიშვნელოვანი და საჭირო სფეროებისა თუ პრიორიტეტების განსაზღვრის შემდეგ გამოიყოფა.

ნინო ნარჩემაშვილი

საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ საქართველოსათვის გაწეული დახმარებები თითქმის ყველა სფეროს მოიცავს - დაწყებული სახელმწიფო ბიუჯეტის მხარდაჭერის პროექტებით, დამთავრებული მდინარე მტკვრის მართვის პროექტით, რომლისთვისაც ევროკავშირმა 4 მილიონი ევრო გამოყო. უცხოური ინვესტიციების საკონსულტაციო საბჭოს ინფორმაციითა და გაწეული დახმარებების მიხედვით, უმსხვილეს დონორებს წარმოადგენენ აშშ, მსოფლიო ბანკი, ევროკავშირი და საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, რომელსაც მთლიანი დახმარების, დაახლოებით, 70 პროცენტი ეკუთვნის. მათ შორის აღსანიშნავია აშშ-ს მიერ გამოყოფილი დახმარებები, რომელთა საერთო ღირებულებამ უკვე ერთი მილიარდ 200 მილიონ აშშ დოლარს გადააჭარბა. საქართველოში ინვესტირებული თანხების მიხედვით, აღნიშნული ოთხეულის შემდეგ არიან: ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, გაერო-ს სააგენტოები და გერმანიის მთავრობა.

უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში საქართველოსათვის გაწეული დახმარებების ნუსხა ასე გამოიყურება: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ საქართველოსათვის გამოყოფილი დახმარების მოცულობა 470 მილიონ აშშ დოლარს შეადგენს და თანხები სახელმწიფო საგადამხდელო ბალანსის მხარდასაჭერად იქნა გამოყოფილი. მსოფლიო ბანკის მიერ აღებული ვალდებულებების მთლიანი მოცულობა 640 მილიონ აშშ დოლარს აღემატება. ევროკავშირისაგან საქართველომ 600 მილიონი ევრო მიიღო. ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკმა 23 პროექტი განახორციელა, რომელთა საერთო მოცულობა 250 მილიონ ევროს აღწევს. გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია ქვეყანაში თავდაპირველად ჰუმანიტარულ დახმარებას ახორციელებდა. ორგანიზაციის განვითარების პროგრამების მიერ დღეისათვის გამოყოფილი დახმარებების მოცულობა 30 მილიონ აშშ დოლარს შეადგენს. დახმარებები გამოყოფილია აგრეთვე გერმანიის, იაპონიის, ნიდერლანდების, თურქეთის, შვედეთის, დიდი ბრიტანეთის, ჩინეთის მთავრობების მიერ.

აღსანიშნავია, რომ თითოეული დახმარება საქართველოს სხვადასხვა ვადით და სხვადასხვა საპროცენტო განაკვეთით გამოეყოფა. ისიც აღსანიშნავია, რომ კუვეიტის ფონდის 25 მილიონი დოლარის კრედიტი, რომელიც გზების სახელმწიფო დეპარტამენტისათვის იქნა გამოყოფილი და რომლის თანხის ნაწილითაც ფოთში წინასაარჩევნოდ ხიდიც კი აშენდა, განსაკუთრებით მაღალი საპროცენტო განაკვეთით ხასიათდება (3,5-დან 4,5 პროცენტამდე) და საქართველოს გზების რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილი ერთადერთი კრედიტი არ გახლავთ. გზებს კი არაფერი ეტყობა.

ეს ისე, მაგალითისა და შედარებისათვის.

სხვა საკითხია, რამდენად მიზნობრივად და სწორად დაიხარჯა ან იხარჯება ეს უზარმაზარი თანხები. რამდენი ადამიანი მდიდრდება უკანონოდ ამ ფულით. ასეთი სტატისტიკა არ არსებობს. მონიტორინგი, რომელიც აღნიშნული დახმარებების მიზნობრივად ხარჯვის გასაკონტროლებლად ხორციელდება, რბილად რომ ვთქვათ, ვერ ასახავს რეალობას. წინააღმდეგ შემთხვევაში (თუ იმასაც გავითვალისწინებთ, რომ 1992 წლის შემდეგ, ანუ მას შემდეგ, რაც დონორებმა საქართველოსათვის ასეთი მასშტაბების ფულადი სახსრები გამოყვეს, უკვე ათი წელი გავიდა) ქვეყანა ასეთ მდგომარეობაში არ იქნებოდა.

მოკლედ

თბილისი. თბილისის ბანკთაშორის სავალუტო ბირჟაზე დღეს გამართული ვაჭრობის შედეგად საქართველოს ეროვნული ვალუტის კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში 2,2100 ლარის ნიშნულზე დაბალანსდა. სავალუტო ბაზარზე გადამცვლელი პუნქტები 1 დოლარს 2,13 ლარად ყიდულობდნენ და 2,14 ლარად ჰყიდდნენ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. 2003 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით, ფინანსთა სამინისტროს დავალიანება ეროვნული ბანკის მიმართ 808.84 მილიონ ლარს შეადგენს. 2003 წლის 1 იანვრიდან 1 ნოემბრამდე ფინანსთა უწყებამ ცენტრალური ბიუჯეტის დეფიციტის დასაფარად ეროვნული ბანკიდან 266.3 მილიონი ლარის სესხი აიღო წლიური 9 პროცენტი სარგებლის გადახდით. ამ თანხიდან ფინანსთა სამინისტრომ ეროვნული ბანკისათვის, ჯერჯერობით, მხოლოდ 231 მილიონი ლარის დაბრუნება შეძლო. სესხად აღებული თანხიდან 51.2 მილიონი ლარი (19.3 პროცენტი) ფინანსთა სამინისტრომ საგარეო ვალდებულებების დასაფინანსებლად გამოიყენა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. "საქართველოში ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების ფონზე ქვეყნიდან გამგზავრების მსურველთა რიცხვმა გაცილებით იმატა და შესაბამისად იკლო მგზავრთა შემოდინებამ,"- აცხადებენ საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციაში. "საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაცია შეშფოთებას გამოთქვამს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესების გამო და თხოვნით მიმართავს პრეზიდენტს, კონსტრუქციული გზით გადაჭრას არსებული პრობლემა", - ნათქვამია ავიატორთა ოფიციალურ განცხადებაში. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მონაცემებით, 2003 წლის 9 თვეში დაზღვევის ბაზარზე პირველობა ქონების ნებაყოფლობითმა დაზღვევამ მოიპოვა. მეორე ადგილზეა სამედიცინო დაზღვევა, რომელიც ამ ბოლო დროს მომხმარებლებში დიდი პოპულარობით სარგებლობს. მესამე ადგილი (მოზიდული თანხების მიხედვით) სავალდებულო ხანძარსაწინააღმდეგო დაზღვევამ დაიკავა. მეხუთე ადგილზეა გადამზიდველთა პასუხისმგებლობის დაზღვევა, ხოლო მეექვსეზე - ავტოტრანსპორტის მფლობელთა სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაზღვევა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, 2003 წლის 1 ოქტომბრისათვის 9 კომერციული ბანკისათვის 81 501 ათასი აშშ დოლარისა და 16 255 ათასი ევროს მოცულობის საკრედიტო ხაზებია გახსნილი. მიმდინარე წლის 1 ოქტომბრისათვის (გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით) ეროვნული მეურნეობის თითქმის ყველა დარგში დაფიქსირდა საკრედიტო ხაზების ანგარიშით გაცემული სესხების მოცულობის ზრდა. წელს ახალი საკრედიტო ხაზი გახსნა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციამ (IFC). ეს ხაზი იპოთეკური კრედიტებისთვის არის განსაზღვრული. ახალი საკრედიტო ხაზები გახსნეს ასევე "შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების" და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკებმა. ეს საკრედიტო ხაზები მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას ითვალისწინებს. ქართული კომერციული ბანკებისათვის კომერციული ხაზები საბერძნეთის კომერციულმა ბანკმა, მსოფლიო ბანკმა, KFW-მ, IFC-მ, DEG-მ, FMO-მ, BSTDB-მ და სხვა საფინანსო ორგანიზაციებმა გახსნეს. საკრედიტო ხაზების საპროცენტო განაკვეთის ზღვარი 0,9-დან 6 პროცენტამდე მერყეობს, ფიქსირებული პროცენტები კი 0,75-დან 9,17-მდე. **ინტერ-პრესი**

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

პროკრედიტ ბანკის ყველა ფილიალსა და განყოფილებაში 2003 წლის 15 დეკემბრამდე

პროკრედიტ ბანკს
მოაქვს შუქი!

ყოველი 21-ე, რომელიც 15 დეკემბრამდე გახსნის დეპოზიტს პროკრედიტ ბანკში (ყოფილი ემ-ბი-ჯი ბანკი) მიიღებს შესანიშნავ საჩუქარს, ხოლო ყოველი მე-200 საჩუქრად მიიღებს ბენეჰატორს.
დეპოზიტის მინიმალური თანხა შეადგენს 40 ლარს

ცენტრალური ფილიალი
0112 თბილისი
თამარ მეფის გამზ. 18
ტელ: (995 32) 20-16-16
ფაქსი: (995 32) 77-96-11
central@procreditbank.ge

ვაკის განყოფილება
0179 თბილისი
მცხეთის ქ. 8
ტელ: (995 32) 25-28-06
ფაქსი: (995 32) 25-28-07
vake@procreditbank.ge

საბურთალოს განყოფილება
0177 თბილისი
ვაჟა-ფშაველას გამზ. 46
ტელ: (995 32) 20-17-17
ფაქსი: (995 32) 20-17-18
saburtalo@procreditbank.ge

ვაგზლის განყოფილება
0112 თბილისი
თევდორე მღვდლის 3/32
ტელ: (995 32) 92-16-16
ფაქსი: (995 32) 77-96-11
stationsquare@procreditbank.ge

ქუთაისის განყოფილება
4600 ქუთაისი
წმინდა ნინოს ქ. 4
ტელ: (995 231) 4-87-05
kutaisioutlet@procreditbank.ge

ზუგდიდის განყოფილება
2100 ზუგდიდი
თაბუკაშვილის ქ. 1
ტელ: (995 215) 5-11-23
ფაქსი: (995 32) 93-43-74
zugdidi@procreditbank.ge

გორის ფილიალი
1400 გორი
ჭავჭავაძის ქ. 10
ტელ: (995 270) 2-16-09, 7-30-64
ფაქსი: (995 32) 33-46-57; 33-46-58
gori@procreditbank.ge

მარნეულის განყოფილება
3000 მარნეული
რუსთაველის ქ. 3
ტელ: (995 257) 2-16-00; 2-16-50
ფაქსი: (995 32) 94-31-36
marneuli@procreditbank.ge

გლდანის ფილიალი
0167 თბილისი
ომარ ხიზანიშვილის ქ. 1
ტელ: (995 32) 57-01-01
ფაქსი: (995 32) 57-10-01
gldani@procreditbank.ge

ვარკეთილის ფილიალი
0182 თბილისი
ჯავახეთის ქ. მე-2 ჩიხი
ტელ: (995 32) 76-44-82
ფაქსი: (995 32) 76-44-81
varketili@procreditbank.ge

ლილოს განყოფილება
0115 თბილისი
კახეთის გზატკეცილი 112
ტელ: (995 32) 77-96-35
ფაქსი: (995 32) 77-96-36
lilo@procreditbank.ge

ქუთაისის ფილიალი
4600 ქუთაისი
თამარ მეფის ქ. 85
ტელ: (995 231) 4-14-14
ფაქსი: (995 231) 4-51-64
kutaisi@procreditbank.ge

ფოთის ფილიალი
4400 ფოთი
დ. აღმაშენებლის ქ. 23
ტელ: (995 293) 28-28-5; 28-28-3
ფაქსი: (995 293) 28-28-4
poti@procreditbank.ge

ბათუმის ფილიალი
6000 ბათუმი
ლადო ასათიანის ქ. 18
ტელ: (995 222) 7-24-20
ფაქსი: (995 222) 7-19-54
batumi@procreditbank.ge

ბათუმის განყოფილება
6000 ბათუმი
ჭავჭავაძის ქ. 10
ტელ: (995 222) 7-74-19
ფაქსი: (995 222) 7-74-19
batumioutlet@procreditbank.ge

ქობულეთის განყოფილება
6201 ქობულეთი
დ. აღმაშენებლის ქ. 2
ტელ/ფაქსი: (995 236) 66-439
kobuleti@procreditbank.ge

სლობოდან მილოშევიჩი

დაიბადა სერბეთის პროვინცია პოჟარევაცში, 1941 წლის 29 აგვისტოს. ბელგრადის უნივერსიტეტში სწავლობდა სამართლის ფაკულტეტზე, იყო იუგოსლავიის კომპარტიის აქტივისტი. უნივერსიტეტის დასრულების შემდეგ დაინიშნა ნავთობგაზის კომპანიის დირექტორად და შემდეგ ბელგრადის ერთ-ერთი მსხვილი ბანკის პრეზიდენტად. ამ პერიოდში მან დაამყარა მჭიდრო კავშირები იუგოსლავიის კომპარტიის ხელმძღვანელთან ივან სტამბოლიჩთან.

1987 წლის დასაწყისში სერბეთის ოლქ კოსოვოში გაჩაღდა კონფლიქტი ეთნიკურ სერბებსა და ალბანელებს შორის. მილოშევიჩი ალბანურ უმრავლესობას სერბების შევიწროებაში ადანაშაულებდა. 1987 წლის დეკემბრისთვის მან მოახერხა ზომიერი შეხედულებებით გამორჩეული სტამბოლიჩის ჩამოშორება სერბეთის პრეზიდენტობის და კომუნისტთა ლიგის თავმჯდომარეობის პოსტებიდან (2000 წლის აგვისტოში სტამბოლიჩი ბელგრადის ბაღიდან უგზოუკვლოდ დაიკარგა). 1989 წელს მილოშევიჩი არჩეულ იქნა სერბეთის პრეზიდენტად და ფედერაციის ფაქტობრივი ლიდერი გახდა. იუგოსლავიის ფედერაციიდან ხორვატიის და სლოვენიის, მოგვიანებით კი - მაკედონიის გასვლის შემდეგ, მილოშევიჩმა ფედერალურ ძალებს და სერბეთის მილიციას უბრძანა, ხორვატიის სერბებით დასახლებული მთელი რიგი ოლქები კონტროლზე აეყვანათ, რამაც ხორვატებსა და სერბებს შორის სისხლისმღვრელი ომი გამოიწვია.

იმ პერიოდში, როდესაც იუგოსლავიის ფედერაციის დაშლის პროცესი დაიწყო, მილოშევიჩმა "დიადი სერბეთის" შექმნის იდეა წამოაყენა, რითაც, პირველ რიგში, ხელისუფლების შენარჩუნებას ისახავდა მიზნად.

მილოშევიჩის "დიადი სერბეთის" იდეა ბოსნიისა და ჰერცოგოვინის მიწების დაპყრობასაც გულისხმობდა და 1992 წლის ზაფხულში ომი ამ რეგიონშიც დაიწყო. მილოშევიჩის მთავრობის მხარდაჭერით, სერბეთის ძალებმა თავშესაფრის გარეშე დატოვეს ათასობით ბოსნიელი მუსულმანი და ხორვატი, რამდენიმე ათასი მოქალაქე მოკლულ იქნა, კიდევ რამდენიმე ათასი საკონცენტრაციო ბანაკებში მოხვდა. ეს პოლიტიკა სხვა არაფერი იყო, თუ არა "ეთნიკური წმენდა," რაც დასავლეთმა ერთხმად აღიარა კიდეც.

1993 წლიდან მილოშევიჩი ბოსნიელი სერბი ბოევიკების მოქმედებასთან კავშირს უარყოფდა, თუმცა მისი მთავრობა მეამბოხეთა იარაღით უზრუნველყოფას განაგრძობდა. 1995 წლის ბოლოს მილოშევიჩი დათანხმდა აშშ-ს მიერ შემოთავაზებულ პირობებს, რომელიც მიზნად კონფლიქტის შეწყვეტას ისახავდა და ბოსნიელი სერბების ლიდერის, რადოვან კარაჯიჩის მხარდაჭერა მთლიანად შეწყვიტა.

1992 წელს მილოშევიჩი სერბეთის პრეზიდენტად მეორედ იქნა არჩეული კენჭისყრაში, რომელიც მრავალმა დამკვირვებელმა ფალსიფიცირებულად ჩათვალა, თუმცა ამას მილოშევიჩისთვის ხელი არ შეუშლია, კვლავ გაეგრძელებინა ქვეყნის მართვა.

ოპოზიციურმა ძალებმა მთელი იმედი ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებზე დაამყარეს, მაგრამ მილოშევიჩს ქვეყნის მართვის მეთოდების შეცვლა არც უფიქრია.

1996 წლის ნოემბერში ქვეყანაში მასობრივი მღელვარება დაიწყო, რასაც სათავე დაუდო მილოშევიჩის მიერ არჩევნების შედეგების გაყალბებამ, რომელიც ყველანაირი მონაცემით ოპოზიციას ჰქონდა მოგებული.

1997 წლის თებერვალში მილოშევიჩი იძულებული გახდა, ადგილობრივი არჩევნების შედეგებს დათანხმებოდა.

რადგან მილოშევიჩის როგორც სერბეთის პრეზიდენტის მეორე და უკანასკნელი საპრეზიდენტო ვადა იწურებოდა, 1997 წლის ივლისში მან პარლამენტის მიერ დაწესებული, იუგოსლავიის პრეზიდენტის პოსტის დაკავება მოახერხა.

1998 წლის თებერვალში მილოშევიჩმა დაიწყო სამხედრო კამპანია კოსოვოს გამათავისუფლებელი არმიის და ალბანელთა ეთნიკური ძალების წინააღმდეგ, რომელთა მიზანიც დამოუკიდებლობის მოპოვება და სერბეთიდან გამოყოფა იყო.

კოსოვოში სერბეთის არმიის მიერ დაწყებული ეთნიკური წმენდა გახდა საბაბი, რათა დასავლეთს მილოშევიჩის დანაშაულებრივი რეჟიმის წინააღმდეგ ხმა აემაღლებინა.

1998 წლის ოქტომბერში ნატო-მ მილოშევიჩს ულტიმატუმი წაუყენა, რომ თუკი ის კოსოვოდან ჯარებს არ გაიყვანდა, ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსი სერბეთის დაბომბვას დაიწყებდა.

1999 წლის თებერვალში აშშ-ს, რუსეთის და ევროპული ქვეყნების მოთხოვნით, მოწინააღმდეგე მხარეები მოსალაპარაკებლად პირისპირ დასხდნენ. თუმცა, მილოშევიჩმა არ მიიღო შეთანხმების პირობები, რომლის თანახმადაც კოსოვო იღებდა ავტონომიას და მის ტერიტორიაზე გაერო-ს სამშვიდობო ძალები განლაგდებოდა. ნატო-ს ჯარებმა სერბეთის მასიური საჰაერო დაბომბვა დაიწყეს. ნატო-ს ლიდერები ადანაშაულებდნენ მილოშევიჩს კოსოვოში "ეთნიკური წმენდის" განხორციელებაში, რომლის შედეგადაც ათასობით ეთნიკური ალბანელი იქნა მოკლული, ხოლო ასეულობით ათასი - იძულებით გადაადგილებული.

1999 წლის მაისში სამხედრო დანაშაულებების საერთაშორისო ტრიბუნალმა მილოშევიჩი და მისი ოთხი თანაშემწე "კაცობრიობის წინააღმეგ ჩადენილ დანაშაულებებში" დაადანაშაულა. ტრიბუნალმა განაცხადა, რომ მილოშევიჩი, როგორც იუგოსლავიის პრეზიდენტი, პასუხისმგებელია ეთნიკური ალბანელების იძულებით დეპორტაციასა და მკვლელობებში.

1999 წლის 9 ივნისს მილოშევიჩმა და სერბეთის პარლამენტმა ხელი მოაწერეს ბრძანებას ცეცხლის შეწყვეტის, კოსოვოდან სერბეთის ჯარების გაყვანის და იქ საეთაშორისო ძალების შეყვანის შესახებ, მშვიდობის და კოსოვოში დაბრუნებულ ლტოლვილ ალბანელთა უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. გარდა ამისა, შეთანხმებაში ლაპარაკი იყო კოსოვოსათვის გარკვეული ავტონომიური უფლებების მინიჭებაზე. შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ ნატო-მ იუგოსლავიის დაბომბვა შეწყვიტა.

ამავდროულად, სერბეთში მილოშევიჩის წინააღმდეგ უკვე მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი განეწყო. სერბეთში საპრეზიდენტო არჩევნები ახლოვდებოდა.

2000 წლის აგვისტოში პრეზიდენტობის კანდიდატად 15 ოპოზიციური პარტიის კოალიციამ მემარჯვენე-ცენტრისტული "დემოკრატიული პარტიის" მეთაური ვოისლავ კოშტუნიცა წამოაყენა. 2000 წლის 24 სექტემბერს გამართულ საპრეზიდენტო არჩევნებში კოშტუნიცამ ხმების 48,22 პროცენტი მიიღო, მილოშევიჩმა კი - მხოლოდ 40,23 პროცენტი. ფედერალურმა საარჩევნო კომისიამ მეორე ტურის დანიშვნის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღო.

ოპოზიციის ლიდერებმა განაცხადეს, რომ არჩევნები გაყალბდა და, მათი გამოთვლებით, კოშტუნიცას 55 პროცენტი ჰქონდა მიღებული, რაც მეორე ტურს ავტომატურად გამორიცხავდა. მდგომარეობა უკიდურესად დაიძაბა. მილოშევიჩი დათმობაზე წასვლას არ აპირებდა და ძალოვანი სტრუქტურები სრულ მობილიზაციაზე და საბრძოლო მზადყოფნაზე იყვნენ გადასულნი.

25 სექტემბერს კოშტუნიცამ საკუთარი გამარჯვების შესახებ გამოაცხადა, ხოლო 27 სექტემბერს ბელგრადში, მილოშევიჩის გადადგომის მოთხოვნით, 200-ათასიანი დემონსტრაცია გაიმართა. ამომრჩეველმა კომისიამ თავისი დადგენილება გააუქმა და დაადგინა, რომ არჩევნების საბოლოო შედეგებით, კოშტუნიცას 48,96 პროცენტი ჰქონდა მიღებული, ხოლო მილოშევიჩს - 38,62 პროცენტი. თუმცა, კოშტუნიცას გამარჯვებისათვის ესეც არ იყო საკმარისი.

2000 წლის 5 ოქტომბერს კოშტუნიცამ საკუთარი თავი პრეზიდენტად გამოაცხადა და იმავე დღეს სერბეთის ყველა ძალოვანი სტრუქტურა მის მხარეს გადავიდა. 6 ოქტომბერს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების შემდეგ, მილოშევიჩმა იუგოსლავიის პრეზიდენტის პოსტი ოფიციალურად დატოვა.

2001 წლის ივნისის ბოლოს კი სლობოდან მილოშევიჩი გადაეცა ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოს კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულებების ბრალდებით. ამჟამად მის წინააღმდეგ ჰააგაში სასამართლო პროცესი მიმდინარეობს.

სლობოდან მილოშევიჩი ხელისუფლების შენარჩუნებას ისახავდა მიზნად. ამჟამად მის წინააღმდეგ ჰააგაში სასამართლო პროცესი მიმდინარეობს.

აბაშიძეს თავი პრეზიდენტი ჰგონია

შოთა უტიაშვილი

აჭარის ლიდერის საზღვარგარეთული ტურნე კვლავ გასაიდუმლოებულ ვითარებაში მიმდინარეობს. ზუსტად ვერავინ იტყვის, აბაშიძე საკუთარი ინიციატივით გაემგზავრა ერევანში, ბაქოსა და მოსკოვში თუ შევარდნაძის დავალებით? რა მიზანს ისახავს მისი ტურნე: "აჭარის ლომის" პატივმოყვარეობის დაკმაყოფილებას, გადარჩენის გარანტიების მიღებას, შევარდნაძისათვის შუამავლობის გაწევას თუ ძალაუფლების მემკვიდრეობითობის უზრუნველყოფას? თუ აბაშიძეს დიდი ხანია აქვს პრეტენზია იმაზე, რომ გახდეს შევარდნაძის შუამავალი მოსკოვთან, რაში სჭირდება შევარდნაძეს აბაშიძის მედიატორობა ილჰამ ალიევთან? რა გარანტიები უნდა მისცეს აბაშიძეს სომხეთმა?

რამდენიმე კითხვას თავად აბაშიძემ უპასუხა გაზეთ "იზვესტიასათვის" მიცემულ ინტერვიუში. მან განაცხადა, რომ შევარდნაძის ბათუმში სტუმრობაში უჩვეულო არაფერია. "თქვენმა მთავარმა რედაქტორმა რომ თავისი მოადგილე დაიბაროს და ესაუბროს, განა ვინმეს ეს საეჭვოდ მოეჩვენება?" – ასე მოიგერია აბაშიძემ რუსი ჟურნალისტის კითხვა.

"მე მინდა, დავარწმუნო ჩვენი მეზობლები იმაში, რომ ისინი შეიძლება ჩაერთონ დიალოგში, რათა არ დაუშვან საქართველოში სახელმწიფო გადატრიალება. მე უკვე ვესაუბრე ორ პრეზიდენტს, ალიევსა და კოჩარიანს, ისინი ძალიან შეშფოთებულნი არიან. ყველა ეთანხმება იმას, რომ სახელმწიფო გადატრიალება არ უნდა მოხდეს," – აცხადებს აბაშიძე იმავე ინტერვიუში, რომელიც მას ლოშინინთან შეხვედრის შემდეგ და ივანოვთან საუბრამდე ჩამოართვეს.

იგორ ივანოვის დარწმუნება მან, როგორც ჩანს, მართლაც მოახერხა. რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა თავისი ინტერვიუს დროს არაერთხელ გაიმეორა, რომ საქართველოს საშინაო საქმეებში ჩარევას არ აპირებს, და რომ სჯობს, საქართველომ თავისი პრობლემები კონსტიტუციური გზით მოაგვაროს. ივანოვმა ისიც დასძინა, რომ ქუჩის აქციები არ არის ვითარებიდან გამოსავალი. მას, როგორც ჩანს, დაავიწყდა, რომ ქუჩის აქციებიც სავსებით კონსტიტუციური გზაა.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის უაღრესად დადებითი ფონი, რომელიც რუსულმა პრესამ აბაშიძის ვიზიტს შეუქმნა.

იგივე "იზვესტია" წერს: "გადაურჩა რა ომს, აჭარა საქართველოში სტაბილურობისა და ეკონომიკური განვითარების კერად გადაიქცა. მოსახლეობის ცხოვრების დონე აჭარაში გაცილებით უფრო მაღალია, ვიდრე მთელ დანარჩენ ქვეყანაში". იგივე გაზეთი ფაქტობრივად აცხადებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის პოსტზე აბაშიძეს კონკურენტი არ ჰყავს, რადგან ბურჯანაძე ქალია, ჟვანია – ნახევრად სომეხი, სააკაშვილი კი – ადგილობრივი ჟირინოვსკი. ერთადერთი, რაც ძალაუფლებისაკენ მიმავალ გზაზე ელობება აბაშიძეს, ეს შევარდნაძეა, რომელიც დღეს თუ ხვალ წავა.

"გუშინ მოსკოვმა დიდი ხნის მანძილზე პირველი პოზიტიური პოლიტიკური სიგნალი მიიღო პრეზიდენტ შევარდნაძისაგან. მან განაცხადა, რომ რესპუბლიკისათვის აუცილებელია რუსეთთან მეგობრული ურთიერთობების განვითარება. ასეთ განცხადებებს კი პრეზიდენტი მხოლოდ მაშინ აკეთებს, როდესაც საფრთხე მის საკუთარ ძალაუფლებას ემუქრება... სწორედ ამ კონტექსტში უნდა განვიხილოთ ასლან აბაშიძის ვიზიტი. ეს ბრძენი და გავლენიანი პოლიტიკოსი, როგორც ჩანს, ნიადაგს სინჯავს, რამდენად არიან მზად საქართველოს მეზობლები მხარი დაუჭირონ ედუარდ შევარდნაძეს," – წერს გაზეთი "ტრუდი".

აშკარად პროსახელისუფლებო პოზიცია უკავია ბერეზოვსკის "ნეზავისიმაია გაზეტას". "შევარდნაძე აგრძელებს კეთილი ნების დემონსტრირებას, და მოუწოდებს ოპოზიციას, რომელიც რუსთაველზე მიტინგს აგრძელებს, მშვიდობიანად გადაჭრას ყველა პრობლემა და მივიდეს კომპრომისამდე," – წერს გაზეთი.

"ხალხის უმრავლესობის აზრით, თუ ოპოზიცია მოვიდა ხელისუფლებაში, – წერს "მოსკოუ ტაიმსი," – არაფერი არ გაუმჯობესდება. პირიქით, ახალი ლიდერები საკუთარი ჯიბეების ამოვსებით მეტისმეტად დაკავებულნი იქნებიან იმისათვის, რომ ხალხზე იზრუნონ. სააკაშვილიც და ოპოზიციის სხვა ლიდერებიც შევარდნაძის გარემოცვის ყოფილი წევრები არიან, რომელთა პოლიტიკურ ამბიციებსაც ხალხი დიდი ეჭვით უყურებს."

"აშკარაა, რომ ისეთ გავლენიან ლიდერს, როგორიცაა ასლან აბაშიძე (არჩევნების შედეგები ადასტურებს ასეთ შეფასებას) საზღვარგარეთიდან არანაირი დახმარება არ სჭირდება. აბაშიძე არც შევარდნაძის თანამებრძოლია და არც მწვავე ოპოზიციონერი. სწორედ ასეთმა პოლიტიკოსებმა, რომლებიც სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნებაზე ზრუნავენ და ღია კონფრონტაციაზე არ მიდიან, უნდა განსაზღვრონ საქართველოს მომავალი," - წერს ინტერნეტ გამოცემა "გაზეტაესენგე.რუ".

ღმერთმა დაგვიფაროს.

შუა აზიაში სამხედრო ბაზას ინდოეთიც ხსნის

ამერიკისა და რუსეთის შემდეგ, ინდოეთი მესამე ქვეყანა გახდება, რომელიც შუა აზიაში საკუთარ სამხედრო-საჰაერო ბაზას გახსნის. ერთ დროს ყველასგან მივიწყებული ყოფილი საბჭოთა რეგიონი მსოფლიოს უძლიერესი სახელმწიფოების ყურადღების ცენტრში ექცევა.

პარასკევს ინდოეთის პრემიერი ატალ ბიჰარი ვაჯპაიი დუშანბეს ეწვია და აეროპორტის რეკონსტრუქციის გეგმასთან ერთად, 40-მილიონდოლარიანი დახმარება ჩაიტანა. ინდოეთისათვის ტაჯიკეთის სტრატეგიულ მნიშვნელობას ამ უკანასკნელის ავღანეთთან მეზობლობა განაპირობებს. ავღანეთი კი, თავის მხრივ, ინდოეთის ნომერ პირველი მტრის, პაკისტანის მეზობელი და მოკავშირეა. გარდა ამისა, ტაჯიკეთი საერთაშორისო ნარკოტრანზიტის ერთ-ერთ მთავარ რგოლს წარმოადგენს.

ეს ვაჯპაიის პირველი ვიზიტია ტაჯიკეთში. პრემიერი აცხადებს, რომ იგი შუააზიურ რესპუბლიკაში მხოლოდ აეროპორტის გამო არ ჩასულა. ტაჯიკეთის ოფიციალური პირები აინის აეროპორტის სამხედრო მნიშვნელობას უარყოფენ.

"ეს სათადარიგო აეროპორტია, - განაცხადა პრეზიდენტმა იმომალი რახმონოვმა, – თითქმის ყველა დედაქალაქში ყოველი შემთხვევისათვის არსებობს სათადარიგო აეროპორტი". რაც შეეხება დუშანბეს მთავარ აეროპორტს, იქ დიდი ხანია, რუსული სამხედრო თვითმფრინავებია განთავსებული.

ტაჯიკეთი არ არის ერთადერთი შუააზიური ქვეყანა, რომელიც ერთდროულად ორი უცხო ქვეყნის სამხედრო-საჰაერო ბაზას მასპინძლობს. მეზობელ ყირგიზეთში ამერიკული ავიაბაზის სიახლოვეს სულ ახლახან გაიხსნა რუსული სამხედრო აეროდრომი.

რუსი და ინდოელი სამხედროების გარდა, ტაჯიკეთში იმყოფებიან ანტიტერორისტულ კოალიციაში შემავალი ამერიკელი ჯარისკაცები.

როგორც აღვნიშნეთ, ვაჯპაიი ტაჯიკეთში ხელცარიელი არ ჩასულა. ინდოეთმა ამ ქვეყანას 10 მილიონი დოლარის ვალი ჩამოაწერა, 5 მილიონი დოლარი გრანტი და 25 მილიონი დოლარის კრედიტი გამოუყო. გარდა ამისა, ცხადია, აეროპორტის რეკონსტრუქციის ხარჯებსაც დელი დაფარავს.

40 მილიონი დოლარი ტაჯიკეთისათვის ძალიან დიდი ფულია. 6 წლის განმავლობაში, 1992-1997 წლებში მიმდინარე ომმა ამ ქვეყნის 100 ათასი მოქალაქის სიცოცხლე და მთელი ინფრასტრუქტურა შეიწირა.

ამჟამად ტაჯიკეთში ათი ათასამდე რუსი ჯარისკაცია, რომლებიც ჯერ რახმონოვს ეხმარებოდნენ მეამბოხეებთან ბრძოლაში, შემდეგ კი ტაჯიკეთ-ავღანეთის საზღვარს კეტავდნენ. თუმცა, რუსულ ქვედანაყოფებს ჯერ სამხედრო ბაზის ოფიციალური სტატუსი არა აქვთ.

მოკლედ

ერაყი. გუშინ აშშ-ს არმიის სამხედრო ვერტმფრენმა თიქრითთან იერიში მიიტანა ერაყელ პარტიზანებზე, რომლებიც ამერიკელთა სამხედრო ბაზაზე თავდასხმაში ეჭვმიტანილები იყვნენ. იერიშის შედეგად შვიდი ერაყელი პარტიზანი განადგურდა. კოალიციის ძალებმა ერაყელი პარტიზანების წინააღმდეგ ერაყის მთელ ტერიტორიაზე ფართომასშტაბიანი ოპერაცია დაიწყეს, რომელსაც კოდური სახელი "რკინის ჩაქუჩი" ჰქვია. გუშინვე, ამერიკელმა სამხედროებმა მიტოვებულ ორ მიწისქვეშა ბუნკერში 600-მდე რაკეტა აღმოაჩინეს და ოთხი ერაყელი პარტიზანი დააპატიმრეს. მათ ბრალი ედებათ ამერიკული ვერტმფრენის "შავი ქორის" ჩამოგდებაში.

■ ■ ■

ჩეჩნეთი. ჩეჩნეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა და "კრემლის კაცად" წოდებულმა აჰმად კადიროვმა განაცხადა, რომ მის მიზანს ჩეჩნეთისა და ინგუშეთის კვლავ ერთ რესპუბლიკად გაერთიანება წარმოადგენს. "მე ვფიქრობ, რომ ეს მოხდება, ოღონდ - როდის, ეს არ ვიცი. მე გაერთიანების მომხრე ვარ," - განაცხადა კადიროვმა. მისი თქმით, ორი რესპუბლიკის გაერთიანება სახალხო რეფერენდუმის გზით უნდა მოხდეს.

ათი ქვეყანა
ერთი საბანკო ჯგუფი

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank
Georgia

პროკრედიტ ბანკი ეკუთვნის იმ ბანკების ჯგუფს, რომლებიც წარმატებით ეწევიან თავიანთ საქმიანობას სამხრეთ აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში და რომლებიც ერთად ემსახურებიან 250,000 კლიენტს. ჯგუფის საერთო აქტივების ღირებულება შეადგენს 800 მილიონ აშშ დოლარს. ეს ბანკები აწარმოებენ საკრედიტო საქმიანობას 113 მილიონი მოსახლეობისაგან შემდგარ გაერთიანებულ ბაზარზე.

ყველა პროკრედიტ ბანკი იმყოფება ერთი ჯგუფის შემადგენლობაში და მასში შემავალ აქციონერებს წარმოადგენენ ისეთი ძლიერი საერთაშორისო ორგანიზაციები, როგორიცაა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, კომერცბანკი, გერმანიის სახელმწიფო განვითარების კომპანია, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია და საერთაშორისო მიკრო ინვესტიციების კომპანია.

150 ფილიალზე მეტი
250 000 კლიენტი
800 მილიონი დოლარის აქტივები

www.procreditbank.ge

ქურდობა - სამშობლოდან გადახვეწილ ქართველთა პროფესია

მერი კახიანი
ვენიდან

ავსტრია და გერმანია ქართველ ე.წ. აზულანტთა (პოლიტიკური თავშესაფრის მაძიებელი) ძირითად სამიზნე ქვეყნებად რჩებიან. ავსტრიის უშიშროების სამსახურის ბოლო 5 დღის მონაცემებით, მარტო ქვემო ავსტრიაში, საქართველოს 12 მოქალაქე დააკავეს, რომელთა მიზანიც ლტოლვილის სტატუსის მოპოვებაა.

ქართველ აზულანტთა დიდი ნაწილი უცხოეთში საკმაოდ "დასაქმებულია". უმრავლესობა მხოლოდ ერთ "პროფესიას" - ქურდობას ეწევა. [illegible] ლობთ.

გუშინ კი, გიოპინგენში (გერმანია, ბადენვიურტენბერგის მიწა) დააკავეს ორი (25 და 23 წლის) ქართველი. ერთმა მათგანმა გამყიდველი საუბარში შეიყოლია. ამასობაში კი მეორემ მაღაზიის სიღრმეში გაუჩინარება მოახერხა. ცოტა ხანში მან მაღაზია დატოვა გამობერილი ქურთუკით, რომელშიც "ნადავლი" ჰქონდა შემალული. [illegible]

[illegible] მათ სახელზეა, ასევე, საცხოვრებელი ბინებიდან სამკაულების მოპარვა. ერთ-ერთი გამომძიებელი ყოველივე ამას ასეთ კომენტარს უკეთებს: "ისინი იპარავდნენ ყველაფერს, რაც დალურსმული და მყარად დაწებებული არ იყო."

არჩევნების შედეგები მთლიანად გაყალბდა

ასე ფიქრობს ამომრჩეველთა უმრავლესობა

როგორ ფიქრობთ, რამდენად სამართლიანია არჩევნების შედეგები, რომელსაც ცესკო წარმოადგენს? – გამოკითხულთა 45,5 პროცენტი ფიქრობს, რომ არჩევნების შედეგები მთლიანად გაყალბდა. 38,4 პროცენტის აზრით, ეს შედეგები უმეტესწილად გაყალბებულია. არჩევნების შედეგები მცირედით გაყალბდა - ასეთია გამოკითხულთა 11,5 პროცენტის დასკვნა. 4,1 პროცენტი ხსენებულ შეკითხვაზე პასუხობს: არჩევნების შედეგები არ გაყალბებულა. სოციოლოგიური კვლევის ცენტრმა, ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტისა და კვლევითი ჯგუფ BCG-ის მონაწილეობით, სამ დიდ ქალაქში - თბილისში, ქუთაისსა და რუსთავში გამოკითხა სამი ათასი რესპონდენტი.

ვერიკო თევზაძე

ამომრჩეველთა ოთხი პროცენტი არჩევნებზე არ მივიდა, რადგან წინასწარ იცოდა, რომ სიებში არ იყო. თბილისელ ამომრჩეველთა 13 პროცენტი, ქუთაისელ ამომრჩეველთა - 14 და რუსთაველთა - 12 პროცენტი 2 ნოემბერს მივიდა საარჩევნო უბნებზე, მაგრამ ხმა ვერ მისცა, იმის გამო, რომ საკუთარი თავი სიაში ვერ აღმოაჩინა. ქვეყნის მასშტაბით, ამომრჩეველთა 13 პროცენტი სიებს გარეთ დარჩა.

რამდენჯერ მოგიწიათ საარჩევნო უბანზე ხმის მისაცემად მისვლა? – გამოკითხულთა 52,8 პროცენტმა უპასუხა ერთხელ, 8,6 პროცენტმა - ორჯერ, 3,9 პროცენტმა - სამჯერ, ხოლო ერთმა პროცენტმა – ოთხჯერ.

კვლევის შედეგების მიხედვით, 2 ნოემბრის შემდეგ "ნაციონალური მოძრაობისა" და "ბურჯანაძე-დემოკრატების" მიმართ ნდობა, შესაბამისად, ამომრჩეველთა 64-სა და 59 პროცენტს გაეზარდა. ამავე პერიოდში ამომრჩეველთა 93 პროცენტს შეუმცირდა "აღორძინების" ნდობა, 86 პროცენტს - "მრეწველების", 75 პროცენტს - "ახლების", ხოლო 74 პროცენტს – "ლეიბორისტების" მიმართ.

რომელ პოლიტიკურ პარტიას მიეცით ხმა? – პირველ ადგილზე დგას "ნაციონალური მოძრაობა" (გამოკითხულთა 32,8 პროცენტი), მას მოჰყვებიან: "ლეიბორისტული პარტია" (17,9 პროცენტი), "ბურჯანაძე-დემოკრატები" (14,3), "მემარჯვენეები" (8,4), სახელისუფლებო ბლოკი (6,9), "მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს" (3,2).

რატომ არ მიიღეთ მონაწილეობა საპარლამენტო არჩევნებში? – რესპონდენტთა 46,9 პროცენტმა, რომლებმაც არ მიიღეს არჩევნებში მონაწილეობა, დასმულ შეკითხვას შემდეგი პასუხები გასცა: მივედი და სიებში არ აღმოვჩნდი (23,7 პროცენტი); არ მივედი, რადგან წინასწარ ვიცოდი, რომ არჩევნები გაყალბდებოდა (12,9); ქალაქიდან ვიყავი გასული (12,7); არ მივედი, რამდენადაც ვთვლი, რომ ჩემი ხმა არაფერს შეცვლიდა (9,3); ავადმყოფობის გამო (9,2); არ მივედი, რამდენადაც ვიცოდი, რომ სიებში არ ვიქნებოდი (7,4), მივედი და დამხვდა რიგი (3,8); მივედი და აღმოჩნდა, რომ დამატებითი საბუთი უნდა მომეპოვებინა, რაც არ მიცდია (2 პროცენტი); საარჩევნო უბანი დაკეტილი დამხვდა (1,8); აღმოჩნდა, რომ დამატებითი საბუთი უნდა მომეპოვებინა, რათა არჩევნებში მონაწილეობის უფლება მიმეღო, წავედი, მაგრამ ვერ მოვახერხე საბუთის მოპოვება (1,5).

ამომრჩეველთა 75 პროცენტი ენდობა "რუსთავი-2"-ის შეკვეთით ჩატარებული ეგზიტპოლის შედეგებს, 70 პროცენტის აზრით, "სამართლიანი არჩევნების" მიერ განხორციელებული ხმების პარალელური დათვლის შედეგები სანდოა.

"ყოჩაღ, გია!"

სოფო ბაქია

სამიოდე დღის წინ რუსთაველის გამზირზე წვიმაში მდგარ ათასობით ადამიანს მიხეილ სააკაშვილმა "სასიხარულო ინფორმაცია" მიაწოდა: "მე საუბარი მქონდა გია ყარყარაშვილთან. იგი მზადაა, დადებითი როლი შეასრულოს დღევანდელ სიტუაციაში, იგი არ აპირებს ხალხის წინააღმდეგ წასვლას". სააკაშვილის მიერ მიწოდებულ ამ ინფორმაციას ხალხი, მართლაც, დიდი სიხარულითა და აპლოდისმენტებით შეხვდა. **"ყოჩაღ, გია!"** – ისმოდა შეძახილები. იმ დღეს ყველა საინფორმაციო საშუალება გია ყარყარაშვილის კომენტარს გადასცემდა, სადაც თავდაცვის ყოფილი მინისტრი აღნიშნავდა, რომ **"ხალხი ყოველთვის მართალია".**

გუშინ დილით პრეზიდენტმა შევარდნაძემ საგანგებოდ გამართულ ბრიფინგზე ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სამოქალაქო დაპირისპირების წინააღმდეგ გამოდიან სამოქალაქო ომის ვეტერანები, რომელთაც გია ყარყარაშვილი უდგათ სათავეში. **"გიამ და მისმა მეგობრებმა კარგად იციან, რას ნიშნავს ომი და დაპირისპირება,"** – განაცხადა შევარდნაძემ გუშინ, დილის თორმეტის ნახევარზე.

დღის სამი საათისთვის გენერალი გია ყარყარაშვილი "სამოქალაქო ომის დროს ორივე მხარეს მდგომ ქართველ ომის ვეტერანებს" თავს უყრის ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში და, "შუამავლის" სტატუსით, სრულ მხარდაჭერას უცხადებს ხელისუფლებას. **"ამ ყრილობის ჩატარება ჩვენ გუშინ გვიან ღამით გადავწყვიტეთ. ამდენად, ნაკლებად ორგანიზებულები ვართ,"** – ბოდიშს იხდის ყარყარაშვილი შეხვედრის დასაწყისშივე.

ფილარმონიაში შეკრებილ მეომართა შორის გამოჩნდნენ "აღორძინების" სახე ცოტნე ბაკურია, "მრეწველი" ლევან პირველი, ნაძალადევის რაიონის ახლადგამომცხვარი მაჟორიტარი სახელისუფლებო ბლოკიდან მერაბ სამადაშვილი... (სად, როდის, ვის წინააღმდეგ, ან ვის სასარგებლოდ იომეს ამ სუბიექტებმა, ძნელი სათქმელია). ყოფილი მეომრები ავრცელებენ მიმართვას საზოგადოებისადმი, სადაც აღნიშნავენ, **"ქართველი ომის ვეტერანები მივმართავთ ორივე დაპირისპირებულ მხარეს: მიგვიჩნიეთ თქვენს შუა ჩამდგარ, მიუკერძოებელ რეალურ ძალად, რომელსაც ბრძოლაში გამოტარებული სიყვარული ასაზრდოებს. უახლესი ისტორიის მწარე გაკვეთილებს ჩვენ არავის გავამეორებინებთ. თუ რომელიმე დაპირისპირებული მხარე ფეხქვეშ გათელავს საქართველოს კონსტიტუციას და თავისი გაუმართლებელი ქმედებებით კანონიერების საზღვრებს გადასცდება, ახსოვდეს, მისი პირველი სამიზნე ჩვენ, ქართველი ომის ვეტერანები ვიქნებით. მაგრამ, ისიც გაითვალისწინონ, რომ ამ შემთხვევაში მრავალჭირგამოვლილი მეომრები პასიურ მჭვრეტელებად ვერ დავრჩებით. ქვეყნის დამღუპველი ნებისმიერი ქმედება ჩვენ მიერ აუცილებლად აილაგმება. ასე რომ, იცოდეს ყველამ – მოლაპარაკებებს არავითარი ალტერნატივა არ მოეპოვება, სამშვიდობო მოლაპარაკებები ქვეყნისთვის ძირეული სასიკეთო ცვლილებების წინაპირობად უნდა იქცეს. 14 ნოემბერი მასშტაბური დაპირისპირების დღედ იქნა გამოცხადებული. 14 ნოემბერს ჩვენ, ქართველი ომის ვეტერანები, ურთიერთდაახლოების, სამოქალაქო მშვიდობის დღედ ვაცხადებთ და ხალხს თანადგომისკენ მოვუწოდებთ."**

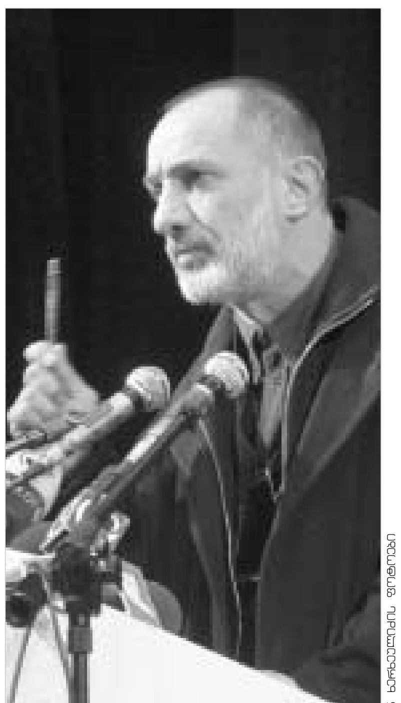

ლევან ხერხეულიძის ფოტოები

"არა, ძმებო, თქვენ აქ ობიექტურობის დაცვამ, მიუკერძოებლობამ და სიმართლემ არ გაგაერთიანათ," ამ სიტყვებით დატოვა გოგა ხაინდრავამ დარბაზი.

ამ მიმართვის გაცნობის შემდეგ, სიტყვა გადაეცა გია ყარყარაშვილს, რომელმაც "მიუკერძოებლად მიმოიხილა" შექმნილი ვითარება და აღნიშნა, რომ "ამ ქვეყანაში ყველას ჰყავს მხარდამჭერი", რომ "მან მართლა იცის რამდენიმე ადამიანი, რომელთაც მოსწონთ ხელისუფლება", რომ "ზოგს მოსწონს აჭარის ლიდერი", რომ ყველას აზრს "ჩვენ პატივი უნდა ვცეთ", დაბოლოს, ის ხალხი, ვინც დღეს რუსთაველის გამზირზე დგას, **"ხომ არ ფიქრობთ, რომ მართლა არჩევნის უფლებას იცავს?!"** – იკითხა გია ყარყარაშვილმა.

შემდეგ ბატონმა გიამ მომხრეებს უთხრა, რომ **"ყოველი დღე ამ დაპირისპირებისა გვაშორებს აფხაზეთთან"**. არადა, რა ახლოს ვიყავით, არა? რომ არა ის ათასობით ადამიანი, რომელიც რუსთაველის გამზირზე რაღაც გაურკვეველი მიზეზის გამო სველდება და იყინება, ვინ იცის, უკვე მდინარე ფსოუსთანაც ვყოფილიყავით... კიდევ, ბატონმა ყარყარაშვილმა დასძინა, რომ ამ აქციების გამო მკვეთრად გაუარესდა ქვეყნის ეკონომიკური და კრიმინალური მდგომარეობა.

შემდეგ მან აღნიშნა, რომ "მიტინგზე ხალხის მოყვანა ადვილია", რომ გაცილებით დიდი ვაჟკაცობაა, საკუთარ მხარდამჭერებს კომპრომისი შესთავაზო. ამგვარ კომპრომისს ყარყარაშვილი, ცხადია, ოპოზიციისგან ელოდება. **"არც ერთი პოლიტიკური მიზანი არ ღირს იმ სისხლის ფასად, რომელიც ამ ქვეყანამ უკვე ნახა,"** – დაასრულა საკუთარი გამოსვლა გენერალმა ყარყარაშვილმა და აპლოდისმენტებითაც დაჯილდოვდა.

გუშინ ფილარმონიის ტრიბუნიდან "სამშვიდობო მისიას" ასრულებდნენ აფხაზეთის ომის ვეტერანი ჯანრი უბირია, "ტყის ძმების" ლიდერი დათო შენგელია, სახელისუფლებო ბლოკის წევრი ირაკლი ბათიაშვილი, შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი დილარ ხაბულიანი. ირაკლი ბათიაშვილმა, რომელმაც რამდენიმე დღის წინ პარლამენტის შენობასთან მომიტინგე "საკუთარ ხალხს" შეუარა, ყარყარაშვილის მიერ დასმული კითხვა კიდევ ერთხელ გაიმეორა: **"ვინმეს სჯერა, რომ ეს ადამიანები მოვიდნენ საკუთარი ხმის დასაცავად?"**

დათო შენგელიას გამოსვლიდან რაც გავიგეთ, ესაა: **"ისეთი მდგომარეობაა ქვეყანაზე, რომ ხვალ და ზეგ შეიძლება აფეთქდეს სიტუაცია... მოვუწოდებ პოლიტიკოსებს, დაჯდნენ მაგიდაზე და მოილაპარაკონ,"** – დაარიგა შენგელიამ ოპოზიცია.

"მშვიდობის მტრედობანას" თამაში, რომელიც გუშინ ყარყარაშვილმა წამოიწყო, "მეომარ" ბაკურიასა და "მეომარ" პირველის დარბაზში გამოჩენისთანავე გაქარწყლდა. ამას კინორეჟისორ გოგა ხაინდრავას დარბაზიდან სტვენით გაძევებაც დაემატა. ხაინდრავას გამოსვლას "ცივი შხაპის" ეფექტი ჰქონდა გუშინდელ შეკრებაზე, თუმცა შხაპის მიღება გუშინ არავინ ისურვა. "წადი აქედან!" – ეს შეძახილები დარბაზიდან მაშინ გაისმა, როცა ხაინდრავამ ყარყარაშვილისა და ბათიაშვილისგან საკმაოდ განსხვავებული კითხვა დასვა: **"2 ნოემბერს ჩვენ იმ სიყალბის კულმინაცია ვნახეთ, რომელშიც 12 წელია ვცხოვრობთ. თუ ჩვენ ობიექტურები არ ვიქნებით, ჩვენ დავკარგავთ ავტორიტეტს... მინდა ვთხოვო გიას და ირაკლი ბათიაშვილს: შემომხედეთ თვალებში და მითხარით, ეს ხელისუფლება ჩვენგან დაცვის ღირსია?"** პირველივე განსხვავებული აზრი დარბაზში მსხდომმა "მშვიდობის მტრედებმა", რომლებიც, ჩვენ, საზოგადოებას, გვთხოვენ "მივიჩნიოთ ისინი მიუკერძოებელ რეალურ ძალად", სტვენით ჩაახშეს.

"არა, ძმებო, თქვენ აქ ობიექტურობის დაცვამ, მიუკერძოებლობამ და სიმართლემ არ გაგაერთიანათ," – აღნიშნა გოგა ხაინდრავამ დარბაზის დატოვებისას.

"დაგვანებოს, კაცო, ამ შევარდნაძემ თავი, ნუ ინერვიულებს ჩვენზე"

რა ღირს ქოლგა ?

ეს თორმეტი ლარი ღირს. ძაან გამძლეა, დიდია, სამი კაცი ჩაეტევა შიგნით... სამიტინგედ გინდა, შვილო?

მანდაც გამომადგება.

ათად წაიღე, შვილო. რახან ჩემს მაგივრადაც უნდა იდგე იქ, თავის ფასში გაგატან. მეცოდებით, შვილებო, არ გამეყინოთ...

ჩემმა ნაცნობმა ეს ამბავი გუშინ მიტინგზე მიამბო, იაფად ნაყიდი ქოლგაც თან ჰქონდა, თუმცა, გუშინ არ უწვიმია.

1991 წლის შემდეგ "რუსთაველს" მსგავსი ხალხმრავლობა არ ახსოვს.

"გამოვა თუ არ გამოვა?", "გადადგება თუ არ გადადგება?" - ამ კითხვებს გუშინდელ მიტინგზე მარტო უფროსები როდი სვამდნენ.

შვიდი წლის მარი ჟღენტი მიტინგზე მამასთან და მის მეგობრებთან ერთად მივიდა. მარი, უკვე სამი საათია, პარლამენტის წინ დგას, ძალიან დაიღალა, ცოტა შესცივდა კიდეც, მაგრამ როგორც თვითონ გვითხრა, **"სახლში არ მიდის, იმიტომ, რომ შევარდნაძის გადადგომას ელოდება".**

"59 წლის ქალი ვარ, ორი ქმრისგან გავთავისუფლდი, ეს კაცი ვერ მოვიშორე... რა გაუჭირეს ამ სააკაშვილს საქმე, გიჟიაო, ცოცხალი შეურაცხადი – სარიშვილი თვითონ ჰყავთ ბლოკში, გიჟები ყველამ თავის ოჯახში მოიკითხოს. კარგი, ბატონო, იყოს ეს სააკაშვილი გიჟი, მაგრამ "ჭკვიანმა" არ გაამართლა და ახლა "გიჟი" ვნახოთ... დაგვანებოს, კაცო, ამ შევარდნაძემ თავი, ნუ ინერვიულებს ჩვენზე," – ამბობს უმუშევარი ეკონომისტი ლალი წიკლაური.

"რას ჰქვია, რატომ ვდგევარ. სახლი მე არა მაქვს, კარი მე არა მაქვს – სად წავიდე, აბა? უსახლკაროდ დამტოვა შევარდნაძემ. არაფერი არ მინდა მაგისი, წავიდეს აქედან. აქ ვიდგები, სანამ მაგისი თვითმფრინავი არ აფრინდება და ამ ქვეყანას არ დატოვებს," – სოხუმელი ლალი ქვილითაია გლდანში ერთი საბავშვო ბაღის შენობაში ცხოვრობს და უკვე ექვსი დღეა, რუსთაველის გამზირზე "გადადექი!"-ს ყვირის.

"თქვენ გგონიათ, მაგას არ უნდა წასვლა? მაგას ეხლა სააკაშვილზე და ჟვანიაზე მეტად თავისი ძმისშვილის, თავისი შვილის, სიძის, მძახლების და ა.შ. ეშინია. ისინი არ აპატიებენ გადადგომას, იმიტომ, რომ მთელი საქართველოს ქონება შეჭმული აქვთ... ყველაფერს ხომ არ დაკარგავენ ვიღაც ხალხის გულისთვის," – ბიოლოგიის მასწავლებელი ნელი კოხრეიძე ფიქრობს, რომ შევარდნაძის გადადგომა მშვიდობიანი გზით უნდა მოხდეს.

გუშინდელი მიტინგის მონაწილე უკლებლივ ყველა ადამიანი ფიქრობს, რომ შეუძლებელია ამდენი ადამიანის სურვილი არ გაითვალისწინოს "თუნდაც ყველაზე უპასუხისმგებლო ხელისუფლებამ".

"შეიძლება, დღეს არ გადადგეს, მაგრამ ხვალ, ზეგ ან მაზეგ გადადგება. ქართველებს ბევრი დრო გვაქვს – სამსახური ჩვენ არა გვაქვს, რომ სადმე დაგვაგვიანდეს, ფულიც არა გვაქვს – სადმე რომ გავერთოთ. ვიდგებით აქ, სანამ არ გადადგება," – ამბობს 24 წლის გიგა ჯიქია.

თვალსაზრისი

არჩევნები 2003 - რას მოითხოვს სამართლიანობა

2003 წლის 2 ნოემბერს "არჩეული" პარლამენტი - არალეგიტიმურია!

ბორის ცოცხალაშვილი

მხოლოდ ასეთი დასკვნის გამოტანა შეიძლება, თუ ობიექტურად და თანმიმდევრულად განვიხილავთ არჩევნების მომზადების, ჩატარების და შედეგების შეჯამების გარემოებებს. და ეს დასკვნა არ არის დამოკიდებული იმაზე, როგორ დასრულდება არსებული დაპირისპირება, რით დაკმაყოფილდება საპროტესტო აქციების მონაწილეთა მოთხოვნები, რას დათმობენ ან არ დათმობენ მხარეები.

არსებობს ერთი ცნობილი ზნეობრივი კატეგორია - სამართლიანობა, რომელსაც უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება საზოგადოების განვითარებისა და მისი შიდა ურთიერთობებისათვის. სწორედ ამის გამო, სხვადასხვა კუთხით განიხილავდა სამართლიანობის არსს ყველა ცნობილი მოაზროვნე - პლატონი, დემოკრიტე, ციცერონი, რუსთველი, ფრენსის ბეკონი, ბლეზ პასკალი, ლევ ტოლსტოი, ილია ჭავჭავაძე, ფრიდრიხ ენგელსი... ეს სია შეიძლება უსასრულობამდე გაგრძელდეს.

სამართლიანობის ერთმნიშვნელოვანი განსაზღვრა შეუძლებელია, მაგრამ უდავოა, რომ ის ეფუძნება საზოგადოებაში დამკვიდრებულ ზნეობრივ და ეთიკურ ნორმებს და რაც უფრო მაღალია ეს ნორმები, მით უფრო მეტია სამართლიანობის ხარისხი. პინდარეს სიტყვებით, **"სახელმწიფოს ურყევი საძირკველი სამართლიანობაა"**, ანუ სადაც სამართლიანობა არ არის, იქ სახელმწიფოს საძირკველი არ გააჩნია.

დემოკრატიული საზოგადოების სამართლიანობა, რომლის ერთ-ერთ ქვაკუთხედს "ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია" წარმოადგენს, დამყარებულია პირველ რიგში თანასწორუფლებიანობაზე. ეს ნიშნავს, რომ მიუხედავად იმისა, საზოგადოებრივი იერარქიის რომელ საფეხურზე იმყოფება ადამიანი, მისი ქონებრივი ცენზისა თუ განათლების დონისა, სამართლიანობა ყველას მიმართ თანაბრად ვრცელდება და ერთნაირ პირობებში აყენებს.

დემოკრატიულ სახელმწიფოში სამართლიანობა გამოიხატება იმით, რომ ყოველ მოქალაქეს აქვს კუთვნილი ერთი ხმა, რომლითაც ის იღებს მონაწილეობას ქვეყნის მმართველობის არჩევითი ორგანოების ფორმირებაში და მისი ხმა აუცილებლად უნდა იყოს გათვალისწინებული. არჩევანის გაკეთებას განაპირობებს მრავალი ფაქტორი. ხდება ხოლმე, რომ შედეგი არ არის საუკეთესო, მაგრამ გადაწყვეტილება მიიღება ხმების უმრავლესობით და თუ ის სამართლიანად არის მიღებული, მას ყველა უნდა დაემორჩილოს.

შეიძლება სამართლიანად ჩაითვალოს გადაწყვეტილება, რომელიც მიღებულია საზოგადოების ნაწილის იგნორირებით, მისი ხმის გათვალისწინების გარეშე? რა თქმა უნდა - არა!

რაც შეეხება 2 ნოემბრის არჩევნებს: ზოგიერთის აზრით, ეს იყო 1995 წლიდან ჩატარებული "საუკეთესო არჩევნები". რას ვადარებთ? რით ხელმძღვანელობენ ისინი, ვინც ამას ამტკიცებენ? ალბათ იმით, რომ კანონის დარღვევა ხდებოდა არა ყველა უბანზე, როგორც ადრე, არამედ უბნების 50, 80 თუ 90 პროცენტზე; რომ არჩევნების გაყალბებას ცდილობდა არა ყველა მონაწილე სუბიექტი (რაშიც პირადად მე დიდი ეჭვი მეპარება) და რომ გაყალბების დონე ნაკლები იყო, ვიდრე წინათ.

რა მნიშვნელობა აქვს, რამდენად გაყალბდა არჩევნების შედეგები - ერთი ხმით თუ ასი ათასით. სამართლიანობის თვალსაზრისით, ამას არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს. აღიარებულია, რომ წინასაარჩევნო პერიოდში, თვით პროცესში და მის შემდეგ იყო უამრავი დარღვევა, რომ არეული საარჩევნო სიებისა და უბნებზე არსებული ვითარების გამო ამომრჩეველთა დიდ ნაწილს არ მიეცა საკუთარი ხმის გამოყენების შესაძლებლობა, ხოლო ბევრის გადაწყვეტილება მიღებული იყო აშკარა თუ ფარული ზეწოლის შედეგად. ჯერ კიდევ ორი ათასი წლის წინათ ამბობდა ციცერონი: **"არასამართლიანობა მიიღწევა ორი ხერხით - ძალადობით ან სიცრუით"**. ჩვენს შემთხვევაში ორივეა - ძალადობაც და სიცრუეც! აი, რატომ შეიძლება გამოცხადდეს - არჩევნები არასამართლიანად ჩატარდა!

აქვე განვიხილოთ ფართოდ გავრცელებული ტერმინი - "გაყალბება". ეს სიტყვა ხშირად იხმარება ყველა მხრიდან და ყველასთვის მისაღებია, ალბათ იმიტომ, რომ არ ითვალისწინებს სამართლებრივ შედეგებს. მე მიმაჩნია, ყველაფერს თავისი სახელი უნდა დაერქვას და იქნეს დამკვიდრებული სხვა ტერმინი, ვინაიდან ე.წ. "კარუსელები", "მარაოები" და ის, რასაც "საარჩევნო ტექნოლოგიებს" უწოდებენ, არის ელემენტარული თაღლითობა.

ვიმეორებ - "თაღლითობა"!

ხოლო იმას, რაც ხდება არჩევნების დროს, უნდა მიეცეს შესაბამისი კვალიფიკაცია - "ხელისუფლებაში მოსვლის მცდელობა თაღლითობის გზით". წინასწარ განზრახული და კარგად მომზადებული თაღლითობის გზით!

ყველა ზნეობრივი თუ სამართლებრივი კანონის თანახმად თაღლითი უნდა დაისაჯოს, იჯდეს ციხეში და არა პარლამენტში. ქვეყნის მოსახლეობა, გადამხდელები არ არიან ვალდებულნი, ხელფასს უხდიდნენ და ინახავდნენ თაღლითებს.

თუ ამ კუთხიდან შევხედავთ უკანასკნელ ათწლეულს, გასაგები გახდება, რატომ არ ეშველა არაფერი ქვეყანას და ჩვენს ცხოვრებას - თაღლითები მხოლოდ საკუთარ ინტერესებზე ზრუნავენ. სანამ უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო მათგან არ გათავისუფლდება, არაფერი გვეშველება. ნამდვილად დადგა დრო "ავგიას თავლის გაწმენდისა"!

რა უნდა გაკეთდეს სამომავლოდ, როგორ გამოვიდეთ შექმნილი მდგომარეობიდან ისე, რომ ქვეყანა არ დაგვექცეს თავზე? ამის თაობაზე შეიძლება მრავალი აზრი და წინადადება იყოს. მოვიყვან საკუთარ შეხედულებებს ზედმეტი არგუმენტირების გარეშე:

1. ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი 2003 წლის 2 ნოემბრის არჩევნების შედეგები და არჩევნები გამოცხადდეს არშემდგარად;

2. რათა შეივსოს წარმოქმნილი საკანონმდებლო ხელისუფლების ვაკუუმი, არსებული პარლამენტის შემადგენლობას, ყოველგვარი ფულადი ანაზღაურებისა და პრივილეგიების გარეშე, გაუგრძელდეთ უფლებამოსილება მომავალი პარლამენტის არჩევამდე;

3. დაინიშნოს საპარლამენტო არჩევნების თარიღი და დაიწყოს მომზადება;

4. გამოვლინდნენ და დაისაჯონ პირები, რომლებმაც ვერ უზრუნველყვეს არჩევნების ჩატარებისთვის ნორმალური პირობების შექმნა;

ვფიქრობ, რომ ამგვარი ნაბიჯების გადადგმა ხელს შეუწყობს დაძაბულობის განმუხტვას, პროცესების წარმართვას ცივილიზებული ფორმით და მომავალი არჩევნების ჩატარებას შესაფერის ვითარებაში.

მოკლედ

რუსი მესაზღვრეები აფხაზებისგან საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელ დოკუმენტს ითხოვენ

თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის საბაჟო სამსახურის პროტესტის მიუხედავად, რუსი მესაზღვრეების მიერ დაკავებული 15 მოქალაქე მეორე დღეა, უშედეგოდ ცდილობს რუსეთიდან აფხაზეთში დაბრუნებას.

რუსეთ-საქართველოს საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთზე მდგომი რუსი მესაზღვრეები საქართველოს ტერიტორიაზე შემოსვლის მსურველი აფხაზეთის მოსახლეობისაგან პასპორტებში ქართულ ენაზე გაფორმებულ ჩანართს ითხოვენ.

პასპორტში ამგვარი ჩანართის უქონლობის გამო რუსეთ-საქართველოს საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთის საკონტროლო-გამშვებ პუნქტზე მდგომმა რუსმა მესაზღვრეებმა გუშინ აფხაზეთში მცხოვრებ 15 მოქალაქეს საქართველოს ტერიტორიაზე შემოსვლის უფლება არ მისცეს.

აფხაზი მებაჟეები აცხადებენ, რომ რუსი მესაზღვრეების მიერ დაკავებული 15-ვე მოქალაქე ფლობს სოხუმის ხელისუფლების შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გაცემულ დოკუმენტებს, თუმცა რუსი მესაზღვრეები ამ საბუთებს არ ცნობენ.

არძინბას ხელისუფლების შეფასებით, **"გაუგებარი რჩება, რის საფუძველზე და ვისი განკარგულების თანახმად აღარ ცნობენ რუსი მესაზღვრეები აფხაზი სამართალდამცველების მიერ გაცემულ დოკუმენტაციას".**

დაკავებულ ჩეჩნებს არაბული წარმომავლობის ფულის ტრანსპორტირებას აბრალებენ

რუსული საინფორმაციო წყაროები ავრცელებენ ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში დააკავეს ჩეჩენი მებრძოლების ორი კურიერი. ისინი ცდილობდნენ, მოსკოვში ჩაეტანათ ფული და რუსეთის დედაქალაქში ტერაქტები მოეწყოთ. მათგან ამოღებული თანხის საერთო ოდენობა 186 ათასი დოლარი გახლდათ, რომელთაგან 115 ათასი ყალბი აღმოჩნდა.

ჩრდილოეთ კავკასიაში კონტრტერორისტული ოპერაციის მართვის ოპერატიული შტაბის წარმომადგენელმა ილია შაბალკინმა გუშინ განაცხადა, რომ ერთ-ერთი კურიერი – ზელიმხან ელდაროვი გუშინწინ დაუკავებიათ სტავროპოლის მხარეში არსებულ ერთ-ერთ საგუშაგოზე. მილიციას მის მანქანაში პისტოლეტი "ბერეტაც" აღმოუჩენია. მისგანვე შეუტყვიათ მეორე კურიერის – ასლან მაგამაევის ადგილსამყოფელი.

შაბალკინის თქმით, მაგამაევმა დაკავების დროს რუს სამართალდამცველებს შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწია. მას მილიციამ პისტოლეტი, ორი ყუმბარა და დიდი ოდენობით ფული აღმოუჩინა.

შაბალკინის განცხადების თანახმად, იმ კუპიურებს, რომლებიც ნამდვილია, ნიშნული აქვს. ეს ნიშნული იმის მაუწყებელი ყოფილა, რომ ფული არაბეთის ერთ-ერთი ქვეყნის ბანკიდან არის გამოტანილი. ორივე დაკავებულს ულიარებია, რომ ფული მოსკოვში უნდა გადაეცათ ვინმე იახიმჩიკისთვის.

ჩრდილოკავკასიის ოპერატიული სამმართველოსა და რუსეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს დროებითი დაჯგუფების წევრებმა გუშინწინ კიდევ ერთი ჩეჩენი მებრძოლი დააკავეს. გროზნოს სამართალდამცველი ორგანოების წარმომადგენელთა თქმით, იგი ჰამზათ ტაზაბაევის დაჯგუფების წევრია.

რუსეთის საინფორმაციო წყაროები სამართალდამცველ ორგანოებზე დაყრდნობით ავრცელებენ ცნობას, რომლის თანახმადაც, დაკავებული მებრძოლი მონაწილეობდა ფედერალური ჯარისკაცების წინააღმდეგ მოწყობილ რამდენიმე ტერაქტში. მეტიც, უკვე დანამდვილებით საუბრობენ იმაზე, რომ შარშან, სექტემბერში, იგი იყო იმ ხალხს შორის, რომელმაც ააფეთქა ჯარისკაცებით სავსე ჯავშანტრანსპორტიორი, მარტში კი ყუმბარმტყორცნიდან ცეცხლი გაუხსნა მანქანას, რომელშიც სამხედრო მოსამსახურეები ისხდნენ.

ორი სიტყვით

თბილისი. იუსტიციის სამინისტროში ჩატარებულ კოლეგიის სხდომაზე გადაწყდა, რომ ხარაგაულის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატს გოჩა ჩახვაძეს საქართველოს მოქალაქეობა უნდა შეუწყდეს, ვინაიდან იგი უკრაინის მოქალაქეც არის.

იუსტიციის სამინისტრომ ეს გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც უკრაინის ხელისუფლებამ ოფიციალურად დაადასტურა გოჩა ჩახვაძის უკრაინის მოქალაქეობის ფაქტი. საქმე ისაა, რომ საქართველოს კონსტიტუცია ორმაგ მოქალაქეობას კრძალავს და მოქალაქეობის შეწყვეტას ითვალისწინებს იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს მოქალაქე იმავდროულად სხვა ქვეყნის მოქალაქეც არის. გოჩა ჩახვაძემ ხარაგაულში 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში გაიმარჯვა, თუმცა მოქალაქეობის შეწყვეტის გამო პარლამენტარი ვერ გახდება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

ტყიბული. გუშინ პოლიციამ ტყიბულის რაიონში, სარკინიგზო ხიდის ქვეშ გამავალ გზაზე, ახალგაზრდა ქალის გვამი აღმოაჩინა.

გარდაცვლილი ტყიბულის მკვიდრი, 22 წლის თამარ ამირანის ასული არსენიძე აღმოჩნდა. გვამს თავის არეში ცეცხლსასროლი ჭრილობა აქვს მიყენებული.

აღნიშნულ ფაქტზე ტყიბულის პოლიციამ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. "საქართველოს ხელისუფლება არ დაარბევს პარასკევს, თბილისში, რუსთაველის გამზირზე ოპოზიციის მიერ დაგეგმილ მიტინგს," - განუცხადა ჟურნალისტებს გენერალურმა პროკურორმა ნუგზარ გაბრიჩიძემ.

ამავე დროს გენერალურმა პროკურორმა დასძინა, რომ თუ ოპოზიციის წარმომადგენლები კანონსაწინააღმდეგო მოქმედებებს მიმართავენ, მათ მიმართ შესაბამისი ზომები კანონის ფარგლებში განხორციელდება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. გასული დღე-ღამის განმავლობაში ქვეყანაში აღირიცხა 12 დანაშაული, გახსნილია - შვიდი.

მოხდა ერთი მკვლელობა და მკვლელობის ერთი მცდელობა, რომლებიც გახსნილია; ორ ავტოსაგზაო შემთხვევას ორი მსხვერპლი მოჰყვა; ყაჩაღობის ერთი ფაქტი გამოვლინდა; ქურდობის ხუთი შემთხვევიდან გახსნილია ორი; ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის ხაზით ოთხი დანაშაულია გამოვლენილი; დაკავებულია ორი ძებნილი პირი. **მედია-ნიუსი**

ზუგდიდის ინციდენტი - ვითომ შურისძიება?

სოფიკო ჩხაიძე

შინაგან საქმეთა სამინისტროში კმაყოფილებას ვერ მალავენ იმის გამო, რომ 7 ნოემბერს ზუგდიდში მომხდარი ინციდენტი, რომლის დროსაც რამდენიმე ადამიანი დაიჭრა, ირიბად მაინც უკავშირდება "ნაციონალური მოძრაობის" ლიდერს მიხეილ სააკაშვილს. ქვეყანაში მეტად დაძაბული სიტუაციის მიუხედავად, ამას თვით შინაგან საქმეთა მინისტრი ახმაურებს და ზუგდიდში მშვიდობიან მომიტინგეებზე შეიარაღებული თავდასხმის ერთ-ერთი მონაწილის დაპატიმრებას სპეციალურ ბრიფინგს უძღვნის.

კობა ნარჩემაშვილის თქმით, ზუგდიდის ინციდენტის მონაწილე დაკავებულია.

გუშინ შინაგან საქმეთა სამინისტროში მინისტრის სპეციალური განცხადების მოსასმენად ბრიფინგზე მისულ მრავალრიცხოვან ჟურნალისტებს კობა ნარჩემაშვილმა ზურგი შეაქცია და ზუგდიდის ინციდენტში ბრალდებულის დაპატიმრების შესახებ ცნობის წაკითხვის შემდეგ საკუთარ კაბინეტში შებრუნდა. ასე აიცილა მან იმ არაერთ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა, რომელიც საქართველოში მიმდინარე მასშტაბური მშვიდობიანი აქციების პირობებში პოლიციის სამოქმედო გეგმის შესახებ შეიძლებოდა დასმულიყო.

ჩვეულებრივ სიტუაციაში ჟურნალისტებთან ურთიერთობისთვის მზად მყოფი შინაგან საქმეთა მინისტრი გუშინ მხოლოდ იმ ინფორმაციის გამოქვეყნებით შემოიფარგლა, რომ 7 ნოემბერს ზუგდიდში ამტყდარი სროლის მონაწილე, დაკავებული ედუარდ თორდია ის ადამიანია, რომელიც 23 ოქტომბერს, ზუგდიდში, "ნაციონალური მოძრაობის" ლიდერის მიხეილ სააკაშვილის სტუმრობისას, მისი დაცვის წევრებმა სცემეს. "სააკაშვილზე შურისძიება" - ასეთი გახლავთ ნაციონალების გულშემატკივარ, მშვიდობიან ადამიანებზე რამდენიმე ნიღბიანი, შეიარაღებული ბოროტმოქმედის თავდასხმის, ავტომატებიდან გახსნილი ცეცხლის შედეგად რამდენიმე ადამიანის დაჭრისა და ასეულობით მომიტინგის სიცოცხლის საფრთხეში ჩაგდების ოფიციალური მოტივი, რომელსაც ნიშნის მოგებით ავრცელებს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

მინისტრისთვის ინციდენტის თუნდაც ირიბი კავშირი მიხეილ სააკაშვილის სახელთან იმდენად არის სასიამოვნო, რომ ნაციონალების ლიდერმა ზუგდიდში ატეხილ სროლაში, როგორც ცნობილია, სწორედ პოლიცია, კერძოდ კი, სამეგრელო-ზემო სვანეთის პოლიციის სამმართველოს უფროსის მოადგილის ხელმძღვანელობით მოქმედი ადგილობრივი პოლიციელები დაადანაშაულა.

"მთელი ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ ვამბობდით, რომ ეს იყო პროვოკაცია დაინტერესებული პოლიტიკური ძალების მხრიდან. ამჯერად ოპერატიული ღონისძიებების შედეგად დაკავებულია ზუგდიდის რაიონის სოფელ ეწერში მცხოვრები ედუარდ თორდია, რომელმაც აღიარა, რომ სხვა პირებთან ერთად მოაწყო აღნიშნული ფაქტი, იმ მოტივაციით, რომ 23 ოქტომბერს სააკაშვილის დაცვამ იგი სცემა, რადგანაც მიიჩნია, რომ იგი თავდასხმის განხორციელებას აპირებდა, - ამბობს ნარჩემაშვილი, - **სინამდვილეში იგი მართავდა მანქანას, რომელშიც ისხდნენ მე-9 არხის კორესპონდენტი და მისი მეუღლე. როგორც თორდიამ განაცხადა ჩვენებაში, მან, უდანაშაულოდ შეურაცხყოფილმა, შურისძიება გადაწყვიტა".**

მინისტრის თქმით, თორდია უკვე ამოცნობილია. სხვათა შორის, იგი სწორედ ის ნიღბიანი გახლავთ, რომელსაც, ავტომატით შეიარაღებულს, ერთ-ერთი მომიტინგე ქალბატონი უშიშრად მივარდა და ნიღაბი ჩამოჰგლიჯა. თორდიასგან უკვე ამოღებულია ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, რომლიდანაც ნასროლი მასრები იმ მასრებს შეესაბამება, რომელიც ამოღებულია დანაშაულის ადგილიდან.

გარდა ამისა, პოლიციისთვის ცნობილია, ინციდენტის მონაწილე სხვა პირთა ვინაობაც და ამჟამად მიმდინარეობს ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებები მათ დასაკავებლად.

დაბოლოს, შეკითხვა, რომლის დასმაც გუშინ შინაგან საქმეთა მინისტრისთვის არ მოხერხდა: როგორც ცნობილია, 7 ნოემბერს, ზუგდიდში, რამდენიმე შეიარაღებული, ნიღბიანი პირი სრულიად თავისუფლად შეიჭრა იმ მომიტინგეებს შორის, რომლებსაც ადგილობრივი პოლიციის თანამშრომლები მრავლად ერტყნენ გარს. ცნობილია ისიც, რომ ამ საქმის გამოძიებისას ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს როლს სწორედ ტელევიზიების მიერ გადაღებული ვიდეომასალა ასრულებდა. საინტერესოა, თუ არის ამ ვიდეომასალაში ასახული, როგორ აარიდეს თავი პოლიციელებმა მიტინგზე თავდამსხმელებს და რა კომენტარს გაუკეთებს ამას შინაგან საქმეთა მინისტრი.

სროლა იგოეთის საგუშაგოზე

გუშინ, დაახლოებით სამ საათზე, იმ დროს, როცა პარლამენტის შენობის წინ ათასობით ადამიანი იკრიბებოდა, კანცელარიის შენობის მიმდებარე ტერიტორიაზე კი სახანძრო მანქანების რაოდენობა ნელ-ნელა იზრდებოდა, შინაგან საქმეთა მინისტრი კობა ნარჩემაშვილილი სიტუაციას თავად აკონტროლებდა და შინაგანი ჯარის, რკინის ფარებითა და ხელკეტებით შეიარაღებულ რაზმებს აძლიერებდა, იგოეთის საგუშაგოზე სროლის ხმა ისმოდა.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ სასწრაფოდ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ თბილისში, პარლამენტის შენობასთან მრავალათასიან მიტინგზე მომავალი ხალხი იგოეთის საგუშაგოზე ცეცხლსასროლი იარაღიდან ისროდა.

"ერთ-ერთი პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენლები არ დაემორჩილნენ პოლიციის თანამშრომლებს და მოითხოვეს დაუყოვნებლივ გატარება, რამაც გარკვეული შეხლა-შემოხლა გამოიწვია. თბილისისკენ დაძრულებმა გაარღვიეს პოლიციის პიკეტი და გზა გააგრძელეს", - ასეთი გახლდათ შსს-ს მიერ გავრცელებული ინფორმაცია. სამართალდამცველთა განმარტებით, მიტინგზე მომავალი ხალხის შეფერხების მიზეზი იგოეთის საგუშაგოზე საგზაო პოლიციისა და შიდა ქართლის შს სამხარეო სამმართველოს თანამშრომლების მიერ ჩატარებული ტრანსპორტის შემოწმება გახდა, რამაც ტრანსპორტის მოძრაობა შეაფერხა. ეს ახსნა-განმარტებები სამართალდამცველთა მხრიდან ბოლო დღეებში უკვე ტრადიციად იქცა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებული ინფორმაციის პარალელურად გაჩნდა საწინააღმდეგო ინფორმაცია. **"თბილისისკენ მომავალ ოპოზიციის მხარდამჭერებს პოლიციამ ცეცხლი გაუხსნა"**, - აცხადებდნენ გუშინდელი ინციდენტის თვითმხილველები, რომელთაც ინციდენტიდან ცოტა ხანში მაინც მოაღწიეს პარლამენტის შენობის მიმდებარე ტერიტორიამდე.

იგოეთის საგუშაგოზე ატეხილი სროლის შედეგად დაიჭრა თბილისისკენ მომავალი ავტობუსის მძღოლი, რომელიც კასპის საავადმყოფოშია მოთავსებული.

"ინციდენტის დეტალები ჯერ უცნობია, საგამოძიებო ჯგუფი ყველაფერს გაარკვევს. წინასწარი ინფორმაციით, ინციდენტი პოლიციის კორდონსა და მძღოლს შორის მოხდა", - ასეთ კომენტარს აკეთებდა გუშინ კასპის რაიონის პროკურორი გივი ხაბაშვილი. **"პოლიციამ დაცხრილა ოპოზიციის მომხრეთა ავტოკოლონა, რომელიც დასავლეთ საქართველოდან თბილისისკენ მოემართებოდა"**, - ასე შეფასდა მიტინგზე იგოეთის საგუშაგოზე მომხდარი ინციდენტი, რომლის დროსაც ერთი ადამიანი დაიჭრა.

24 საათი

ჯონი გიგანის ვარაუდით, ბადრი პატარკაციშვილი მის წინააღმდეგ დაგეგმილ ტერაქტს ორგანიზატორობდა

უზენაეს სასამართლოში კვლავ გრძელდება განზრახ მკვლელობასა და იარაღის უკანონო შენახვაში ბრალდებული უშიშროების ექსპოლკოვნიკის სასამართლო პროცესი. ალექსანდრე მაისურაძის სასამართლო პროცესზე ექსპერტ-ბალისტიკოსი ომარ ჯაოშვილი დღეს დაკითხეს. მან ბიზნესმენ ჯონი გიგანის "ტოიოტას" მარკის აფეთქებული ჯიპის ექსპერტიზა ჩაატარა.

ინგა ალავიძე

დაკითხული ექსპერტის თქმით, ავტომანქანაში ასაფეთქებელი მოწყობილობა მანქანის იატაკზე, ქვედა მხრიდან იყო დამონტაჟებული, ხოლო მანქანის ასაფეთქებლად ტროტილი და ჰექსოგენი იყო გამოყენებული. მისივე მონაცემებით, აფეთქება მობილურ ტელეფონზე მოწყობილი სიგნალის საშუალებით განხორციელდა.

პროცესზე დაკითხეს მოწმე ევგენი ხარბედია, რომელიც იარაღის ერთ-ერთი მაღაზიის მფლობელია. მისი თქმით, მის მაღაზიაში ცეცხლსასროლი იარაღი, "კარაბინი", რომელიც მაისურაძის სახლის ჩხრეკისას ამოიღეს, უშიშროების ყოფილმა პოლკოვნიკმა შს სამინისტროს სათანადო ნებართვით შეიძინა. მოწმემ სასამართლოს ეს ნებართვაც წარუდგინა.

სასამართლო პროცესზე ასევე დაიკითხა მაისურაძის ყოფილი თანამშრომელი, ბადრი პატარკაციშვილის მედია-ჰოლდინგის ყოფილი გენერალური დირექტორი დავით შიმშილაშვილი. დავით შაიშმელაშვილის განცხადებით, ალექსანდრე მაისურაძე, რომელსაც რამდენიმე წელია კერძო დაცვის სამსახური აქვს შექმნილი, პატარკაციშვილის მედია-ჰოლდინგის დაცვაში მუშაობდა. მოსამართლის შეკითხვას - ჰქონდა თუ არა მაისურაძეს პირადი კავშირი ბადრი პატარკაციშვილთან? - შიმშილაშვილმა უპასუხა, რომ ბიზნესმენი ბადრი პატარკაციშვილი და ეჭვმიტანილი მაისურაძე, ერთმანეთს, პრაქტიკულად არ იცნობდნენ. შიმშილაშვილის განცხადებით, ალექსანდრე მაისურაძე, როგორც ჰოლდინგის დაცვის სამსახურის ტექნიკური სპეციალისტი, თავის მოვალეობას კეთილსინდისიერად ასრულებდა. რაც შეეხება საფეხბურთო კლუბ (დინამოსა" და შპს "ბერმუხას" დავას, შიმშილაშვილის მტკიცებით, მას ამ დავასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შესახებ არასდროს არაფერი სმენია.

დავით შიმშილაშვილის დაკითხვის გადაწყვეტილება სასამართლომ მას შემდეგ მიიღო, რაც დაზარალებულმა ჯონი გიგანმა განაცხადა, რომ შესაძლოა, მისი აფეთქება ალექსანდრე მაისურაძეს ბადრი პატარკაციშვილმა შეუკვეთა. როგორც ცნობილია, ჯონი გიგანი აფეთქების მომდევნო დღეებში დარწმუნებით აცხადებდა, რომ სასტუმრო "აჭარასთან" მომხდარი აფეთქება კლუბ "დინამოსთან" იყო დაკავშირებული. მისივე განცხადებით, მას კლუბ "დინამოს" ხელში ჩაგდებისას დაწყებული ბრძოლის დროს 7 მილიონი დოლარი წაართვეს და მისი მკვლელობის მცდელობაც არაერთხელ დაგეგმეს. **"მე მათ წინააღმდეგ ბოლომდე ვიბრძოლებ,"**- განაცხადა მაშინ ჯონი გიგანმა.

თუმცა, სასამართლო პროცესზე ალექსანდრე მაისურაძემ განაცხადა, რომ იგი ბიზნესმენ ბადრი პატარკაციშვილს არ იცნობს და მას არასდროს შეხვედრია.

სხვათა შორის, ჯონი გიგანის მანქანის აფეთქების დღეს გავრცელებულ ინფორმაციას, რომ ალექსანდრე მაისურაძის დაცვის სამსახური პატარკაციშვილის მედია-ჰოლდინგში მსახურობდა, რატომღაც კატეგორიულად უარყოფდა პატარკაციშვილის პრესმდივანი. პროცესი ორშაბათს განახლდება და მასზე კიდევ რამდენიმე მოწმე დაიკითხება.

უშიშროების თანამშრომელმა ჯერ ქალი მოკლა, შემდეგ თავი მოიკლა

ხათუნა ჯანგირაშვილი

გუშინ, დილით, ტრაგედია დატრიალდა რუსთავში. დაახლოებით ცხრის ნახევარზე, ერთ-ერთ საცხოვრებელ კორპუსში, უშიშროების სამინისტროს კონტრდაზვერვის სამმართველოს უფროსი ინსპექტორის ზაურ დავითაძის ბინაში ცეცხლსასროლი იარაღიდან რამდენჯერმე გასროლის შემდეგ შესულ მეზობლებს საზარელი სურათი დახვდათ - მძიმედ დაჭრილი ქალბატონი, რომელიც ჯერ კიდევ ცოცხალი იყო და ბინის პატრონის ზაურ დავითაძის ცხედარი. დაჭრილი ქალბატონი საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა.

მაშინვე ცნობილი გახდა, რომ უშიშროების სამინისტროს კონტრდაზვერვის სამმართველოს უფროსმა ინსპექტორმა ზაურ დავითაძემ ჯერ მასთან სტუმრად მისულ ქალბატონს ესროლა, შემდეგ კი თავი მოიკლა.

"თავდაპირველად ზედიზედ ორი გასროლა მოხდა. ჯერ ბრახუნი გვეგონა, თუმცა რამდენიმე წუთის შემდეგ იგივე განმეორდა და დავრწმუნდით, რომ ვიღაც ცეცხლსასროლი იარაღიდან ისროდა. დავითაძის ბინაში რომ შევედით, ტახტზე თავის არეში დაჭრილი ქალი იწვა, რომელიც ჯერ კიდევ სუნთქავდა. დავითაძე კი უკვე გარდაცვლილი იყო",- განაცხადეს "24 საათთან" საუბრისას დავითაძის მეზობლებმა. გარდაცვლილი ქალბატონი ზაურ დავითაძის ახლობელი - თამილა ხელოშვილი აღმოჩნდა. როგორც მეზობლები ამბობენ, ხელოშვილი ხშირად სტუმრობდა უშიშროების სამინისტროს კონტრდაზვერვის სამმართველოს უფროს ინსპექტორს. მომხდარისთანავე გავრცელდა მკვლელობის არაოფიციალური ვერსია, რომლის მიხედვითაც, ტრაგედია ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე მოხდა. შელაპარაკების მიზეზად კი ვალი დასახელდა.

ჩვენი ინფორმაციით, მოკლული თამილა ხელოშვილის 14 წლის შვილი ამბობს, რომ ადრე დილით მათთან სწორედ ზაურ დავითაძემ დარეკა. **"მასთან საუბარში დედამ ვალი ახსენა და ჰკითხა, რას აპირებ, მიბრუნებ თუ არაო"**, - ამბობს მოკლულის შვილი.

როგორც "24 საათისთვის" გახდა ცნობილი, მას შემდეგ, რაც ზაურ დავითაძემ თამილა ხელოშვილს ესროლა, ოთ-ხუთ მეგობართან სასწრაფოდ დარეკა. **"ქალი მოვკალი, ახლა თავს ვიკლავ, კარს ღიას ვტოვებ და მომხედეთო"**, - უთქვამს მეგობრებისთვის უშიშროების სამინისტროს კონტრდაზვერვის სამმართველოს უფროს ინსპექტორს. თუმცა, დავითაძესთან სასწრაფოდ მისულ მეგობრებს ის უკვე გარდაცვლილი დახვდათ.

რამდენი ტყვია აქვს მოხვედრილი ზაურ დავითაძის სატაბელო იარაღიდან - "მაკაროვის" სისტემის პისტოლეტიდან თამილა ხულოშვილს, ამას ექსპერტიზა ადგენს. გამოძიება მომხდარის ოფიციალურ ვერსიას ჯერ არ ასახელებს, თუმცა არც არაოფიციალურად გავრცელებულ ვერსიას გამორიცხავს.

"რა მოხდა სინამდვილეში, ყველაფერი უახლოეს დღეებში გახდება ცნობილი. ჯერ ვერაფერს ვიტყვით, ცხედრებს ექსპერტიზა უტარდებათ. ექსპერტიზის დასკვნის, გარდაცვლილების ოჯახის წევრებისა და ახლობლების დაკითხვის შემდეგ მკვლელობის ვერსია გამოიკვეთება", - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას მთავარმა სამხედრო პროკურორმა გია ჯიქიამ.

"სისხლის სამართლის საქმეს გარდაცვალების ფაქტზე აღვძრავთ. სხვანაირ კვალიფიკაციას საქმეს, ჯერჯერობით, ვერ მივცემთ, რადგან თავად მკვლელიც გარდაცვლილია", - ასეთი კომენტარი გააკეთა ვაზიანის სამხედრო პროკურორმა მამუკა ცაავამ.

დააკავეს უშიშროების ოფიცერზე თავდასხმაში ეჭვმიტანილი

თბილისის საოლქო სასამართლოს მოსამართლის ვაჟა ქაცანაშვილის ვაჟის, უშიშროების სამინისტროს ოფიცრის ჯარჯი ქაცანაშვილზე განხორციელებულ თავდასხმაში ერთ-ერთი ეჭვმიტანილი კახა მაღლაკელიძე ამჟამად "არამიანცის" საავადმყოფოში იმყოფება და მას პოლიციელთა გაძლიერებული ჯგუფი იცავს. წინასწარი ინფორმაციით, თავდასხმაში ეჭვმიტანილი ჯარჯი ქაცანაშვილმა მუცლის არეში თავისი ტაბელური პისტოლეტით დაჭრა. გლდანი-ნაძალადევის პროკურატურის გამომძიებლებს ექიმები, ჯერჯერობით, არ აძლევენ მაღლაკელიძის დაკითხვის უფლებას, მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობიდან გამომდინარე. სავარაუდოდ, მისი დაკითხვა დღეს მოხდება.

თავდასხმა მოხდა გუშინწინ, ნაძალადევის რაიონში, ხუთწლედის ქუჩაზე. იმ დროს, როდესაც ჯარჯი ქაცანაშვილი ავტოფარეხში მანქანას აყენებდა, თავს დაესხა შეიარაღებული სამი ნიღბიანი პირი. თავდამსხმელებმა მას ცეცხლსასროლი იარაღიდან რამდენჯერმე ესროლეს, მუცლისა და გულ-მკერდის არეში დაჭრეს. მძიმე მდგომარეობაში მყოფი ჯარჯი ქაცანაშვილი ამჟამად თბილისის მე-8 საავადმყოფოს რეანიმაციის განყოფილებაში იმყოფება. მას ორი ოპერაცია ჩაუტარდა და მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა უმძიმესია.

თავდასხმის ღამესვე სამართალდამცველებმა გატაცებული „ნივა" მიტოვებული იპოვეს ქაცანაშვილის სახლის მიმდებარე ტერიტორიაზე.

24 საათი

გელაევის ჯგუფის წევრებს მკაცრ განაჩენს გამოუტანენ

ჩრდილოეთ ოსეთის უმაღლესი სასამართლო პარასკევს დაასრულებს სასამართლო პროცესს, სადაც ასამართლებენ ჩეჩენი საველე მეთაურის რუსლან გელაევის დაჯგუფების შვიდ წევრს. განსასჯელთა შორის არიან საქართველოს და აზერბაიჯანის მოქალაქეები, ჩეჩნეთის, ინგუშეთის და დაღესტნის მაცხოვრებლები.

სამართალდამცველთა მტკიცებით, წელიწადზე მეტი ხნის წინ დაახლოებით 300 შეიარაღებული კაცი პანკისის ხეობიდან რუსეთის ტერიტორიაზე გადავიდა. ისინი ჯეირახის ხეობით ინგუშეთის ტერიტორიაზე მოხვდნენ, საიდანაც მთებით ჩრდილოეთ ოსეთის მიმართულებით დაიძრნენ.

განსასჯელთათვის წაყენებული ბრალდების მიხედვით, მათ 2002 წლის 20 სექტემბერს, სოფელ ტარსკოეს მახლობლად დაცხრილეს 58-ე არმიის ავტომანქანა და ორი სამხედრო მოკლეს. იმავე დღეს ბანდიტებმა მძევლად აიყვანეს ოთხი ადგილობრივი მაცხოვრებელი, რომლებმაც ერთ დღეში გაქცევა მოახერხეს.

ჯგუფის ლიკვიდაციის ოპერაციის დროს, რომელიც ერთ კვირას გრძელდებოდა, 17 სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა, მათ შორის ჯგუფის წევრების მიერ ჩამოგდებული ვერტმფრენის სამი მფრინავი.

გელაევის მებრძოლთა წინააღმდეგ ოპერაცია მიმდინარეობდა ინგუშეთში, ჩრდილოეთ ოსეთსა და ჩეჩნეთში. თითქმის ყველა ბოევიკი გაანადგურეს, შვიდი კი ტყვედ აიყვანეს.

სასამართლო პროცესზე სახელმწიფო ბრალმდებელმა უკვე თქვა საბოლოო სიტყვა და ბრალმდებლებისთვის მკაცრი სასჯელი - მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში 15 წლით პატიმრობა მოითხოვა.

24 საათი

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური"
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
■ კლავიატურაზე ბეჭდვის ათთითიანი მეთოდი,
■ საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
■ აღრიცხვა, საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel,
■ ლოკალური ქსელი, ინტერნეტი, ელ-ფოსტა,
■ ოპერაციული სისტემა Windows.
ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის №25 ტელ: 29-48-61

ეროვნული დაუმორჩილებლობის წევრები

თალიკო გოგავა

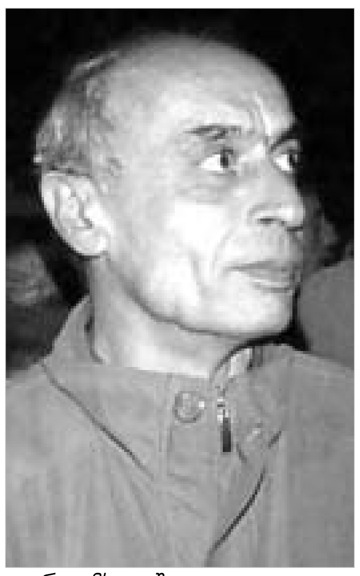
გიორგი ჩხიკვიშვილი

გულაბერ ანანიაშვილი

გიორგი ფხალაძე

პაატა წულაძე

ვაჟა ნეიძე

გუშინდელ მიტინგზე იმდენი ხალხი იყო, რომ თავისუფლად შეიძლებოდა ათმაგი ჯაჭვის ალყაში სახელმწიფო კანცელარიისა და კრწანისის სამთავრობო რეზიდენციის ერთად მოქცევა. ამიტომ, ხელისუფლების მხრიდან უნაყოფო გამოდგა კანცელარიასთან მისასვლელი ქუჩების გადაკეტვა. ჩიტაძის, ბერიძის, იაშვილის, ლერმონტოვისა და ტაბიძის ქუჩების გავლით, შევარდნაძე და მისი ამფსონები ნახევარი საათით მაინც მოექცნენ ცოცხალი ჯაჭვის გარემოცვაში. ამ სიმბოლურმა ალყამ კი დასაბამი დაუდო ეროვნული დაუმორჩილებლობის ტალღას, რომელმაც ორშაბათიდან ყველა სახელმწიფო უწყების პარალიზება უნდა მოახდინოს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

ზაზა ფაჩუაშვილი

დღეს ჩვენ გაგაცნობთ იმ ადამიანებს, რომლებსაც დღეიდან შეიძლება ეროვნული დაუმორჩილებლობის წევრები ვუწოდოთ. ხელისუფლების გასაკვირად, ისინი არ არიან შავი ტყავის ქურთუკებში გამოწყობილი ბოევიკები. ისინი ეროვნული ღირსების მაძიებელი უბრალო მოქალაქენი არიან.

თალიკო გოგავა, პენსიონერი: "დღევანდელი დღის შემდეგ დავრწმუნდი, რომ შევარდნაძე არ ყოფილა ადამიანი. ამდენი ხალხი ეხვეწება, ემუდარება, გადადექიო და... მაგან მე, პენსიონერი, შიმშილის ზღვარზე მიმიყვანა. დღემდე ყველაფერს ვითმენდი – შიმშილს, სიცივეს და ათას უბედურებას; მაგრამ, ბოლოს რომ ყველანაირად გამანადგურა და ჩამომართვა ის ერთადერთიც, რაც გამაჩნდა – ხმის უფლება, ველარ მოვითმინე და ქუჩაში გამოვედი.

ვეუბნები მას: ადამიანი არა ხარ? ქრისტიანი არა ხარ? გადადექი! გა-და-დე-ქი!"

რეზო შენგელია: "შევარდნაძე მშვიდობიანად უნდა გადადგეს და ხალხს თავისუფალი არჩევანის საშუალება მისცეს. მან უნდა გაიგონოს ამდენი ხალხის ხმა, თუ ყურთასმენა დახშული არა აქვს. მე იმედი მაქვს, რომ ხალხის ნება გაჭრის."

გიორგი ჩხიკვიშვილი: "უნდა გადადგეს, ორი აზრი მაგაზე არ არსებობს. ჭკუა რომ ჰქონდეს, დღეს უნდა გადადგეს და ხალხი ყველაფერს აპატიებს. ხვალ რომ გადადგეს, შეიძლება, აღარ აპატიონ. არჩევნები საბაბი იყო. ეს გაჭირვებული ხალხი იმიტომ გამოვიდა, რომ 10 წლის უმსგავსოების მოთმენა აღარ შეუძლია."

გულაბერ ანანიაშვილი, პროფესორი: "მე შევარდნაძეს ვეკითხები, რატომ მიიყვანა ხალხი ამ ზომამდე. ეს, რაც ხდება, მაგათი ბრალია. ხალხს ყველაფერი ყელში ამოუვიდა. ასე ცხოვრება შეუძლებელია. აქ ისეთი ხალხიც არის, რომელსაც მაინცდამაინც პრეზიდენტის გადადგომა არ უნდა, მაგრამ იმიტომ, დგას, რომ ეს ცხოვრება აუცილებლად უნდა შეიცვალოს. მთელი ის ნაგავი, რომელიც შევარდნაძემ შემოიკრიბა, გადასაყრელია. ამიტომ სავარძელზე მობღაუჭება დანაშაულია ერის წინაშე. ხვალ ამათ ყველას პასუხი მოეთხოვება.

ძალადობა უნდა გამოირიცხოს, მაგრამ აქ უნდა მოვიდეს უფრო მეტი ხალხი და საერთაშორისო საზოგადოების მაქსიმალური ინფორმირება უნდა მოხდეს. მსოფლიო თანამეგობრობისთვის ყველა ჩვენი ნაბიჯი ცნობილი უნდა იყოს."

გიორგი ფხალაძე: "შევარდნაძე აუცილებლად უნდა წავიდეს. სხვა ალტერნატივას მე ვერ ვხედავ. ამ კაცს საქართველოსთვის ცუდის მეტი არაფერი გაუკეთებია. ეგ არის მოსკოვის დირექტივების შემსრულებელი და ქვეყნის მართვა არ შეუძლია. კორუფცია ააყვავა."

პაატა წულაძე: "ჩემი სურვილია, შევარდნაძე გადადგეს. მოვიდეს ნინო და ჩატარდეს ხელახალი არჩევნები. მართალია, პრეზიდენტს შუბლის ძარღვი გაწყვეტილი აქვს, მაგრამ იმედი მაქვს, რომ ასეთი ზეწოლის შემდეგ გადადგება."

ვაჟა ნეიძე, გეოგრაფიულ მეცნიერებათა დოქტორი: "მე ჭადრაკის მოთამაშეც გახლავართ და ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი. ხალხი გაიმარჯვებს იმიტომ, რომ მას პატარა ბრბო უპირისპირდება. შევარდნაძე დაშამათდება. ხალხმა ძალა იგრძნო და როცა მას ჭკვიანი ხელმძღვანელიც ჰყავს, აუცილებლად გაიმარჯვებს. ამის სიმპტომები აშკარაა."

მიხეილ სააკაშვილის მიერ სამოქალაქო დაუმორჩილებლობის გამოცხადებისა და მიტინგის დროებითი დამთავრების შემდეგ, ყველა მომიტინგე კმაყოფილი დარჩა. მიტინგიდან დაბრუნებული ერთი დარბაისელი კაცი სამარშრუტო ტაქსში თანმხლებ ქალბატონებს ეუბნებოდა, 13 წლის მანძილზე პირველად ვიგრძენი თავი ადამიანად, ამდენი ხალხი იყო და ერთი უწესობა არ მომხდარაო.

ეს მხოლოდ მიტინგი კი არ ყოფილა, ქართული ღირსება აღდგაო, - პასუხობდნენ ქალბატონები, - ამ სივიწროვეში გზას ყველა გვითმობდა და მოკრძალებით გვეუბნებოდა, მობრძანდით ქალბატონოო.

www.24hours.ge 24 B

ნომრის სტუმარი

თუ ხალხი არ იბრუნებს წართმეულს, უარს ამბობს თავისუფლებაზე და ღირსებაზე

მთელ მსოფლიოში, იქ, სადაც დემოკრატიას უჭირს, არჩევნებზე საერთაშორისო მექანიზმი - ხმების პარალელური დათვლაა მოგონილი. მოგეხსენებათ, ჩვენც გვიჭირს, რადგან დღეს ხელისუფლება უნდობლობას უცხადებს ყველაფერს, რითიც ადრე ფარისევლურად ტრაბახობდა - თავისუფალ პრესას, დემოკრატიულ ინსტიტუტებს, ეგზითპოლებს და პარალელურ დათვლას, რომელიც საარჩევნო კანონმდებლობაში პრეზიდენტის მეგობარი ბეიკერის რეკომენდაციით ჩაიდო.

სწორედ ამ პარალელური დათვლის გამოა, რომ ლამის, "რუსთავი 2"-ის ეგზითპოლებს, ზურაბ ჭიაბერაშვილს და მის ორგანიზაცია "სამართლიან არჩევნებს" ბრალდება მთელი ეს პროცესები. რა თქმა უნდა, ერთ ორგანიზაციასა და სამიოდე პიროვნებას გადააბრალებს ხელისუფლება, აბა, იმას ხომ არ იტყვის, "ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო კონვენციით", თუ ხალხს არჩევნების გზით ხელისუფლების გადარჩევის უფლებას წაართმევენ, ხალხს შეუძლია და ვალდებულიც არის, ნებისმიერი მეთოდი გამოიყენოს იმისთვის, რომ თავისი უფლებები დაიბრუნოსო...

რთული გასაგებია, ბატონო ვიტალი?

მაია ჭალაგანიძე

- ისევე, როგორც ენერგოკრიზისის ჟამს ბავშვმაც კი იცოდა, რა იყო ფიდერი, ამ საარჩევნო კრიზისისას ლამის მთელი საზოგადოება გაყალბების ყველანაირ მეთოდს იცნობს. თუმცა, ცესკო-სგან ყოველდღიურად ახალ სიურპრიზს მაინც ვიღებთ...

- სამწუხაროდ, ქალბატონი ნანა დევდარიანი ამჟამად ხელისუფლების ზეწოლას ემორჩილება.

- დანიშვნის დღიდან ასე არ იყო?

- ეს კითხვა "ეუთო"-ს უნდა დავუსვათ.

თავიდანვე ადვილი მისახვედრი იყო ის, რომ ცესკო-ს თავმჯდომარეობაზე წარდგენილი სამიდან ორი ძალზე საპატივცემულო ადამიანი - ვახტანგ ხმალაძე და დათო უსუფაშვილი - კოსმეტიკის როლს შეასრულებდნენ. ნათელი იყო - პრეზიდენტი ამ თანამდებობაზე მაინცდამაინც ნანა დევდარიანს წარადგენდა. ყველაფრის მიუხედავად, საზოგადოებამაც და პოლიტიკურმა ელიტამაც ნანა დევდარიანს მისცა შანსი, ყოფილიყო ცესკო-ს მიუკერძოებელი და ობიექტური თავმჯდომარე.

- ამ კანდიდატურის გამარჯვება იმანაც ხომ არ განაპირობა, რომ ეუთო წევრი ქვეყნების ნაკრებს წარმოადგენს?

- საერთაშორისო ორგანიზაციების მადლიერი ვარ, რადგან რომ არა მათი ზეწოლა საქართველოს მთავრობაზე, პრაქტიკულად შეუძლებელი იქნებოდა უამრავი საქმის გაკეთება, მაგრამ, მეორეს, მხრივ, საერთაშორისო საზოგადოების მანდატი ძალზე შეზღუდულია და, რა თქმა უნდა, საქართველოს მთავრობასთან პირდაპირ კონფრონტაციას გაურბიან.

ეუთო-ში საქართველოს მთავრობაა წარმოდგენილი. ბუნებრივია, თავის ერთ-ერთ წევრს ვერ გადაახტებოდა და მეტ-ნაკლებად კომპრომისულ ვარიანტს დასჯერდა.

- აქამდე თქვენი ორგანიზაცია შენიშვნებით შემოიფარგლებოდა ხოლმე. ახლა რატომ აირჩიეთ შეტევა?

- 3 ნოემბერს ჩვენმა ორგანიზაციამ განაცხადა, რომ ხმის მიცემის დღეს არჩევნები მასობრივ გაყალბებას გადაურჩა და ის გადაარჩინა არა ხელისუფლებამ, არამედ - ამომრჩევლების, ჟურნალისტების და საერთაშორისო დამკვირვებლების აქტიურობამ. მაშინვე ვთქვით, რომ იწყებოდა არჩევნების მეორე, არანაკლებ სერიოზული ეტაპი - დათვლის პროცესი - საქართველოს ხელისუფლების, ცესკო-ს კეთილგონიერების გარეშე მთლიანად გავუშვებდით ხელიდან საარჩევნო პროცესს და დათვლის დროს მომხდარი დარღვევების გამო ტოტალურად გაყალბებული არჩევნები შეგვრჩებოდა ხელთ.

მანამდე, არჩევნებამდე ორი დღით ადრე, გავაკეთეთ განცხადება, სადაც ვთქვით, რომ ის დადებითი მომენტები, რაც საარჩევნო კოდექსში ბეიკერის ვიზიტის შემდეგ ჩაიდო, სახელმწიფოს მიერ ანულირებული იქნა იმის გამო, რომ კანონი არ აღსრულდა. "სამართლიანმა არჩევნებმა" განაცხადა: იმის მიუხედავად, რომ ვერ დავდეთ სიები, რომ ბევრი საარჩევნო ღონისძიება დაგვიანებით, ან საერთოდ ვერ ჩატარდა, რომ საარჩევნო კომისიების კვალიფიკაცია დაბალია და მათი ტრენინგი არ მოესწრო - არჩევნების ნორმალურად ჩატარება ხელისუფლების კეთილ ნებაზე იყო დამოკიდებული. ეს კეთილი ნება ვერ დავინახეთ: პოლიციით სავსე ავტობუსები უბნიდან უბანზე დადიოდა; არჩევნების წინა ღამეს სახელისუფლებო ბლოკმა თბილისის საოლქო სასამართლოში შეიტანა სარჩელი (და ახლა უკვე შემიძლია ვთქვა) და გაითამაშა, ვითომ ნანა დევდარიანი წინააღმდეგი იყო მაჟორიტარულ სისტემაში პოლიციის მონაწილეობისა და ეს ფარსი ხელისუფლების ზეწოლის ქვეშ მყოფ მოსამართლე ტარიელ ზამბახიძეს დაბრალდა – ამის შემდეგ საუბარი იმაზე, რომ 2 ნოემბერს ხელისუფლება კეთილ ნებას გამოიჩენდა, ზედმეტია.

მაგრამ, ამის მიუხედავად, არჩევნების გაყალბებისგან დაცვის იმედი დათვლის პროცესშიც გვქონდა.

- როგორც ჩანს, ცესკო-ს მხრიდან გაყალბების და თქვენი მხრიდან ბრძოლის მესამე ეტაპი იწყება.

- "სამართლიანი არჩევნების" როლი კარგად რომ გავიაზროთ, ივლის-აგვისტოს მოვლენებს უნდა დავუბრუნდეთ. ბეიკერის დოკუმენტის მერვე პუნქტში ჩაიდო, რომ დამოუკიდებელი, მიუკერძოებელი, ობიექტური ორგანიზაცია ხმების პარალელურ დათვლას ჩაატარებდა.

როგორც წინა არჩევნების გამოცდილებიდან ვნახეთ, მთავარი მექანიზმი არის არა ის, რომ "კარუსელი" ტრიალებს, უბნებზე ზეწოლა, მოსყიდვა მიმდინარეობს; მასობრივი და ცენტრალიზებული გაყალბება საოლქო და ცესკო-ს დონეზე ხდება. შეიძლება, უბნებზე კარგად ჩატარდეს არჩევნები, დაიდოს სუფთა ოქმი, რომელიც იმ უბანზე ამომრჩევლის ნებას ასახავს, მაგრამ ეს ციფრები, შემდგომ, ზედა დონეზე გადაკეთდეს.

3 ნოემბერს კონკრეტული შედეგები დავდეთ. ეს ციფრები შემდეგნაირად მივიღეთ - სამართლიანი არჩევნების თითოეული დამკვირვებელი უბანზე იმყოფება, მას აქვს კითხვარი, რომელშიც გარდა იმისა, რომ ოფიციალური ოქმით დაფიქსირებულ მონაცემებს წერს, დღის განმავლობაში ავსებს კითხვარის იმ ნაწილს, სადაც დარღვევები ფიქსირდება და თუ ეს დარღვევები მასობრივი და ფართომასშტაბიანია, შეგვიძლია ჩავთვალოთ, რომ კონკრეტულ უბანზე სამართლიანი და თავისუფალი არჩევნები არ გვქონდა.

ამიტომ, ჩვენმა ოფისმა დამკვირვებლებისგან დღის განმავლობაში მიიღო ინფორმაცია, რომელ უბანზე რა მასშტაბის დარღვევა ხდებოდა და როდესაც საღამოს შემაჯამებელი ოქმების მიხედვით ინფორმაცია მივიღეთ, ბუნებრივია, დავაჯამეთ მხოლოდ ის უბნები, სადაც არჩევნები სუფთად და სამართლიანად ჩატარდა და არა ის უბნები, სადაც დარღვევები იყო.

საქართველოს ტერიტორიაზე "სამართლიანმა არჩევნებმა" 2 200 უბანი დაფარა. ხელთ გვაქვს უბნის შემაჯამებელი ოქმის 1300 ორიგინალი და დაახლოებით, 700 ასლი (ორიგინალების ადგილმდებარეობა ჩვენთვის ცნობილია). ამრიგად, ჩვენ გვაქვს 2000 საუბნო შემაჯამებელი ოქმი, რაც ჩვენი მთავარი იარაღია იმისთვის, რათა ვნახოთ, უბნიდან წამოსული შედეგები საოლქო და ცესკო-ს დონეზე ხომ არ იცვლება.

თქვენ მკითხეთ, როდის მივედით მოთმინების ბოლო წერტილამდე - როდესაც ვნახეთ, რომ გლდანის მეათე საარჩევნო ოლქის მერვე უბანზე ხელისუფლებამ 63 ხმა მიიღო, ხოლო ცესკო-ს ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ინფორმაციით - 630. ასეთი ფაქტები ათობით იყო. როდესაც ხედავ ტენდენციას, რომ ხელისუფლება ათასობით ხმას სათავისოდ იმატებს და უმატებს "აღორძინებასაც", რომლისგანაც დიდ საფრთხობელას გვიკეთებს, ასეთ დროს შეუძლებელია, დაელოდო იმას, თუ როდის გამოგიცხადებს ცესკო აშკარად გაყალბებულ შედეგებს.

ღიად და პირდაპირ განვაცხადე, რომ "სამართლიანი არჩევნები" იმ დოზით გახსნიდა ინფორმაციას, რა დოზითაც ცესკო, რადგან ჩვენ მდევრის ფუნქცია გვაქვს, ცესკო-ს კვალში ვართ ჩამდგარი და ყველა დარღვევას ვაფიქსირებთ. ჩვენ სამართლებრივი გზა ვარჩიეთ და ყველა დარღვევას სარჩელებით და საჩივრებით ვპასუხობთ...

- სასამართლო, გამონაკლისების გარდა, გადაწყვეტილებას თქვენს სასარგებლოდ არ იღებს.

- ჯერჯერობით სასამართლო სისტემა ჩვენთვის ულრან ტყედ რჩება. ზოგჯერ გვეჩვენება, რომ გავივაკეთ, მაგრამ უცაბედად, წინ ახალი უღრანი გხვდება. აქედან გამომდინარე, ერთი მხრივ, გამარჯვებად უნდა მოგვეჩვენოს ის გადაწყვეტილება, რაც თბილისის საოლქო სასამართლომ მთაწმინდის შემაჯამებელ ოქმზე გამოიტანა (უცხოეთის და, პირველ რიგში, რუსეთში მიღებული შედეგების გადათვლა). რას მოგვცემს ეს, როდესაც ვიცით, რომ მოსკოვის საარჩევნო უბნებზე 100-150 ადამიანი მივიდა. იქიდან კი ჩამოსულია ციფრები, თითქოს, 2000 ამომრჩეველი იყო. ამიტომ, იქ, სადაც არჩევნები დარღვევებით ჩატარდა, უნდა მიიღონ გაუქმების გადაწყვეტილება.

გადათვლა თავის შეყოლიებაა... რაც ქართველი ამომრჩევლის მისამართით ხდება, ამას ძალადობას ვუწოდებ. საკმარისი დრო გავიდა იმისთვის, რომ გაყალბებაში დაოსტატებულ საარჩევნო ადმინისტრაციას და ხელისუფლებას მოსკოვის ბიულეტენები დაემზადებინა, ყველა დოკუმენტაცია წესრიგში მოეყვანა და გამოცხადებინა, რომ თითქოს, მოსკოვის 3-4 უბანზე 2000 კაცი მივიდა, როდესაც მოსკოვში, საარჩევნო უბნების წინ ძალიან ცოტა საქართველოს მოქალაქეების დაქავშირებულის მონაწილეობა ახევდა თავზე.

- დარღვევების რამდენი ტომი დაგროვდა და შეიძლება თუ არა ეს ტომები საერთაშორისო სასამართლოში აღმოჩნდეს?

- ძალიან დიდი მასალა დაგვიგროვდა და, რა თქმა უნდა, შესაძლებელია, საერთაშორისო სასამართლოს მივმართოთ.

როდესაც ცესკო საპროტესტო ბიულეტენს, როგორც ამომრჩევლის ნებას არ იღებს, ეს არის კონსტიტუციის უხეში დარღვევა. ამ გაუქმებით ცესკო იმ ადამიანს უცხადებს, რომ მას ნება არ გააჩნია.

- ცესკო ასეთ აშკარა დარღვევებზე მხოლოდ ხელისუფლების ზეწოლის გამო მიდის?

- ადამიანები ხშირად თავიანთი გარემოცვის ტყვეები არიან.

ქალბატონ ნანა დევდარიანთან ხშირი კონტაქტი გვქონდა და ვფიქრობდით, რომ სასიკეთო ძვრების მოხდენა შეიძლებოდა. 3 ნოემბრის შემდეგ, მას შემდეგ, რაც სამართლიანმა არჩევნებმა შედეგები გამოაცხადა, კონტაქტი დაიკარგა. თუმცა, კონტაქტი 2 ნოემბერს დაიკარგა, როდესაც ნუგზარ კუპრეიშვილს, ადამიანს, რომელიც 1995 წლიდან საარჩევნო პროცესს აკვირდება, ცესკო-ში არ უშვებდნენ. მაშინ ეს საკითხი ნანა დევდარიანის ჩარევით გადაწყდა, მაგრამ არ ვიცი, შეძლებს თუ არა დღეს ნანა დევდარიანი იგივე გმირობის გამოჩენას, თუკი ვიღაცეები მოინდომებენ, რომ კუპრეიშვილი ისევ არ დაუშვან ცესკო-ში.

ვერ წარმოვიდგენდი, რომ ადამიანი, რომელიც ომბუდსმენი იყო, დამოუკიდებელი მედიისთვის აკრედიტაციის შეწყვეტის ინიციატორი იქნებოდა. დღეს ქალბატონი ნანა დევდარიანი არათუ ემორჩილება ხელისუფლების ზეწოლას, არამედ - იმ ადამიანთა ტყვეც არის, ვისთან ერთადაც ცესკო-ში ზის. ეს ძალიან სამწუხაროა, რადგან საზოგადოებამ ახალ ცესკო-სა და მის თავმჯდომარეზე ნდობის კრედიტი გასცა, მაგრამ, შეიძლება, ერთ დღეში დაინგრეს ყველაფერი და ჩემთვის ეს მაშინ დაინგრა, როდესაც საპროტესტო და ბათილი ბიულეტენები არ ჩათვალეს.

თუ გაბათილებულ ბიულეტენებს გამოვაკლებთ, აბსურდი გამოდის - მაჟორიტარულში ამომრჩევლის სხვა რაოდენობას მივიღებთ, რეფერენდუმში სხვას და პროპორციულში - სულ სხვას.

- კარგია, რომ გაიხსენეთ - რა ბედი ეწია რეფერენდუმის (ზოგი იურისტი ამას პლებისციტად ნათლავდა) შედეგებს. თუ მათი ინიციატორების დღევანდელ პოზიციებს გადავხედავთ, ეჭვი ჩნდება, რომ სიების არ იყოს, ესეც ამომრჩევლისთვის თავგზის ასაბნევი მეთოდი იყო...

- ძალიან მარტივი სიტუაციაა.

სომხეთის საპარლამენტო არჩევნებზე საერთაშორისო დამკვირვებლად ვიყავი. ხალხის ნებით არარჩეულმა პრეზიდენტმა კოჩარიანმა არჩევნებს რეფერენდუმი დაამთხვია. ისევე, როგორც დღეს საქართველოს ხელისუფლებას და რეფერენდუმის დამნიშნავ პრეზიდენტს, კოჩარიანსაც არ ადარდებდა რეფერენდუმი. მას ერთი რამ სურდა - არჩევნებისას ისედაც რთული პროცედურების გართულება, არევ-დარევა. ეს არის იმ ტენდენციის აშკარა გაგრძელება, რომ ხელისუფლება ტოტალურ საბოტაჟს უცხადებდა არჩევნებს.

თუ ქვეყნის პრეზიდენტი იმაზე ფიქრობდა, რომ 2 ნოემბრის საკვანძო არჩევნები სამართლიანად და თავისუფლად ჩაეტარბინა, რატომ იკიდებდა დამატებით საქმეს?!

პრაქტიკულად, ხელისუფლებამ არათუ რეფერენდუმი (ამის იურიდიული მხარე სხვა საუბრის თემაა), არჩევნები დაამგვანა პლებისციტს, ანუ, უბრალოდ, აზრის გამოკითხვას. ხელისუფლებამ ამით ხალხს უთხრა: კი ბატონო, ვნახეთ თქვენი აზრი და პარალელური დათვლის შედეგებიც; ჩვენც ვიცით, ვინ არიან ამ ქვეყანაში ლიდერები და ვის რამდენი ადამიანი უჭერს მხარს, მაგრამ, ჩვენ გადავწყვეტთ, როგორი უნდა იყოს საკანონმდებლო ხელისუფლება. ხელისუფლება არჩევნების სიებითა და ხალხის ყუთებთან არმიშვებით გაყალბებას შეეცადა და ახლა ხმების დათვლის პროცესს აყალბებს.

ბუნებრივია, არავინ აპირებს ცხვრის ფარად დარჩენას. არავინ დაეთანხმება აზრს, რომ არჩევნები გამოკითხვა ყოფილა და სხვა არაფერი. საბედნიეროდ, დღეს საზოგადოება მკაფიოდ გრძნობს, რომ თითოეული მათგანზეა დამოკიდებული ქვეყნის ბედი. ეს შეგრძნება აცოცხლებს ჩვენში იმედს, რომ ეს ქვეყანა ნორმალური იქნება.

- ერის ცხოვრების შესაცვლელად ათწლეული ცოტაა, მაგრამ წინა საპარლამენტო არჩევნებიდან მხოლოდ 4 წელი გავიდა და საოცარი ცვლილებაა, სამოქალაქო შეგრძნებების არნახული აქტივობაა...

- იმის ნიშნები, რაც დღეს ხდება, 2000 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში გამოჩნდა.

ადამიანი ყველა არჩევნებს გარკვეულ მოლოდინს უკავშირებს. 2000 წელს საპრეზიდენტო არჩევნები, პრაქტიკულად, არ შედგა. მაშინ საზოგადოებამ არჩევანი ფეხით (არ წავიდა არჩევნებზე) გააკეთა და არა ხელით (ბიულეტენის ჩაგდებით). ამ შეგნებული გადაწყვეტილებით ითქვა: ვიცით, რომ ხუთი წელი კიდევ უნდა დარჩე, არ გვინდა ფარსი, რაც გინდა, ქენი; ხარ პრეზიდენტი და დაგვანახე, რომ რაღაც იცვლება... მოხდა ისე, რომ პრეზიდენტმა დასამტკიცებლად იგივე მინისტრები წარადგინა და ადამიანებს მცირე მოლოდინიც გაუქრათ.

პრაქტიკულად, მაშინ დაიწყო იმ ბოღმის დაგროვება, რომლის შედეგიც 2001 წლის ნოემბერში ვნახეთ. გიორგი სანაიას მკვლელობა იყო პიკი - ხალხში იმის შეგრძნება გააცოცხლა, რომ ჩვენც გვეკისრება პასუხისმგებლობა ერთმანეთის სიცოცხლეზე. ის მოვლენები საზოგადოებისთვის განმუხტვა იყო, მაგრამ ისევ სტაგნაცია, ისევ ქაოსი და ბოღმის დაგროვება დაიწყო....

2 ნოემბრამდე ხშირად გამივლია გულში უკმაყოფილება იმის გამო, რომ ამგვარ საზოგადოებაში ვცხოვრობ, რისთვისაც ახლა ვიხდი ბოდიშს... 2 ნოემბრის შემდეგ მართლა ვამაყობ, რომ ამ საზოგადოების წევრი ვარ...

- კომპლიმენტების მომხრე არ ვარ, მაგრამ მსმენია, საზოგადოებაც ამაყობს თქვენით.

- ...ამაყი ვარ იმით, რაც არჩევნების შემდეგ დავინახე.

ვესაუბრე ტაქსის მძღოლს, რომელიც მარნეულიდან ყოველ დღე ჩამოდის იმის გამო, რომ ლუკმა-პური იშოვოს და სამი შვილი არჩინოს. მისგან ისეთი პოლიტიკური ანალიზი მოვისმინე, რომ დავრწმუნდი - ქვეყანაში თუ არიან მოქალაქეები, რომლებიც ასე აზროვნებენ, ის ქვეყანა დაღუპული არ არის.

ოპტიმისტი ვარ. ვიცი, რომ ყველაფერი მშვიდობიანად დამთავრდება: იმიტომ, რომ ხელისუფლება მომიტინგეების შეხებას ვერ გაბედავს. თუმცა, ეს ჩემთვის მთავარი არ არის. ჩემთვის მნიშვნელობა აქვს საზოგადოების აზროვნების კულტურასა და პოლიტიკურ მზაობას. მთავარია, მოვუშალოთ კლანებისა და ოლიგარქების სამყაროს და შევარდნაძის ყოვლისშემძლეობის შიში გადავლახოთ. რაც დღეს რუსთაველზე ხდება და ცოტა ხანში მთელ საქართველოში მოხდება, ამ შიშის დაძლევის ნიშნავს.

ვხედავ, რომ არც ერთი პოლიტიკური ლიდერი, რაოდენ პოპულარულიც უნდა იყოს, ამ პროცესს არ მართავს. პროცესს ხალხი მართავს.

- დღევანდელ დღეს ხშირად და უადგილოდ ადარებენ 90-იანი წლების ვითარებას, თუმცა, ეს პერიოდი მეც შედარებისთვის მოვიხმე. ეს მიტინგები სულ სხვაგვარი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, თანამედროვე ტიპისაა და დიდად განსხვავდება იმისგან, რაც იყო...

- მიტინგზე ხუთი-ექვსი ადამიანი ჯგუფად ვიდექით. ერთი იყო ოქსფორდის მაგისტრი, მეორე - კემბრიჯის, მესამე ზაარბრიუკენის უნივერსიტეტის დოქტორანტი და მეც - ორი სემესტრი ნიუ-იორკის ერთ-ერთ უნივერსიტეტში გავატარე... იცით, რა შევნიშნე? გამოსვლებზე, რომელიც ზოგჯერ გულუბრყვილო, სასაცილო, მაგრამ გულწრფელი იყო - ყველას ეცინებოდა... 10 წლის წინ კი ასეთი რამისთვის მიკროფონს წაგართმევდნენ, ისეთი რამ რომ გეთქვა, რაც მიტინგს არ მოეწონებოდა, დაუსტვენდნენ და ა.შ. დღეს კი ერთმანეთს შემწყნარებლურად უგდებენ ყურს.

9 აპრილს 15 წლის ვიყავი. მთელი დღე ვტიროდი და ეს იყო ჩემთვის ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება. ასე მგონია, მაშინ ჩამოვყალიბდი პიროვნებად. დღეს ვინმემ რომ მითხრას - ქუჩაში გამოსვლის და აზრის გამოხატვის ბუნებრივი სურვილი ცუდიაო, - ჩემი ერის ისტორიის შეურაცხყოფა იქნება.

- პრეზიდენტის მეგობრები - ტელბოტი და შალიკაშვილი - თბილისში ყოფნისას "სამართლიანი არჩევნების" ოფისს ესტუმრნენ. რა ითქვა ამ შეხვედრაზე?

- მათი ეს ჟესტი საქართველოს მოსახლეობის მხარდაჭერას ნიშნავდა. მათ თქვეს, რომ ჩვენს ორგანიზაციას საზოგადოების ნაწილად და იმ იარაღად აღიქვამდნენ, რომელიც არჩევნების სამართლიანად ჩატარებას შეუწყობდა ხელს. მათ აგრეთვე თქვეს, რომ კონკრეტული პიროვნების მხარდასაჭერად კი არა, ქართველი ხალხის გვერდით დასადგომად ჩამოვიდნენ.

- როგორ ფიქრობთ, გუშინდელი ხალხმრავალი აქციის შემდეგ რა იქნება?

- ჩემი ფუნქცია თითოეული ამომრჩევლის ხმის გვერდით დგომაა და არა რომელიმე პოლიტიკური პარტიის ინტერესების დაცვა. ჩვენ ყველა ხმა მაქსიმალური გაყალბებისგან სასამართლოს გზით, ან ქუჩაში საპროტესტო მიტინგებით უნდა დავიცვათ. რაც მთავარია, არჩევნების შედეგები უნდა დამტკიცდეს, რადგან პროცესები კონსტიტუციის გარეთ არ გავიდეს. რა თქმა უნდა, არა ცესკო-ს, არამედ გასაჩივრებული, შესწორებული შედეგები იგულისხმება.

- ხელისუფლება ამ საპროტესტო აქციებში დესტაბილიზაციას ხედავს, თუმცა, როგორც ვნახეთ, 50 000-იანი მიტინგი სრულიად მშვიდობიანად დასრულდა...

- მათ, ვისაც დესტაბილიზაცია ელანდება, სურთ, რომ პროცესები კონსტიტუციის გასცდეს, ქვეყანას არ ჰყავდეს პარლამენტი, ჰყავდეს არალეგიტიმური პრეზიდენტი... სწორედ მათ უნდათ, რომ არჩევნებმა არ დაკარგოს. კონსტიტუცია მხოლოდ ადასტურებს იმას, რაც ბუნებრივად გვაქვს მონიჭებული. მადლობა ღმერთს, საქართველოს კონსტიტუცია... რუსო ამბობს იმას, რაზეც დაუბრუნდეთ დგას - თუ ხალხი არ იბრუნებს წართმეულს, მაშინ ის უარს ამბობს თავისუფლებაზე და საკუთარ ღირსებაზე...

ბიძინა მაყაშვილის სვეტი

ემოცია

"როლინგსტოუნზმა" 1979 წელს ჩაწერა სიმღერა Emotinal Rescue ("ემოციური გამოთავისუფლება"), რომელშიც მიკ ჯაგერი მისთვის დამახასიათებელი ემოციურობით მეგობარს ემოციურ განმუხტვას სთავაზობს. ეს სიმღერა გუშინწინ დილას გამახსენდა, როგორც კი ბატონ რამაზ ჩხიკვაძის ავადმყოფობის შესახებ გავიგე.

დიაგნოზი - სტენოკარდიული შეტევა. ეს ტერმინი ჩემთვის, პირველ რიგში, მოჭარბებულ ემოციებთან ასოცირდება. ემოციებთან, რომელსაც ადამიანის გონება ფიზიკურად ვეღარ იტევს და ყველაზე მგრძნობიარე ორგანოს, გულის საშუალებით ამცნობს სხეულს ამის შესახებ.

ისეთი დიდი მსახიობისთვის, როგორიც ბატონი რამაზია, ემოცია უცხო არ უნდა იყოს. მაგრამ, ემოცია ორნაირი არსებობს - დადებითი და უარყოფითი. გამომდინარე მისი პროფესიული კარიერიდან, ის მუდმივად დადებითი ემოციებით იმუხტებოდა. არც არჩევნებისშემდგომ საქართველოში განვითარებული მოვლენები უნდა ქცეულიყო მისთვის უარყოფითი ემოციების წყაროდ: დიდმა მსახიობმა ცალსახად გამოხატა თავისი დამოკიდებულება არსებული ხელისუფლებისადმი და თანამოაზრეების, შემოქმედებითი ინტელიგენციის წარმომადგენლების და კოლეგების მიერ ერთხმად იქნა არჩეული საქართველოს კულტურის მოღვაწეთა და მეცნიერთა დარბაზის პრეზიდენტად.

უარყოფითი ემოციები ამის შემდეგ წამოვიდა. ეტყობა, მისი პოზიციით გაოგნებულმა, ხელისუფლებასთან ასოცირებულმა, ჯანსაღი ფსიქიკისთვის აბსოლუტურად უარყოფითი ემოციების გამომწვევმა ადამიანებმა (ჩემი მშობლებისადმი პატივისცემა მაჩერებს, რომ ისინი უფრო შესაფერისად არ მოვიხსენიო) დაიწყეს მისი ლანძღვა.

მე შეჩვეული ვარ, რომ ეს ნაძველბიჭარი პოეტ-რეჟისორ-ლიტერატორები, ეს ქალისფორმამიღებული სატანები ვერ მიტანენ. მათ ამის სრული უფლება აქვთ, რადგან კარგად იციან, რომ მე ისინი მეზიზღებიან. მეზიზღებიან არა იმიტომ, რომ მომავალი საქართველოს პოლიტიკური მოწყობის ჩემგან პოლარულად განსხვავებულ მოდელს ხედავენ, არამედ იმიტომ, რომ ამდენი ხნისანი მოიყარნენ და ჯერაც ვერ მიხვდნენ თავისუფლების, აზრის თავისუფლად გამოთქმის, საკუთარი ხალხის სიყვარულის ფასს. ანდა, საიდან უნდა მიხვდნენ, როცა მათთვის თავისუფლება მინისტრის სკამს და პარლამენტის წევრობას ნიშნავს, თავისუფალი აზრი - იმ ადამიანების პროვოკაციულ გინებას, ვინც მათ არ ეხმარება საქურდალი თანამდებობების მოპოვება-შენარჩუნებაში (და არავითარ შემთხვევაში - სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი-2-ს"), ხოლო ხალხის სიყვარული - ეს ისეთ ცნებაა, რასაც ისინი ვერასოდეს გააცნობიერებენ, რადგან მისი მოპოვება შეუძლებელია პრეზიდენტის გადმოგდებული ჟეტონებით და ჩინებით; ამისთვის საჭიროა, იყო მიკ ჯაგერი, ამისთვის საჭიროა, იყო რამაზ ჩხიკვაძე!

მათთვის სახალხო არტისტი მხოლოდ ტიტული, პრეზიდენტის კეთილგანწყობაა და არა საერთო სახალხო სიყვარული და ამიტომაც ვერ გაიგეს, თუ რატომ აღმოჩნდა მსახიობი ხალხთან და არა პრეზიდენტთან. მათთვის წარმოუდგენელია ცხოვრება ქურდობის, შურის, მლიქვნელობის გარეშე, ამიტომაც ვერასდროს ვერ გაიგებენ, როგორ შეიძლება ადამიანი დამსახურებულ პენსიაზე გავიდეს. მათთვის ამოუხსნელია პოპულარული მუსიკის ყველაზე ცნობილი პიროვნების, ჯონ ლენონის საქციელი, როცა მან შეუდარებლად უფრო მოწესრიგებულ ქვეყანაში, ბევრად უფრო უმტკივნეულო საკითხთან დაკავშირებით, ბრიტანეთის საგარეო პოლიტიკა გააპროტესტა და 1969 წელს, დედოფალს, ოთხი წლით ადრე მინიჭებული ბრიტანეთის იმპერიის ორდენი დაუბრუნა.

თუმცა, შეიძლება ვცდები და ისინი, უბრალოდ, უგულო, ყოველგვარი ემოციებისგან დაცლილი არსებები არიან. ეტყობა, მათზეა ნათქვამი ცნობილი ანეკდოტი - ვაჟკაცი რომ არის, გული იმიტომ სტკივა, თორემ არაკაცებს ტრაკები აწუხებთო. სამწუხაროდ, ამ არაკაცებს არაფერი აწუხებთ. და რაც ყველაზე დიდი უბედურებაა, არ აწუხებთ ის, რომ რამდენიმე მილიონ ადამიანს ატყუებენ, აგინებენ, ძარცვავენ და რაც მთავარია - მზად არიან, ხალხის სისხლი დაღვარონ, ოღონდაც კი ის წყობა შეინარჩუნონ, რომელიც მათი გახრწნილი სულების გარდა, ქვეყნად არავის სჭირდება.

მე მათ ვეღარაფერს გავაგებინებ; ვერ ავუხსნი, რატომ ამიჩუყდა გული, როცა 7 ნოემბერს, რესპუბლიკის მოედანზე "ნაციონალების" მიტინგზე "დემოკრატების" მისვლისას დავინახე, თუ როგორ ეამბორა ხელზე ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს ვიღაც ვაჟკაცი.

მე მათ, უბრალოდ, შევახსენებ, თუ რა დიდი ძალა აქვს ადამიანის გამოთავისუფლებულ ემოციას; მით უმეტეს, მილიონი ადამიანის ემოციას.

ხალხის არჩევანი

1. უერთდებით თუ არა აქციის მოთხოვნას, გადადგეს პრეზიდენტი და მთავრობა?

2. თუ ხედავთ რეალურ ძალას, რომელსაც შეუძლია ქვეყნის ბედი ჩაიბაროს?

3. შესაძლებელია ამ აქციებით მიზნის მიღწევა?

გია ბუღაძე

მხატვარი

1. რა თქმა უნდა, ვუერთდები. იმიტომ, რომ ყველაფერი, რაც ხდება, პრეზიდენტის სახელთანაა დაკავშირებული. თუ ის პოზიციებს არ დათმობს და ძალას გამოიყენებს, ეს მისი, როგორც პოლიტიკოსის, უდიდესი შეცდომა იქნება; შემდგომში მისი სახელის ისტორიაში დარჩენის თვალსაზრისითაც. მისდა სამწუხაროდ, მთელი ძალების კონცენტრაცია დღეს მიშა სააკაშვილის ხელშია. იმ დროს, როცა საზოგადოება ითხოვს ქარიზმატულ პერსონას, ის მას კიდეც შექმნის. მაგრამ, როგორც წესი, ქარიზმატული ლიდერის პრობლემა ის არის, რომ შემდგომში ის ვეღარ გარდაიქმნება ხოლმე ჩვეულებრივ ლიდერად. თუმცა, ჩემი აზრით, მიშა ამ გარდაქმნას შეძლებს. პრეზიდენტ შევარდნაძეს ვურჩევდი, რომ პოპულარული ნაბიჯი გადაედგა.

2. რეალურ ძალად ის მიმაჩნია, ვინც თავის თავზე აიღებს ამ დაქცეული ქვეყნის აღდგენას. ამ ეტაპზე პრობლემას იმაში ვხედავ, რომ ყველაფერი, რაც დღეს ხდება, უმართავ პროცესში არ გადაიზარდოს.

3. რეალური მიზანი უკვე მიღწეულია. ჩვენს წინაშეა საზოგადოების ჩამოყალიბებისა და კონსოლიდაციის სურათი. ამ ხალხს რევოლუცია ნამდვილად არ უნდოდა, მაგრამ ნათქვამია, – "დათესავ ქარს, მიიღებ ქარიშხალს".

დავით გოგიბედაშვილი

მწერალი

1. რა თქმა უნდა, ვუერთდები, იმიტომაც ვარ აქ და ხელიც მოვაწერე მის გადადგომას. პრინციპში, რა უნდა ვთქვა ახალი, ისეთი რაც ყველამ არ ვიცით და რაც ყველას არ გვაწუხებს. უბრალოდ, ჩემგან დავამატებ იმას, რომ ვინც დღეს ამ მოთხოვნას არ უერთდება, მისი შინაგანი კონსტიტუცია, რასაც ადამიანი აყალიბებს თავის შინაგან ჩარჩოში, სულიერებაში, ინტროვერტში, იქედან გამომდინარე, როგორ უნდა იცხოვროს მან ხვალ, როგორ უნდა შექმნას თავისი თავის წარჩინება, თუკი შეიძლება, რომ მომავლისთვის თავისი, მეობა, მისი მამის, პაპის და ა.შ. უწყვეტი ჯაჭვი, რამაც ეს ხალხი აქამდე მოიყვანა, გაწყდება სწორედ იმ ადამიანზე, რომელიც დღეს ამ მოთხოვნას, ამ მიტინგს არ შეუერთდება.

2. რატომაც არა, ეს რეალური ძალა ვართ ჩვენ, ადამიანები, ვინც ავირჩიეთ ის მთავრობა, რომელიც გვინდა - რეალური ძალა, რასაც აძლევს ყოველი ჩვენგანი ხმას, რეალური ძალაა თვითონ საქართველო.

3. გფარავდეს ღმერთი! ყველა ვარიანტში უნდა მივაღწიოთ მიზანს, ყველამ მე, თქვენ, ყველამ, ვინც აქ დგას. მთელი ქვეყანა, დედამიწა, სამყარო, ცივილიზაცია, არის მიმართული დემოკრატიისკენ. ეს არის ყველაზე ჰუმანური აზრი ადამიანთა ურთიერთობების და აქედან გამომდინარე, რასაც "პრეზიდენტი" აკეთებს, პრეზიდენტი რადგანაც ის უკვე ადამიანთა დინების საწინააღმდეგოდ მიდის, ამიტომ, ეს მიზანი უკვე მიღწეულია. დაგვრჩა ძალიან ცოტა, რომ გავუძლოთ და ჩვენ აქ მოვდივართ იმისათვის, რომ გავიმარჯვოთ. ადამიანი ამისთვის არის დაბადებული გამძლეობისთვის და გამარჯვებისთვის.

ჯარჯი ბალანჩივაძე

პიანისტი

1. ჩემი აქ ყოფნის მიზეზი მხოლოდ ის არის, რომ ვგრძნობ, ახლა ჩემს ხალხთან ერთად უნდა ვიყო.

2. ჩემის აზრით, მთავარი ის არის, რომ ხალხი მივიდა იმ ხაზთან, სადაც უნდა დაიწყოს ახალი, უფრო თანამედროვე გზა ცხოვრებაში, სულ ეს არის.

3. მე ვფიქრობ, რომ ამ საკითხზე ჯერ არავის შეუძლია ილაპარაკოს, მაგრამ ხალხს მაინც ამის იმედი უნდა ჰქონდეს. მთავრობა ხალხის სამსახურში უნდა იყოს და მის ნებას ასრულებდეს და თუ ეს ასე არ არის, რასაკვირველია, ხალხიც მისი წინააღმდეგი იქნება, რადგანაც ასეთ შემთხვევაში ცხოვრება წარმოუდგენელია.

ლევან წულაძე

რეჟისორი

1. ვუერთდები, მეშინია, არ დავმალავ, როგორც ყველა ჩვენთაგანს. მეშინია, რა მოხდება, როცა გადადგება, მგონია, რომ ჩემში რუდიმენტალური შიში არსებობს, მივეჩვიე და ცოტა შემეცოდა კიდეც ბატონი პრეზიდენტი, მაგრამ ამის მიუხედავად, მთელი ჩემი გონებით ვგრძნობ, რომ ცვლილება არის აუცილებელი, ისე ვერ გაძლებს ჩემი ქვეყანა და ამიტომ ვუერთდები გააზრებულად და არა სტიქიურად.

2. ვერ გეტყვით დარწმუნებით, რომ ამ ძალას ვხედავ, მაგრამ, ალბათ, ესეც იგივე შიშია, რაც წეღან ვახსენე, განა დანარჩენებმა იციან, ვის ხელშიც ამჟამად ვიმყოფებით, განა მათ აქვთ რამე ცოდნა, უბრალოდ, აქვთ რაღაც ლიპები... იმედი მაქვს, რომ ამ პათოსით მოსული ადამიანები სხვანაირად იმოქმედებენ, თუმცა ამათაც უნდა ისწავლონ. მათმა წინამორბედებმა ვერ მოახერხეს სწავლაც კი 12 წლის განმავლობაში.

3. ადრე თუ გვიან აუცილებლად მიაღწევს. დღეს გადადგება თუ წელიწადნახევარში წავა პრეზიდენტი, მანაც და ჩვენც დავინახეთ, რომ ეს წყობა ვეღარ გაძლებს, დამთავრდა და ეს არის ბედნიერება.

დათო ჯანელიძე

რეჟისორი

1. აქ არის ძალიან მარტივი რამ, ეს მთავრობა კარგი რომ იყოს, ეს ამდენი ხალხი ქუჩაში კი არ გამოვიდოდა...

2. ეს არის ამ მომენტში ჩემთვის ყველაზე მძიმე კითხვა. თუმცა, ვხედავ საზოგადოების იმ ნაწილს, რომელიც არის მოაზროვნე, რომელსაც ერთგვარი სიდინჯეც აქვს და რაღაც ლოგიკით მოქმედებს და არა ემოციით, ამიტომ, რასაკვირველია, იმედიც მაქვს, რადგანაც შესაძლებელია მთელ იმ პოლიტიკურ სპექტრში, ვინც დღეს არიან, ისინიც გამოჩნდნენ, ვინც დღეს აქტიურად არ ჩანან პოლიტიკაში, მაგრამ ძალიან აღელვებთ თავისი ქვეყნის ბედი.

3. ამდენი ხნის განმავლობაში აქციას უნდა მიეღწია იმისათვის, რომ მთავრობას რაიმე კონკრეტული ნაბიჯები გადმოედგა იმიტომ, რომ, რასაკვირველია, გასაღები ხელისუფლების ხელშია. იგი იმიტომ არსებობს, რომ მას შეუძლია რეგულაცია გააკეთოს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებზე, ოპოზიციას შეუძლია მხოლოდ მიუთითოს არასწორ ქმედებებზე.

ზაზა კორინთელი

მუსიკოსი

1. აქციის მოთხოვნას არ ვუერთდები, მე ვუერთდები იმ ხალხის ნებას, რომელსაც უკვე მოყირჭებული აქვს ცხოვრების ასე გაგრძელება. ვუერთდები იმას, რომ მოხუცი თაობა უნდა წავიდეს და ახალგაზრდებს დაუთმოს გზა. ის ახალგაზრდები რას იზამენ, ეს სხვა თემაა, მაგრამ ჯობია, რომ მოვიდეს ახალი თაობა, ახალი აზროვნება, რომელიც ახლებურად შეხედავს, ტრადიციებს პატივს სცემს და ხვალინდელი დღის შენების საქმეშიც თავის ხელწერას შეიტანს. ჩემი მოქალაქეობრივი ვალია, სადაც ხალხია, მეც იქ ვიყო. ბევრ რაღაცას არ ვეთანხმები, მაგრამ ფაქტია, რომ ხალხის ნება არის ყველაზე ძლიერი რამ ჩემთვის, ვიდრე სხვა დანარჩენი ყოფითი, თუ არაყოფითი პრობლემები.

2. რეალური ძალა ეს სიმბოლოა. რეალური ძალა არის ისევ ხალხი. ჩვენ, სამწუხაროდ, სახალხო ფსიქოლოგია არ გვაქვს ისე განვითარებული, როგორც სხვა დანარჩენ ევროპულ ქვეყნებს. მაგრამ, ეს ნელ-ნელა ყალიბდება, ჩვენ პირველად ვდგავართ ასეთი დროის წინაშე, როდესაც ჩვენ თვითონ გვინდა ჩვენი ბედი გადავწყვიტოთ. ყველაფერი ნელ-ნელა დაიხვეწება, ბევრი რამ არ მომწონს, მაგრამ მთავარი მიზანი ერთია, რომ ასე აღარ შეიძლება გაგრძელდეს. ამიტომ ვარ აქ.

3. ამ აქციამ თავის მიზანს უკვე მიაღწია. ხვალ რაც არ უნდა მოხდეს, ფაქტია, რომ დღეს ხალხში აზროვნება დაიძრა დადებითი მიმართულებით, რომელსაც ჰქვია გაერთიანება და საკუთარი ხელით შენება საკუთარი ხვალინდელი დღის. ეს მიღწეულია უკვე და ნელ-ნელა რა როგორ გადაწყდება და რა მოხდება, ამას დრო გვიჩვენებს.

გოგი ძოძუაშვილი

კომპოზიტორი

1. რა თქმა უნდა, ვუერთდები, კი.

2. ვხედავ, თუმცა ვერ ჩამოვთვლი, მთავარია, რომ არსებობს და თვითონ ხალხიც აბსოლუტურად მომზადებულია ახალი ნაბიჯის გადასადგმელად და ახალი სახელმწიფოს შენებისთვის, ეს კი იმდენად დიდი ფაქტორია... ერთი კონკრეტული ადამიანის ხელში მყოფი სახელმწიფო აღარ იქნება. პარლამენტი ჭეშმარიტად სახალხო უნდა იყოს და მართლაც ხალხის წარმომადგენლები უნდა იყვნენ მთავრობაში. ვფიქრობ, რომ ეს სისტემა ნელ-ნელა აეწყობა. საზოგადოება ნამდვილად მზადაა იმისათვის, რომ ახალი სახის მმართველობა შეიქმნას საქართველოში და ახალ გზას დაადგეს. ამის ბოლომდე მწამს.

3. ჩემი აზრით, მიაღწევს მიზანს. მეორე ალტერნატივა იმდენად დამთრგუნველი და ცუდია, რომ იმაზე არც ვფიქრობ. თუკი მიზანს ვერ მივაღწევთ, მაშინ, ჩემი აზრით, მართლა სამოქალაქო დაპირისპირება იქნება. მიზანს უნდა მივაღწიოთ, ალტერნატიულ ვარიანტს ვერ ვხედავ.

გაგრძელება B3 გვერდზე

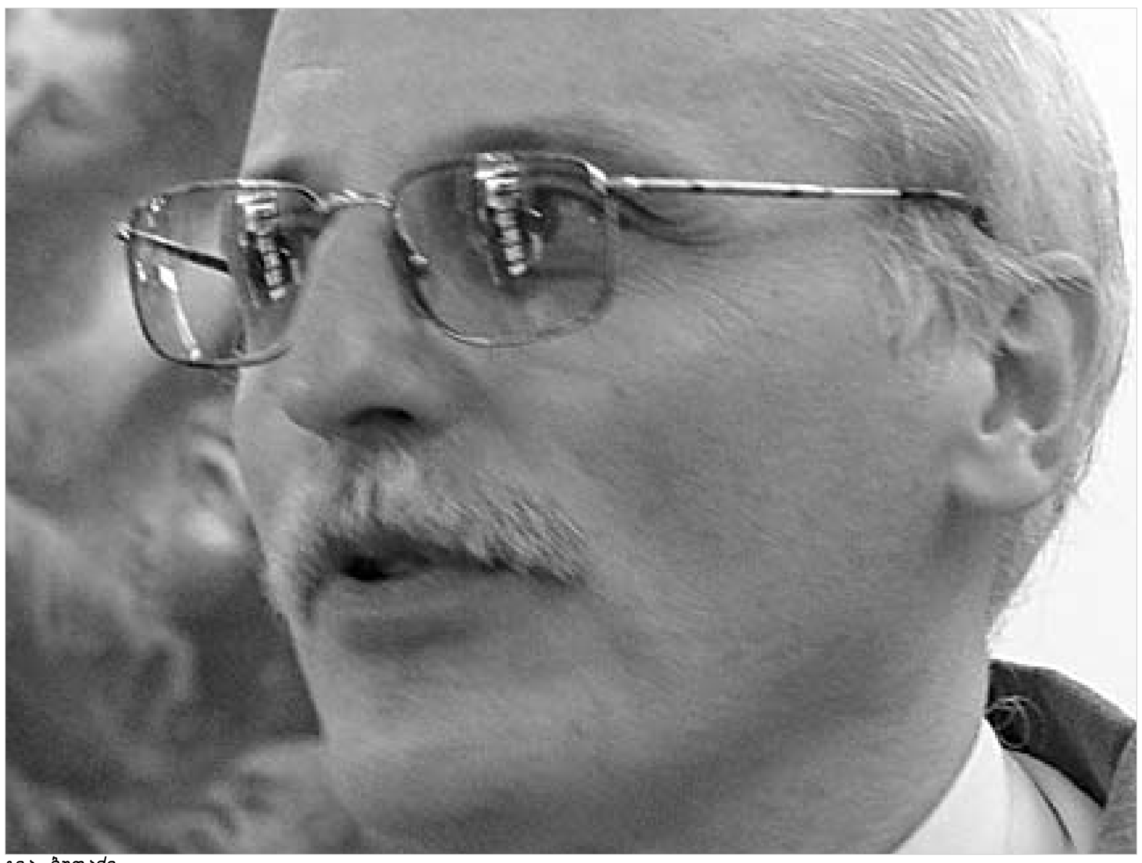

გია ბულაძე

დავით გოგიბედაშვილი

დავით გოგიბედაშვილი

ზაზა კორინთელი

ჩვენ გავიზარდეთ, ცხოვრება იწყება თავიდან

ყველაზე მოწყალე უფლის სახელით ადამიანები ყველაზე საშინელ საქმეებს სჩადიოდნენ; თანასწორობის დიადი იდეა ბანაკების ქსელით დაგვირგვინდა; საარჩევნო უფლებებისთვის მებრძოლმა ქალებმა იმასაც მიაღწიეს, რომ კარში შესვლისას მამაკაცები მუჯლუგუნებით მწევენ განზე... მათგან კი, ვის შესახებაც მოყოლას ვეცდები, დიდად უმსგავსო არაფერი დარჩენილა. მათმა ნაწილმა ინდოეთის სანაპიროებზე დატოვა მრავალ გზაზე ნატარები სხეული, ნაწილი ასოციალურის სტატუსით დღესაც ცხოვრობს და წესიერ მოქალაქეთა აღშფოთებას ან სიბრალულს იწვევს, ნაწილი კი გაიზარდა, უფრო სწორად, გაზრდას ეცადა. სინამდვილეში ისინი, უბრალოდ, დაბერდნენ.

ინკვიზიტორებისა და კონკისტრადორების საქმის გამგრძელებლებს დღესაც მრავლად შეხვდებით, ევროპაში მოხეტიალე აჩრდილს კვლავ მრავალი დასდევს, ფემინისტური სულისკვეთებაც დიდი პოპულარობით სარგებლობს. ჰიპები კი "ჩაქრნენ". ალბათ, იმიტომ, რომ მათი იდეები მეტისმეტად ბუნებრივი იყო და ბრძოლას არ მოითხოვდა. არადა, ჰიპის გზაც გზაა, მრავალ სხვა გზაზე უფრო რეალური – მხოლოდ "ავტოსტოპით" მოგზაურობას როდი ვგულისხმობ.

მაშ, ასე: გავიზარდეთ, დავდინჯდით, დავჭკვიანდით, და ჰალსტუხის შეკვრაც კი ვისწავლეთ. მაგრამ, მათგან განსხვავებით, ვისაც ჰიპი ფართხუნა ჯინსის, მძივების, გრძელი თმისა და მარიხუანას გარდა, არაფერი ჰგონიათ, ზოგჯერ მაინც გვახსენდება ხოლმე, რომ მთავარი სიყვარულია, და რომ საყოველთაო სიყვარული ნამდვილად არსებობს – ოდესღაც "ყვავილების შვილებს" ის რეალურად გამოუცდიათ, თუნდაც წამით, მაგრამ მაინც.

■ ■ ■

"პირველი მერცხალი" ვანდერფოგელები იყვნენ, მოგზაური ფრინველები. ისინი 20-იანი წლების გერმანიაში გაჩნდნენ, ზურგი აქციეს ავტორიტეტებს და ქალაქებს და გერმანიის კოხტა მთაბარს შეაფარეს თავი. ვანდერფოგელებს გრძელი თმა ჰქონდათ, ბანაობით თავს არ იწუხებდნენ, ჰერმან ჰესესა და ინდურ ფილოსოფიას კითხულობდნენ და თავისუფალ სიყვარულს ქადაგებდნენ. მერე, მოგეხსენებათ, გერმანიაში უამრავი უბედურება დატრიალდა და ვანდერფოგელებიც გაქრნენ.

მრავალი წლის შემდეგ კი ერთმანეთს შეხვდნენ ჯეკ კერუაკი, უილიამ ბეროუზი და ალან გინზბერგი: "მე ვხედავ, რომ მსოფლიო ზურგჩანთიანი მოგზაურებით აივსო... მილიონობით ახალგაზრდა ამერიკელი უცნაურად იქცევა და ყოველ ადამიანში აღვივებს მარადიული თავისუფლების განცდას..." – სწორედ კერუაკმა ჩამოაყალიბა ის იდეები, რომლებიც ბიტნიკების თაობამ უმალვე მიიღო და აიტაცა. ლიტერატურული მიმდინარეობის გარდა, ეს საკმაოდ აგრესიული იდეოლოგიის მქონე დაჯგუფებაც იყო: თან მარქსიზმის პირველწყაროებსაც კითხულობდნენ, რუს ანარქისტებსაც და ტროცკისაც, თან ამერიკის საგარეო პოლიტიკასაც ერჩოდნენ, "საზოგადოებრივ მორალსაც" და ამერიკულ ცხოვრების წესსაც. როგორც მოგახსენეთ, ეს მოვლენა ცოტა აგრესიული იყო, თუმცა არა ქმედებით, არამედ სულისკვეთებით, და ვიეტნამის ომისა და მსგავსთა ფონზე აგრესია, ცხადია, არავის სჭირდებოდა.

ბუდიზმი, მედიტაციის პრაქტიკა, ფსიქოდელიური ხილვები, თავისუფალი ლექსები – ეს სულ სხვა საქმე იყო. ათიათასობით ადამიანმა ფულიც დაივიწყა, კეთილდღეობაც, ზომიერი კონსერვატიზმიც და კარიერაც. ეს არსებული ღირებულებათა სისტემის ნგრევის მცდელობა იყო: ახალი ხანა დადგა, ყვავილების და სიყვარულის ხანა!

"კარგი ისაა, რაც ადამიანებს აერთიანებს," ქადაგებდნენ ჰიპები, "და ყველაფერი, რაც მათ ერთმანეთს აშორებს – ცუდია. ადამიანებს სიყვარული აერთიანებთ. სიყვარული ღმერთია, და ღმერთი სიყვარული გახლავთ".

ეს მოწოდება ძალიან ბევრს აღიზიანებს ხოლმე: რა სიტყვა-პასუხია "თავისუფალი სიყვარული"! მერე, რა ვუყოთ სიყვარულისთვის აუცილებელ თავსართს "ჩემო"!? ჰიპები სულ სხვა აზრისა იყვნენ. მათ მიაჩნდათ, რომ მთავარია, არ ცრუობდე. თუ გიყვარს, ნუ დამალავ, ნუ იცრუებ, ყველაფერი გაეცი, და ობიექტს მნიშვნელობა არა აქვს. შეიძლება მრავალი იყოს, შეიძლება – ერთადერთი, მთავარი სიყვარულია... საბრალო ჰიპები!

მათ ძველი და დახეული ტანისამოსი ეცვათ და მძივებით და ყვავილებით იყვნენ მორთულნი. უცნაურად კი გამოიყურებოდნენ, მაგრამ არავის ერჩოდნენ. მათი ფილოსოფია კერუაკი იყო, ჰიმნი - "ბითლზი", ერთადერთი მცნება კი – სიყვარული.

მათი მუსიკა, თეატრი, ფერწერა ჩვეული საზღვრებიდან გაღწევის მცდელობა გახლდათ. მართალია, მედიტაციასა თუ რამე სხვა ტექნიკაზე ხშირად ნარკოტიკებს მიმართავდნენ და შესაძლოა, ამიტომაც არ გაამართლა "ყვავილთა შვილების" იდეებმა. მაგრამ, მეორეს მხრივ, ესეც ხომ "ზეცის აღების" მცდელობა იყო, ზეცისკენ მიმავალი კიბე.

■ ■ ■

"ყვავილების შვილები" ქადაგებდნენ, რომ "სიყვარულის" ანტონიმი "სიძულვილი" კი არა, შიშია, და მართლებიც ბრძანდებოდნენ. ამერიკისა არ ვიცი, მაგრამ ევროპაში მანქანის გასაჩერებლად დღეს ასი წელი მოგიწევთ ყურყუტი, თან გზატკეცილზე კი არა, სადმე ჭუჭყიან სასაუზმესთან ან ბენზინგასამართ სადგურზე – მძღოლებს ეშინიათ, განსაკუთრებით, შავთმიანი და გაუგებარი აქცენტის მქონე ადამიანებისა; ყოფილ საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე, სადაც ავტოსტოპის კულტურა ჯერ კიდევ ათიოდე წლის წინათ ყვაოდა, ასევე არავინ ჩაგსვამთ, ალბათ, იმის შიშით, რომ ზურგჩანთას დატოვებთ და დამშვიდობებისას "ალაჰ აკბარს" მიაძახებთ. საქართველოში ცერის აწევას საერთოდ არ გირჩევთ, მით უმეტეს, თუ მდედრობითი სქესისა ბრძანდებით: ბოლო დროს მამაკაცები ძალიან გამხეცდნენ და მგზავრობის საფასურად ანეკდოტებსა და უწყინარ კოცნას არავინ იკმარებს, საუკეთესო შემთხვევაში, აგატირებენ მაინც. როგორც ხედავთ, ჰიპები ერთ რამეში მაინც არ ტყუოდნენ: სიყვარული გვაერთიანებს და ამიტომ კარგია, შიშმა კი ერთმანეთს დაგვაცილა და, დამეთანხმებით, ძალიან ცუდი რამაა შიში.

■ ■ ■

აი, ასე. ჩვენ გავიზარდეთ. დღეს გამომწვარი ქურთუკების ნაცვლად ჰუგო ბოსის პიჯაკები გვაცვია, თმას ოსტატებს ვავარცხნინებთ, ჩვენი ურთიერთობები ჯანსაღი სნობიზმითაა ნაკარნახევი და ტროტუარზეც აღარასოდეს ჩამოვსხდებით, რადგან ზედ ათასი ჯურის ვიგინდარას აქვს ფეხი დადგმული.

ისე, პირადად მე რომ მკითხოთ, პოლიტიკურ თამაშებს სასიყვარული თამაშები სჯობს, და თუ ძალიან გაუტევთ, მარიხუანა და კოკა-კოლა თანაბრად გამოიწვევს გონებაჩამორჩენილობას. მაგრამ, ეს მხოლოდ ჩემი აზრია. სინამდვილეში, ხმა არ ამომეღება, რადგან არავითარი იდეები არ მტანჯავს, პაციფიზმის, ვეგეტარიანელობის და გადაადგილების თავისუფლების სურვილის გარდა.

ხალხის არჩევანი

B2 გვერდიდან

ზაზა თვარაძე

პოეტი

1. ჯობია, მთავრობამ შეასრულოს საზოგადოების მოთხოვნა და გადადგას ნაბიჯი სამართლიანობისკენ. ეს მისი პირდაპირი მოვალეობაა. თუ ამ მოვალეობას არ შეასრულებს, მაშინ ჯობია, გადადგეს. ესეც სამართლებრივი ნაბიჯი იქნება. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ის იძულებული გახდება, რეპრესიული მეთოდებით დაუპირისპირდეს საზოგადოებას. პირველ ყოვლისა, სამართლებრივი ნაბიჯები უნდა გადაიდგას.

2. ეს ის პოლიტიკოსები არიან, რომლებიც ხალხის მოთხოვნებს რეალურად ითვალისწინებენ. პოლიტიკოსის მოვალეობა კი სწორედ ეს არის, რომ განახორციელოს საზოგადოების მოთხოვნილებები. თუ რომელიმე პოლიტიკოსი დღეს ამას აკეთებს, შეიძლება ითქვას, რომ ხალხიც სწორედ მას დაუჭერს მხარს.

3. მიზანი ის არის, რომ ქვეყანა დემოკრატიული იყოს და პიროვნება თავისუფალი. ამ მიზნისკენ გადადგმული თითოეული ნაბიჯი უკვე წარმატებაა, ოღონდ საჭიროა, მთავრობა დათმობაზე წავიდეს. ამ შემთხვევაში, ოპოზიცია ვერაფერს დათმობს, რადგან ის მხოლოდ სამართლიანობას მოითხოვს. თუკი მთავრობა არ გადადგამს ამ ნაბიჯს, მაშინ ის კანონის და ხალხის წინააღმდეგ წავა.

ნოდარ კაკაბაძე

გერმანისტი, პროფესორი

1. მე არა ვარ კომპეტენტური ან სპეციალისტი ამ საკითხებში, მაგრამ მდგომარეობა ძალიან მძიმეა, აღშფოთებული ვარ სიტუაციით. ეს ფაქტია, მაგრამ გადადგეს თუ არა პრეზიდენტი, მე არ ვიცი. ეს მექანიზმი როგორ მოხერხდება, ალბათ, რაღაც წესები არსებობს. პირდაპირ რომ თქვას, გადავდექიო, შემდეგ ვინმე ხომ უნდა გახდეს ქვეყნის ხელმძღვანელი. ნათლად არ მაქვს ეს პროცესი წარმოდგენილი. ისე, სიტუაცია აუცილებლად უნდა შეიცვალოს. მინდა, აგრეთვე აღვნიშნო, რომ ამ აქციაში მე ბრბოს საქციელსაც ვხედავ. არა მგონია, რომ ყველა გულწრფელია, აღშფოთებულია და ამის გამოა აქციაზე გამოსული. მათ რიცხვს ბევრი ფარისეველი, ბევრი თვალთმაქცი ურევია, ყოველ შემთხვევაში, მე ასეთი განცდა მაქვს. შეიძლება ცილს ვწამებ მათ, ასე რომ, ძალიან მიჭირს ამაზე ერთმნიშვნელოვანი პასუხის გაცემა. ისე, სიტუაცია რომ უნდა შეიცვალოს, ეს ფაქტია, მაგრამ როგორ, რაგვარად, ამაზე კონკრეტული პასუხის გაცემა ძალიან მიჭირს. პირდაპირ რომ თქვას პრეზიდენტმა მივდივარო... წავიდეს და... ვიღაც ხელმძღვანელი ხომ უნდა იყოს. ვინ განაგებს ქვეყანას ამის შემდეგ, ეს მე ნათლად წარმოდგენილი არა მაქვს. ისე სიტუაცია ძალიან რთულია და შესაცვლელი.

2. პირადად მე ვერ ვხედავ რეალურ ძალას, რომელსაც შეუძლია ქვეყნის ბედი ჩაიბაროს. უნდა ვაღიარო ისიც, რომ თითქმის ყველა პოლიტიკოსი ჩემში გულისრევის გრძნობას იწვევს. რა ვქნა, ძალიან არ მომწონს - სულერთია პოზიცია იქნება თუ ოპოზიცია, ჩემში ყველა გულისრევის გრძნობას იწვევს. ნათლად ვერ წარმომიდგენია, ვინ შეიძლება ჩაიბაროს ქვეყნის ბედი.

3. ამ აქციას შეუძლია თუ არა რაიმე მიზნის მიღწევა, რას მოგვიტანს ეს გამოსვლები, ჩემთვის ნათელი არ არის. ტყუილი რომ არ ვთქვა და ყალბი არ ვიყო, ძალიან მიჭირს პასუხის გაცემა. რასაკვირველია, ძალიან განვიცდი ჩვენი ქვეყნის ბედს, აღშფოთებული ვარ. მართალი გითხრათ, მეშინია, როგორი იქნება ჩვენი ბედი. მაგრამ, ფოკუსირება იმისა, თუ როგორ წარიმართება ქვეყნის ბედი ან რაიმეს კარნახის პრეტენზია აქციის მონაწილეებისთვის ნამდვილად არა მაქვს. დაბნეული ვარ, თუმცა ეს სიმხდალეს სულაც არ ნიშნავს. ახლახან 80 წლის გავხდი და მეშინია, რომ ეს პროცესი კატასტროფით არ დამთავრდეს.

საერთოდ, ჩემთვის ქუჩის აქციები გამართლებული არ არის, მე უფრო დიპლომატიის მომხრე ვარ. ქუჩაში ბრბოს ინსტინქტებს ვხედავ. ეს სიტუაცია აალებადი და ფეთქებადია. მე თვითონ ძლივს დავდივარ, ინიციატივა წართმეული მაქვს და ძალიან მიჭირს რაიმეს კატეგორიულად განცხადება.

გოგი ძოძუაშვილი

ზაზა თვარაძე

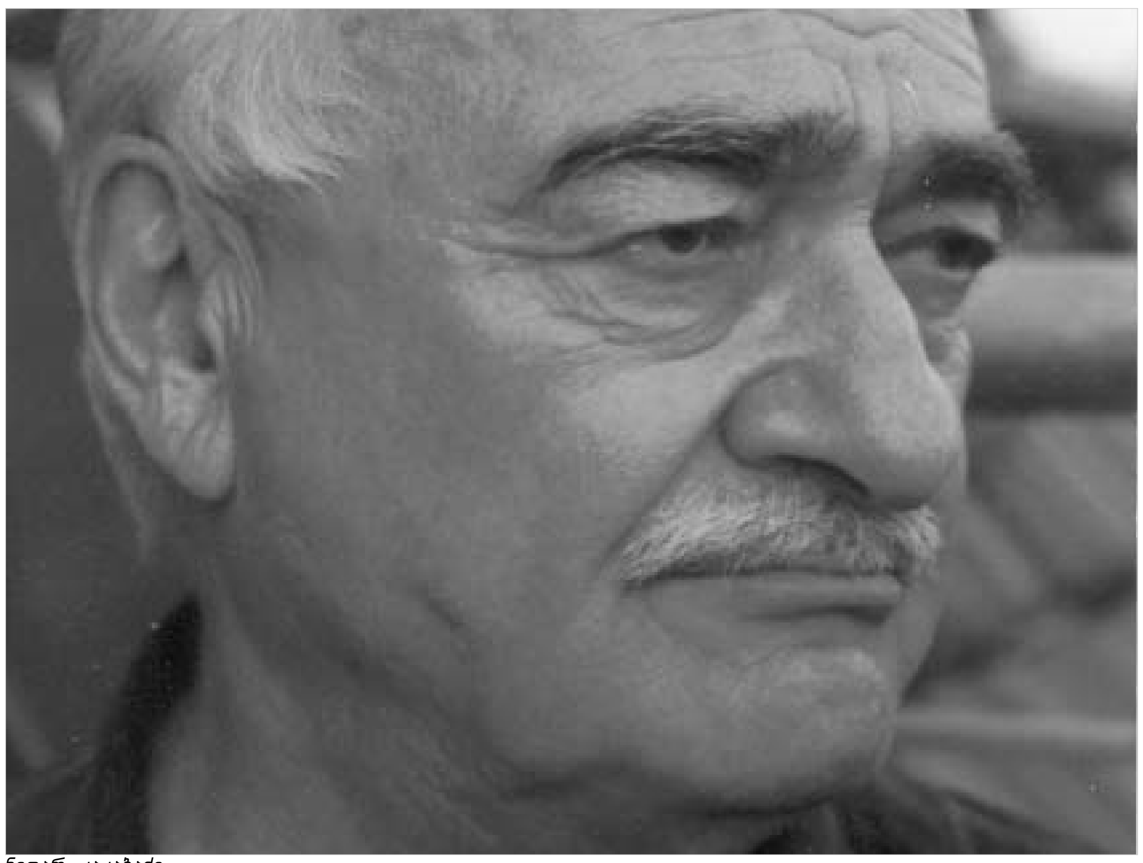

ნოდარ კაკაბაძე

კვირის ბესტსელერები მაღაზია "პარნასის" მონაცემებით

წიგნი	ავტორი	გამომცემლობა	გაყიდული წიგნების რაოდენობა
ოტია იოსელიანი	"ძაღლის ზღაპრები"	"ბაკმი"	6
რასულ ემა	მსოფლიოს უდიდესი საიდუმლოებანი	"გლობუსი"	5
რატი ამაღლობელი	"თე"	"საარი"	5
აკა მორჩილაძე	"შენი თავგადასავალი"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	4
უილიამ შექსპირი	სონეტები (რევაზ თაბუკაშვილის თარგმანი)	"ბაკმი"	4
იაკობ გოგებაშვილი	საღმრთო ისტორია	"ბაკმი"	4
თამარ ჭილაძე	"გოდორი"	"როსთავი 2 პრინტი"	3
კრებული	"დღეს"	"როსთავი 2 პრინტი"	3
დევიდ ლამბერტი	მშვენიერი დინოზავრები	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	3
ჭაბუა ამირეჯიბი	გორა მბორგალი	"ბაკმი"	3

კვირის ყველაზე შემოსავლიანი ფილმების ათეული ამერიკული კინო-თეატრების მიხედვით

ფილმი/რეჟისორი	მსახიობი	უიკენდის შემოსავალი $	საერთო შემოსავალი $
1. "მატრიცა: რევოლუცია" ლერი და ენდი ვაჩოვსკები	კიანუ რივზი, ლორენს ფიშბერნი, მონიკა ბელუჩი	48,475,154	83,790,000
2. "ელფი" ჯონ ფავრო	უილ ფერელი, ჯეიმს კაანი	31,113,501	31,113,501
3. "ძმა დათვი" აარონ ბლეიზი	ხოაკინ ფენიქსი, ჯერემი სუარესი, ჯეისონ კოუპლენდი	18,526,927	44,022,400
4. "საშიში კინო-3" დეივიდ ცუკერი	ანა ფარისი, ქვინ ლატიფა, ჩარლი შინი, პამელა ანდერსონი	10,812,152	93,067,613
5. "რადიო" მაიკ ტოლინი	კუბა გუდინგ უმცროსი, ედ ჰარისი	7,215,307	36,127,668
6. Love Actually რიჩარდ კერტისი	ჰიუ გრანტი, ემა ტომპსონი, ლიამ ნისონი, კეირა ნაითლი, როუენ ატკინსონი, ბილი ბობ ტორნტონი	6,886,080	6,886,080
7. The Texas Chainsaw Massacre მარკუს ნისპელი	ერიკ ბელფორი, ჯესიკა ბილი	4,939,582	73,361,552
8. "მისტიკური მდინარე" კლინტ ისტვუდი	შონ პენი, ტიმ რობინსი, კევინ ბეკონი, ლორენს ფიშბერნი	4,787,247	40,435,817
9. "გაქცეული სასამართლო" გერი ფლედერი	ჯონ კიუზაკი, დასტინ ჰოფმანი, ჯინ ჰეკმანი, რეიჩელ ვაისი	4,671,818	39,996,753
10. "როკის სკოლა" რიჩარდ ლინკლეიტერი	ჯეკ ბლეკი, მაიკ უაითი, ჯოან კიუზაკი	3,026,851	73,472,323

საუკეთესო საცეკვაო/საკლუბო სიმღერების ათეული ჟურნალ "ბილბორდის" მიხედვით

შემსრულებელი	სიმღერა	წინა კვირა №	ჩარტებში გატარებული კვირები
1. სუპერჩამბო	This Beat Is	2	7
2. ჯუელი	Stand (Remixes)	5	5
3. კრისტინ ვი	Fly Again	4	6
4. [illegible]	Just So You Know	6	7
5. მერაია ქერი	Bringin' On The Heartbreak (Remixes)	9	9
6. ინ-გრიდი	You Promised Me	10	9
7. არეთა ფრანკლინი	The Only Thing Missin'	12	8
8. ბუმქეთი	What U Do 2 Me	1	11
9. AgeHa, ჯონათან პიტერსი და ლოლიტა ჰოლოუეი	A Better World	3	12
10. Beyonce	Baby Boy	20	4

ქეთევან იგნატოვა წარმოგიდგენთ

გულახდილად

როდესაც "24 საათში" ვიწყებდი მუშაობას და რუბრიკას "გულახდილად" ვარქმევდი, თითქოს ზუსტად ვიცოდი, რა შედიოდა ჩემს მოვალეობაში, რაზე უნდა დამეწერა და რის შესახებ გამეზიარებინა ჩემი გულწრფელი აზრი. ბოლო პერიოდის მოვლენებმა ცოტა დამაბნია და დილემის წინაშე დამაყენა. ან საერთოდ უნდა შემეწყვიტა წერა, რაც, თავისთავად, არც ისე დიდი დანაკლისი იქნებოდა მკითხველისთვის; ან რუბრიკისთვის გადამერქმია სახელი, ან გულახდილად დამეწერა, რას ვფიქრობ, რა მაწუხებს და რა მტკივა. არჩევანი მესამე, ბოლო ვარიანტზე გავაკეთე.

პოლიტიკაში გათვითცნობიერებულობაზე არანაირი პრეტენზია არა მაქვს, ამიტომ არც შევეხები მას. ჩემი მიზანი იყო, ყოველ შაბათს მომეყოლა, რა მოხდა კულტურულ ცხოვრებაში ერთი კვირის განმავლობაში, რა მომეწონა და რა - არა.

ბოლო კვირის კულტურულმა ცხოვრებამ უკანა პლანზე გადაინაცვლა. ხელოვანი ხალხი ქუჩაში გავიდა, დაიკავა დროშები, ინფორმაციის მოლოდინში ტელეეკრანებს მიეჯაჭვა, ან ტელეეთერში გამოვიდა. ქართული კულტურის ისეთ წარმომადგენლებსაც კი გაუჩნდათ პოზიციის გამოხატვის სურვილი, რომლებიც არც ისე ხშირად ერევიან პოლიტიკაში, არ ჩნდებიან ტელეეკრანებზე და, უბრალოდ, აკეთებენ თავის საქმეს - თამაშობენ სპექტაკლებში, ხატავენ, მღერიან, წერენ, დირიჟორობენ. ეკრანებზე ჩვენი კულტურის ისეთი წარმომადგენლებიც გამოჩნდნენ, რომლებიც უკვე რამდენიმე ათწლეული არც გამქრალან ამ ეკრანიდან. ერთი ნაწილი საუბრობს გულწრფელად, ემოციურად, მეორე კი პროფესიულად, გამოცდილებით, უკვე დიდი ხნის წინ ნათქვამსა და გაგონილს. ძნელია, წლების განმავლობაში ყველა დროში, ყველა წყობაში, ყველა ტრიბუნიდან ერთი და იგივე ილაპარაკო. იღლები, იფიტები, მით უმეტეს, თუ შენ თვითონ არ გჯერა, რასაც ამბობ.

ერთი შეკითხვა მებადება - რა ძალა ადგათ? ეტყობა, ძნელია ათწლეულობით ჩამოყალიბებული მენტალიტეტი, ნებისმიერი ხელისუფალისადმი მონურ-მაამებლური დამოკიდებულება ერთი ხელის მოსმით შეცვალო. ვერ მოსთხოვ ხანდაზმულ ასაკს მიტანილ მეტრს, რომელმაც თავის მეტრობას მხოლოდ ზემოთ ჩამოთვლილი თვისებების ხარჯზე მიაღწია, გულწრფელობას. მათ ან არ იციან, რას ნიშნავს ეს სიტყვა, ან არ უნდათ, რომ იცოდნენ, როგორც სრულიად არასაჭირო, გამოუყენებელი, ზედმეტი ტვირთი. მორალიც ტვირთია, თანაც მძიმე! არადა, არსებობს პროფესიები, განსაკუთრებით ხელოვნებაში, და არა მარტო, რომლებიც თავისთავად გულისხმობს ეთიკასა და მორალს.

პირველი კანონიერი პრეზიდენტის რეჟიმის წინააღმდეგ I არხის წამყვანი ჟურნალისტების ტელევიზიის კიბეებზე დაჯდომა სწორედ ჟურნალისტური ეთიკითა და მორალით იყო ახსნილი. მაშინ მათ მიაჩნდათ, რომ ეს პროტესტის გამართლებული ფორმა იყო. მაშ რა მოხდა ამ წლებში? რატომ გახდნენ ასეთი აგრესიულები სწორედ ეს ჟურნალისტები? რატომ არ ესმით იმ ხალხის, რომელიც დღეს პარლამენტის წინ გამოხატავს თავის პროტესტს? მაშინ მისაღები მეთოდი, რატომ გახდა მიუღებელი დღეს? რამ ჩააქრო მათში არა მარტო ჟურნალისტური, არამედ მოქალაქეობრივი, ელემენტარულად, ადამიანური მორალიც კი? რატომ გვესაუბრებიან ტელეეთერიდან ან როგორც ციხის ზედამხედველები, პოლიცაები, ან როგორც დებილებს, ენის ჩლიფინით? არც ჩვენ ვართ დებილები და ვერც მათ გამოსდით პოლიცაის როლი. ამას ზურგი სჭირდება, რომელსაც დღევანდელი მოფამფალებული ხელისუფლება ვერ გაუწევს. ამიტომაც, წამყვანი ჟურნალისტებიც ვერ არიან მყარად, ისინიც ფამფალებენ და თანაც ეთერში, სადაც მათ მილიონობით ადამიანი უყურებს და ზუსტად იციან, ვინ ტყუის და რას.

წავიდა კომუნისტური ეპოქა. პოსტკომუნისტურიც, ნელა, მაგრამ მიდის. არ მიდიან მხოლოდ მისი წარმომადგენლები. მესმის, ძნელია, შენი ნებით დათმო წლობით მოპოვებული სიმყუდროვე, მაგრამ დრო არ იცდის, თაობები იცვლება.

მე მივეკუთვნები საშუალო თაობას, რომელიც მოესწრო კომუნისტურ რეჟიმს, რომელსაც ახსოვს ცკ-ს მდივნები და საიდან ამოდიოდა მაშინ მზე, რომელსაც დაუხვრიტეს მეგობრები, მაგრამ რომელიც საკმარისად ვერ დააშინეს (უფროსი თაობებისგან განსხვავებით). ჩემი თაობის შემთხვევაში, კომუნისტურმა იდეოლოგიამ ვერ მოასწრო საბოლოო შედეგის მიღწევა. ჩემს მერე მოდის თაობები, რომლებიც მომავლისკენ იყურებიან, არაფრის ეშინიათ, სურთ სიახლე და თავის თავში გრძნობენ ამ სიახლის მომტან ძალას. მათ კი ესაუბრებიან, როგორც პატარა ბავშვებს. ხან ყურს აუწევენ, ხან წაუყვირებენ და თუ საჭიროდ ჩათვლიან, კუთხეშიც დააყენებენ. კუთხეში ვერავინ ვერავის ველარ დააყენებს! კუთხეები დაკავებულია, იქ დღეს ხელისუფლება დგას, რომელიც დაბერდა; ჩვენც აღარა ვართ ბავშვები. დაბერდას რომ ვამბობ, ჭაღარასა და წლებს კი არ ვგულისხმობ, არამედ იმ მენტალიტეტს, რომელიც წარსულში ჩარჩა. იმ გუშინდელში, სადაც ადამიანი, მისი ღირსება, აზრი, პოზიცია არაფერს ნიშნავდა.

უცნაური და არასწორი იქნებოდა, დღეს რომ ჩვეულებრივი რუბრიკით გამოვსულიყავი და მომეყოლა რიგით გამოფენაზე, თეატრალურ წარმოდგენაზე, ან თუნდაც, ძალიან უგემოვნო კლიპზე. წარმოუდგენელია, წახვიდე გამოფენაზე, ისიამოვნო, თუნდაც ძალიან ოსტატურად შესრულებული პეიზაჟით, მაშინ, როდესაც თბილისის ქუჩებში ბევრად უფრო ცოცხალი, სუფთა, სიყალბეს მოკლებული პეიზაჟია.

ხელოვანს ოდითგან ჰქონდა უზარმაზარი უპირატესობა, ყოფილიყო თავისუფალი, აპოლიტიკური, არაანგაჟირებული და, რაც მთავარია, ღირსებაშენარჩუნებული. გულწრფელად მიკვირს, რატომ არ სარგებლობენ ქართული კულტურის თუნდაც ერთეული წარმომადგენლები ამ უზარმაზარი პრიორიტეტით. რატომ სვამენ საკუთარ თავს, თუნდაც ოქროს, მაგრამ გალიებში და იქიდან თუთიყუშებივით გაიძახიან ერთი და იმავე, ზეპირად ნასწავლ, პატრონისთვის სასურველ ფრაზებს.

გაიგეთ, თქვენი პატრონიც და დამკვეთიც ხალხია, რომელსაც დღეს უჭირს და თანადგომა სჭირდება, რომ არ გათელონ ისე, როგორც ეს ამ ბოლო ათწლეულებში არაერთხელ გაუკეთებიათ და თანაც სწორედ მათ, ვინც ამას დღესაც ცდილობს.

რისთვის ან ვისთვის ხატავთ, წერთ, იღებთ, დგამთ სპექტაკლებს?

ერთხელ მაინც სცადეთ, თქვათ სიმართლე. იცით, როგორ მოგეწონებათ! მოგეშვებათ! ღამეც მშვიდად დაგეძინებათ!

ერთ-ერთ ჩემს ტელეინტერვიუში, რამდენიმე წლის წინ, ბატონმა გელა ჩარკვიანმა კითხვაზე, თუ რატომ უდგას გვერდში ედუარდ შევარდნაძეს, თავისებურად მიპასუხა, რომ პრეზიდენტი open mind person არის. თუ ბატონ გელას დავუჯერებთ, მაშინ შესაძლებელი ხდება, სიტუაციას ოპტიმისტურად შევხედოთ. წარმოუდგენელია, რომ open mind person ვერ აუღოს ალღო არსებულ ვითარებას, ვერ იგრძნოს დროის მოთხოვნები და ვერ შეაფასოს წარსული, აწმყო და მომავალი.

მართალია, პრეზიდენტის გუნდს ძალიან გაუჭირდება ლიდერისგან მაგალითის აღება და open mind-ის გამოვლენა, მაგრამ მათ თავისი აზრი მაინც არ გააჩნიათ. უბრალოდ, მიყვნენ გახსნილი გონების (open mind) დინებას და ეგება სადმე ამოტივტივდნენ, თორემ ახლა სულ მთლად ჩაძირულები არიან, ოღონდ რაში, აი ეს კი სხვა წერილის თემაა.

S.M.S. დიდი თხოვნით მინდა მივმართო საქართველოს ყველა ტელეკომპანიას და მათ ჟურნალისტებს. თუ დასაშვებია, რომ რამდენიმე პოლიტიკოსმა ბოიკოტი გამოუცხადოს ერთ კონკრეტულ ტელეარხს, მაშინ, ეგება, თქვენც გამოუცხადოთ ბოიკოტი ირინა სარიშვილს.

ხალხს ისედაც აღარა აქვს ნერვები.

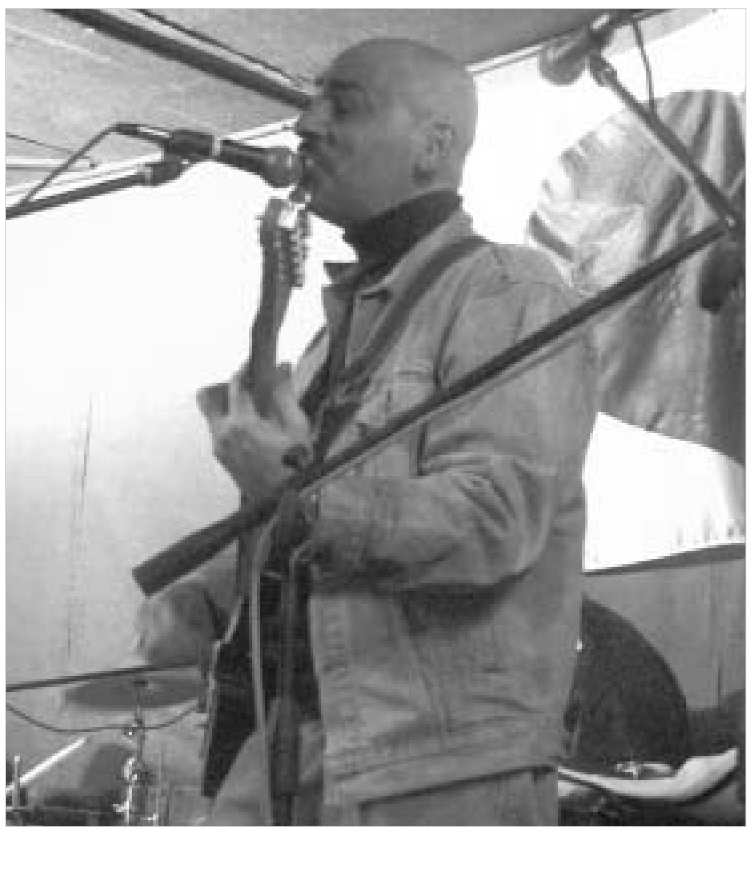

მეფე და მე

(ავტობიოგრაფიის ნაწყვეტი)

აკა მორჩილაძე

ჩვენი ბავშვობის გაცინებული უფროსი, პარადებზე დანახული კაცი.

ცხოვრებაში სულ ერთხელ დავინახე მეფე, თბილისობის დროს, რომელიღაც აღდგენილი სახლის აივნიდან გადმოდგა და ხალხს ყაწნწი დაანახა. იმ დროს ერთი მუშა კაცი, მგონი ქურთი იყო, ცდილობდა, ხალხში შეეღწია და მეფე კარგად დაენახა. ვილაც გალსტუკიანმა და ულვაშიანმა კაცმა ჯერ ხელი ჰკრა, მერე კიდევ წიხლიც მიაყოლა ფერდში. იმ ქურთს ხელში ეჭირა ქაღალდის პარკი, უფრო სწორად ილლიაში ამოედო, წაიქცა, გაუვარდა პარკი და იქედან გადმოვარდა სქელ ქაღალდში გახვეული ხორცის ნაჭერი.

მე მაშინ ვიყავი ცამეტი წლის. შეიძლება უფრო პატარაც, რაღას გაიხსენებ, როდის აღადგინეს ის სახლები? თუნდაც უფრო პატარა ვყოფილიყავი, შვიდი წლის ვიყავი და მეფე იყო, ოცდაჩვიდმეტის ვარ და ისევ მეფეა. მგონი მადლობა უნდა ვუთხრა, სტალინის დროს, ბევრმა ვერ გაუძლო ოცდაათ წელიწადს. ანუ ვინც შვიდის იყო, იმათგან ბევრი ვერ გახდა ოცდაჩვიდმეტის. ვინც გახდა, უმეტესობა ტიროდა, სტალინი მოკვდაო.

მე ვარ უბედური ქვეყნის მოქალაქე, რომელიც ნაირგვარი ღირსების თხელ-თხელ წიგნებს წერს და ახლა ამ ქვეყნიდან ძალიან შორს არის, სხვა ქვეყანაში, სადაც შუქის ფულს მეზობლისგან არ სესხულობს ხოლმე. ამბები აქეთ ექოდ უფრო აღწევს, საკომპიუტერო ხაზები ცუდია და ტელეარხების დაჭერა ჭირს. რაღაც ნაწყვეტებს თუ მოკრავ ყურს.

თუმცა ტელევიზორით ამბების შეტყობას დიდი ნაკლი აქვს. ამბავზე კი არ ფიქრდები, არამედ იმ ამბავზე, რომელიც ტელევიზორში მოისმინე. ამიტომ ამას ისედაც არ მივდევ. ახლა შინ დაბრუნება კიდევ ჩემგან მეტიჩრობა იქნებოდა, რომელი მოღვაწე მე ვარ, ანდა ბრანეპოეზდის უფროსი, რომ რევოლუციას შევუერთდე. მე არც ინტელიგენტი ვარ. სიმართლე რომ ვთქვა, მუშა გახლავართ და ვამაყობ ამით. ყველა ჩემი წინაპარი გლეხი იყო, უკანასკნელ სამას წელიწადს მაინც. მანამდე აზნაურებიც რევიათ და დადიანის ძროხის მკვლელობის გამო, ანუ დადიანთან ქიშპის გამო გაუგლეხებიათ.

ამ აბდაუბდის წერა გაუთავებლად შემიძლია, რადგან მეფეებზე წერა და ლაპარაკი დიდ იდიოტობად მიმაჩნია. ჩემთვის, რა თქმა უნდა.

უბრალოდ, ძალიან შორს კი ვარ, მაგრამ მაინც ვხედავ, რაც ხდება.

ერთხელ, როცა კიტოვანის გვარდია რკონში გავიდა და გვარდიის სხვა ნაწილებმა კი გამსახურდიას უერთგულეს, მთავრობის სახლთან ხალხი ირეოდა: უფრო ამბის გასაგებად, ვიდრე მიტინგის მოსაწყობად. იქ მოვხვდით მე და ჩემი ამხანაგი და იქვე ერთი შავებში ჩაცმული პატარა ხნიერი ქალიც იყო. გამოკითხვა-ლაპარაკში გვითხრა, შვილო, ახალგაზრდების სიცოცხლის გამო მეშინიაო, ძალიან მეშინიაო, ამბობენ, ომი მოხდება და ისევ მეფე ჩამოვაო. ახ, რა მტკიცედ დავარწმუნეთ, რომ მისი წინააღმდეგიც ვიყავით. რას ამბობ, დედი-თქო, ეგ ხო უკვე გამოვიარეთ-თქო, ვინ ჩამოუშვებს-თქო, ჩვენ გვინდა რო საქართველო, თავისუფალი და დემოკრატიული იყოს-თქო. ბიჭები ვიყავით. თუმცა რაღა ბიჭი, ერთი შვილი კი მყავდა უკვე.

ის ქალი მერე იჯდა დელისთან და პატარა მუყაოს ყუთში ნამცხვრები ელაგა. იქით ვმუშაობდი და ყოველდღე მიწევდა მის წინ გავლა. მინა გამსკდომოდა, მერჩია, ახლაც სირცხვილისგან არ ვიცი, სად დავიმალო. მაშინ, მთავრობის სახლთან დაღუპული შვილის სურათი გვაჩვენა და კარგად დამამახსოვრდა ეს საბრალო ქალი. როგორ შევხედავდი? ეს რომ ვუთხარი, იმის მერე ხომ მეფის დამკვირვებლად გამამწესეს სამსახურიდან. ყველანი გაგვამწესეს ბიჭები, ნაირგვარ უბნებზე. რომელი მებრძოლი ვარ? წავედი. ჩემი უბანი იყო ონკოლოგიური საავადმყოფო, საიდანაც გვიან ღამით ფეხით დავბრუნდით მთა-მთა, მე და ერთი პატიოსანი ექიმი. დიდი მადლობელი ვარ ამ დღისათვის. ნამდვილი სირცხვილი ვისწავლე, ნამდვილად მომაკვდავი ადამიანები ვნახე, რომელთაც საარჩევნო ყუთს ჩრიდნენ. ეს სიმწარე დაუვიწყარია. როგორღა შემეხედა იმ კეთილი ქვრივისთვის თვალებში?

უკვე ისევ მეფობა იყო. ჩავუვლიდი, გავიხედავდი განზე და გამახსენდებოდა, როგორ მოვატყუე. კარგა მაგარი სილა ვჭამეთ. მე ვჭამე და თქვენი არ ვიცი. სილა კიდე ის სიტყვა არ არის. ის ქალი აღარ დამინახია ბოლო დროს. ვიხოცებით ქართველები.

მე ვიცი, რაც გვხოცავს. კარგად ვიცი. მააჩემი ჩემ თვალწინ გარდაიცვალა.

არ მეშინია იმ ლაპარაკების. ეს გავა, ის გამოვა, ეს დავკარგეთ, იმას დავკარგავთ. დავით აღმაშენებლი რო გამეფდა, საქართველო იმერეთი იყო. წაღვლისთავი-გეგუთი, გეგუთი-წაღვლისთავი, სხვა მარშრუტი არ არსებობდა. საქართველო უკვდავია, ყოველგვარი რომანტიკის გარეშე. ამ უკვდავებას ცუდი ისა აქვს, რომ თავის თავზე არ ზრუნავს. მისი ზოგიერთი მკვიდრი კი თავისი ქვეყნის უკვდავების შემხედვარე წარმოიდგენს ხოლმე, რომ თვითონაც უკვდავია. ეს ემართებოდათ მეფეებსაც, პოეტებსაც, გენერლებსაც და მეჯღანეებსაც.

იმ მოხუცი ქალის ამბავმა ბევრად უფრო იმოქმედა ჩემზე, ვიდრე ომებმა. მე არ მიომია. მე კაცის მოკვლა არ შემიძლია და ამის არ მრცხვენია. პოზიციის გამოსახატავად ომში წასვლა კი სისულელეა. ომში სასროლად მიდიან. იმ დროს, როცა ომი იყო, მე ეროტიკული სურათებით გამოტენილ გაზეთს ვაკეთებდი. ოთხ ნომერში მაინც იყო ეროტიკული ფოტოები. აი, რა დამემართა. იმ მოხუცის მოტყუებაზე არანაკლებ ცუდი ამბავი. ამ საქმეზე იმიტომ დავთანხმდი, რომ ოცდაათი დოლარით მეტი მქონოდა. აი, რა დღეში ჩავვარდი. მაშინ დავწერე წიგნი, "მოგზაურობა ყარაბაღში", რადგან ველარაფრით მოვითმინე, რომ არ დამეწერა.

აი, რა დამემართა. ორი ვითომდა უბრალო, თუმცა მარადიული ჭრილობა.

მე არავის ვაბრალებ. სიტყვაც შენია და ქცევაც. უბრალოდ, ვხვდებოდი, როგორ ვიცვლებოდი. მე და ერთი კაი ძმაბიჭი მყავდა გოგია, სპირტს ვსვამდით და გაწეპილ შაქრიან თხილებს ვაყოლებდით. ეს შეიძლება ტკბილადაც მოგაგონდეს, მაგრამ ტკბილად ვერ მაგონდება.

საერთოდ, ტკბილად ძნელად მოიგონებ რამეს. ვინც იმ დროს ტკბილად მოიგონებს და ის საბრალოა.

მე ერთ რამეს მივხვდი: ჩვენ, ქართველები, ჩიტები ვყოფილვართ. ჩიტები ვიყავით და მოგვატყუეს, მიგვიჩვიეს საკენკით, აგერ მოდი, ეს მოკენკე ბიძიაო და ამ კენკვა-კენკვაში, ფრენა დაგვავიწყდა. სულ მიწაზე ვიყავით და ფრენა რაღაში გვინდოდა. ქათმებად გადავიქეცით. ქათამს კიდე აჭმევენ, კვერცხს აართმევენ და მერე კიდევ კოხტადაც დაკლავენ. გიყურებიათ ხომ ქათმის დაკვლისთვის: თავი კუნძზე და ნაჯახი. ბასრიც არ არის სავალდებულო.

როგორია, რო მიხვდები, რომ ქათამი ხარ?

როგორც ვხედავთ, მეფე აღარ მინახავს. ორი წლის წინათ 26 მაისს მოსაწვევი მომივიდა, დამოუკიდებლობის დღეს აღვნიშნავთ და მობრძანდით სამეფო დარბაზობაზეო. აკაკი წერეთელი არ მივიდა ნიკოლოზ მეორესთან მიღებაზე და მე რაღატო უნდა მივსულიყავი; აკაკის კი არ ვადარებ თავს, მაგრამ არ მინდოდა, იმიტომ, რომ ის შავებიანი ქალი მოვატყუე, თორემ, მეფეს კი არ მივუწვევივარ. იმან საერთოდ არ იცის, ვინ ვარ და საერთოდ რატომ უნდა იცოდეს. მეფის მოგონილმა ქვეყანამ მიმიწვია.

ასე რომ, ცხოვრებაში მეორედ გავუშვი მეფის ნახვის შესაძლებლობა.

ალბათ, ველარც ვერასდროს ვნახავ. მისი ნახვა მის ტერიტორიაზე ყოფნას ნიშნავს. მის ტერიტორიაზე კი ერთი კაცია. მეფეებში ასეა. გინდაც მოლიერი იყო, როცა მეფესთან ხარ, იქ მარტო მეფეა. ეს ერთხელ წამომცდა ერთ კაი ნაცნობთან, რომელიც პოლიტიკასთან ახლოა და პატიოსანი კაციც არის. მე ვუთხარ, დავტოვოთ მეფე სულ მარტო და არა მარტო ჩვენს გარემოცვაში-მეთქი. არაო, როგორ შეიძლება ესაო, დემოკრატიაო და მთელი ამბავი. არ ვიცი, არ ვიცი.

ამასობაში კიდე წიგნებს ვწერდი. მეტს და მეტს. მგონი ეს იყო საუკეთესო, რაც გამომივიდოდა და მგონი ამით შეიძლებოდა, რომ სიჩუმით რაღაც მეთქვა. არასდროს არავის შემოუტევია, ეს რატომ დაწერე და ის რატომ დაწერეო. არ დაუშლიათ, მაგრამ ამას მნიშვნელობა არა აქვს, ჩემთვის არ დაუშლიათ და სხვისთვის დაუშლიათ. ესე იგი, მეც დამიშალეს. ამ წიგნებს ვწერდი და თანდათან ისე გამოვიდა, რომ მწერლებიც ხომ უნდა გაიცნო. ბევრი კარგი ხალხი იყო იმათში და ახლაც არის. მაგრამ კიდევ ერთ რამეს მივხვდი: მე რომ შვიდ წელზე მეტის ვიყავი, საქართველოში მწერლები მღვდლები თუ ეგონათ. ნამდვილ მღვდლებს ერთეულები თუ მიუგდებდნენ ყურს, იმათ სანაცვლოდ კი სახალხო მღვდლებად მწერლები იყვნენ. მეფის დროს იყო ესეც და ბევრს ახლაც ჰგონია. მთელს მსოფლიოში კი სხვანაირადაა. ჰემინგუეი ლოთი და ტრაბახა იყო, ტომას დე კუინსი ნარკომანი. არც მინდა ჩამოთვლა. მივხვდი, რომ იქაც ძველი ამბავია და ახლებშიც ძველი ამბავია, ოღონდ ახლებურად. ანუ თუ კაცი სახლში არ ჩაიკეტე, ეს ცხოვრება კოჭის გორების მეტი არაფერი იქნება.

ხშირად, უპატიოსნესი ადამიანებიც კი სხვას ვერაფერს აკეთებენ, კოჭის გორების მეტს. ამ კოჭის გორებაში კი ეს პატიოსნება ილევა კაი შაქარყინულივით. მეფეებს უყვართ შაქარყინული.

საერთოდ, კოჭობანა კარგი თამაშია და იქ არის, რომ ისე გაუგორებ, რომ იმან კარგად მოარტყას თავისი კოჭი. ანუ უთმობ. მაგრამ მე მგონია, რომ ამით იმ ადამიანს კი არ უთმობ, ცხოვრებას, მეფეს.

კაცია და ხასიათი, მე დიდოსტატი გამოვდექი ამ კოჭის გორების და ზრდილობის. სანამ მთლად გულთან არ მოვა, ხო იცი, რომ წაუყრუებ და წაუყრუებ. ჩვენ იმიტომ ვუგორებთ კოჭს ერთმანეთს, რომ მეფეს ვუგორებთ. მგონი, გაუგებრად დავწერე.

მოკლედ, თუ შენს თავს არ უთხარი ჯერ ტყუილი, სხვას როგორღა ეტყვი?

მე ასეთი ხასიათი გამომადგა, სულ მინდა, რომ ადამიანში მხოლოდ კარგი დავინახო. მხოლოდ კარგი და მეტი არაფერი. როცა ადამიანს მის კარგზე ელაპარაკები, ის უკეთესი ხდება. ცუდი ის არის, რომ ადამიანს რაც კარგი აქვს, იმაზე არაფერს ეუბნები და რაც არ უვარგა, იმას უქებ. კაცს თუ უთხარი, მაგარი თამადა ხარო, იმას წყინს იმიტომ, რომ მართლა მაგარი თამადაა. იმას უნდა უთხრა, რომ კარგი ექიმი ხარ-თქო. კარგი ექიმი კი არ არის.

სწორედ ეს არის კოჭის გორება.

ამ კოჭის გორებას რომ გავეჩვიე, ძალიან შევწუხდი. ვილა არ დამირეკავდა ხოლმე, კარგიც და ცუდიც, შემოიარე ჩვენსა, კოჭის გასაგორებლადო.

მომკლა ამ ნახევრადსიმართლეების ლაპარაკმა. ნახევრადსიმართლემ წამილო და ვითომ სიმშვიდემ, არაფერი, ვითომც არ ყოფილაო. ერთი ის იყო, რომ წიგნებს ვწერდი და იქ კი ნამდვილად არ ვიტყუებოდი. სულ მავიწყდება ეგ ამბავი, როცა წიგნის წერას დავიწყებ. წიგნები უკვე იყიდებოდა და ზუსტად იმდენი შემოსავალი მოჰქონდა, რომ სახლში საჭმელი გექნებოდა, გადასახადების ფულს კი ხან ისესხებდი, ხან რაღაც ჰონორარი გამოვარდებოდა.

ახლაც ასეა, რატომ იყო?

ერთი იმის ოხერი დედაც. ფული რა სალაპარაკოა? მდიდარი სასუფეველში ვერ მოხვდება. მგონი ეს იმას ნიშნავს, რომ ეკლესიის შენებას, ჯობს ის ქონება გლახაკებს დაურიგო. ბორხესის ერთი გმირი ამბობს, კაცი რომ დღეში ხუთ წუთზე მეტს იფიქრებს ქალზე და საჭმელზე, ის კაცი აღარ არისო.

ეს იქით იყოს.

ამ კოჭის გორებას ტელევიზორშიც მოვყვებოდი ხოლმე, რადგან იმწამსვე ამოვიცანი, რომ ტელევიზორი ის ადგილი არ არის, სადაც კაცი გულწრფელი იქნება ჩვეულებრივ დროს. ახლა აღარ ვიცი, რის ამბავს გიყვებით, მგონი იმისას, რასაც მეფის დროებაში ცხოვრება ჰქვია. მგონი ასეა, მაგრამ მერე ტელევიზორში გამოსვლაც შევწყვიტე და ორ წელიწადს იქ გამოუსვლელობაც მოვახერხე. კოჭის გორებას მთლად ვერ გადავეჩვიე, მაგრამ სადაც ძალიან საგორებელი იყო, აღარ მივდიოდი და ამით უკეთესად გავხდი.

ამას წლები დასჭირდა. უფსკრული კი ადამიანებს შორის იზრდებოდა. ზოგი იქით, ზოგი აქეთ. ამ უფსკრულზე ხშირად მაინც ხერხდება კოჭის გადაგდება, პირდაპირ მოითხოვენ ხოლმე, გადმოაგორეო. აღარ ვაკეთებ. სულ ცოტა დამრჩა და მასაც მოვერევი.

შიგნით, გულ-გვამშია ეს ომი.

დიდად გულადი არ ვარ, მაგრამ არ მეშინია ციხის, წამების, დახვრეტების და ასეთი რამეების. ვგრძნობ, რომ არ მეშინია. სამაგიეროდ, მეშინია მაწანწალა ძაღლების. მორალისტობაზე თავს არ ვდებ. ჭკუას ვერავის ვასწავლი, ვერც მოვუწოდებ იმიტომ, რომ მიქარულები მაქვს. ის საწყალი შავებიანი ქალი გაიხსენეთ. ეროტიკული ფოტოების არ მცხვენია, არც იმის შემრცხვებოდა, წამალს რომ ვიკეთებდე, ვინაიდან წიგნებს ვწერ, მღვდელი კი არა ვარ. მე ისეთი ქვეყანა მინდა, სადაც მწერალს, თუკი მოუნდება, წამალს გაიკეთებს და არ შერცხვება, მინისტრი კი ვერ გაიკეთებს წამალს იმიტომ, რომ მინისტრისთვის წამლის გაკეთება არ შეიძლება.

მე მჯერა, რომ ჩვენ ჩიტები ვიყავით და ქათმებად გადაგვაქციეს. მაგრამ ქათამსაც შეუძლია გაფრინდეს, თუ ძალიან ეცდება. ბევრს იწვალებს, მაგრამ მაინც. მერე ეგებ წიწილებსაც ასწავლოს. ეს ძველმოდური შედარებაა, ამგრამ ასეა.

ამ ბრძოლაში, როგორც ერთი ჩემი ამხანაგი იტყვის, იდენტიფიკაცია დავკარგე. შეიძლება ითქვას, თითის ანაბეჭდებიც სხვა მაქვს. ჩემი ქვეყანა მოგონილი ქვეყანაა. კარგად ვიცი, ვინც მოიგონა. იმან, ვინც ერთხელ, ყაწნწით დავინახე აივანზე. მე თვითონაც მოგონილი კაცი ვარ. მე მოვიგონე საკუთარი თავი. ეს კარგია კაცისთვის, რომელსაც ამბების გამოგონება და წიგნების წერა უყვარს. მაგრამ ეს ანგრევს კაცს. ჰო უნდა იყოს ჰო და - არა უნდა იყოს არა. სხვანაირად შენ მოგონილი კაცი ხარ. მე ვიბრძვი რომ ჰო, ჰო იყოს... ამას ვერავინ ხედავს, მაგრამ ეს მძიმე ბრძოლაა, თუმცა გმირული ამაში არაფერია, ვინაიდან გმირობას მაყურებელი და ამბის მიმტანი სჭირდება... ჩემი თავის მოგონებაში სწორედ ის კაცი დამეხმარა, ვინც ეს ქვეყანა მოიგონა. ამ მოგონილ ქვეყანას არაფერი სცხია ვეფხისტყაოსნის, არც იმ საბრალო ილია ჭავჭავაძის, რომელსაც, როცა არ დაეზარებათ, მაშინ შეანჯღრევენ ხოლმე, არც მიხა ხელაშვილის, არც სხვა ვინმესი, ვინც მიყვარს და ვაფასებ. ამ ქვეყანას მოუკლეს ავთანდილები, მეგობრის დასახმარებლად წასული ბიჭები, ამ ქვეყანას მოუკლეს ტარიელები, მართლა შეყვარებული ბიჭები, ამ ქვეყანას არც თინათინები დაუტოვეს და არც ნესტან დარეჯანები. ერთი კოშკში გამოკეტილი ქალიც კი არ შეარჩინეს, რათა რომელიმე რაინდი მის გათავისუფლებას ცდილიყო. თუ ქალი არ არის, რაინდი საიდანღა მოვა?

და რახან ეს არ იყო და რახან მოგონილია კოჭის გორება, ცრუ ღიმილები და უბედურება, როგორი გამოვიდოდა ჩემს მიერ მოგონილი საკუთარი თავი? საშინელი გამოვიდოდა.

და ვებრძვი ამას.

მგონი, მეფეზე ვწერდი და საკუთარ თავზე კი გამომივიდა. ეს კიდევ ერთხელ მარწმუნებს, რომ მე ვარ მთავარი. მე, ნაფეხურების მტვერი კი არა, მე, ადამიანი.

მე ვგრძნობ, რომ მალე თავისუფალი ვიქნები. ბევრ რამეს მივხვდი და აწი აღარ ვისესხებ ას დოლარს იმისთვის, რომ დროზე ავილო უცხოური პასპორტი, რისთვისაც ქრთამია საჭირო.

საიდან სად გადახტაო. ვეცდები, ვიწვალებ და თავისუფალი მარტო პარიზში, ტრიესტში, ჰალიკარნასში და ლონდონში კი არ ვიქნები, არამედ იქ, სადაც მითხრეს, თუ საკუთარი თავი არ მოიგონე, არაფერი გამოგივაო.

მერე, ალბათ, იმ საბრალო ქალისაც აღარ შემრცხვება, დელისთან რომ იჯდა და რომ აღარ ზის. მობოდიშებაც გამოვა, ალალი და წრფელი.

ის ეროტიკული ფოტოებით გამოძეძგილი გაზეთის ბეჭდვაც სასაცილოდ დამირჩება, ზედმეტი ოცდაათი დოლარისთვის რომ შეიქნა აუცილებელი. მეფეს მაინც არ ავკიდებივარ შაურიანზე. არც მეფეს და არც მის მოხელეებს. მერე ათასი რამ, ათიათასი: მუშა კაცი ვარ, ჭიანჭველა კი არა, შამშლია, ხაია მიმიცია, გული მტკენია და გულის ტკენას უჯობნია. მთავარია, ალალად იყო. როცა ალალად ყოფნა ლამის დისიდენტობას ნიშნავს, ის ქვეყანა ქვეყანა არ არის. როცა შენი მეგობრის ბიძაშვილის ქმარი იდიოტია, შენ კი ძალიან გიყვარს შენი მეგობარი და ამიტომ, იმ ბიძაშვილის ქმარსაც უსმენ იდიოტივით, რომელიც მაშინ გასუქდა, როცა შენი ძმაკაცი ცოფიანი ძაღლის ნაკბენმა მოკლა შუა ქალაქში, როგორ გიყვება რაღაცეებს თავისი კარგი კაცობის შესახებ, შენ ვერაფერს მოერევი. ეს ქვეყანა არ არის. ამიტომ, მე საკუთარი უფსკრული მაქვს. მგონია, რომ იქ კოჭის გადაგდება უფრო და უფრო ძნელია.

პიესაა თუ მიუზიკლი, ცნობილი ამბავია, მოკლედ. ფილმიც არის. ძველ ვერსიაში იულ ბრინერი თამაშობს სიამის მეფეს. "მეფე და მე" ჰქვია და იქ ინგლისელი გადია სიამის გულმხეც მეფეს აკეთილშობილებს, ისე, რომ ამ მეფეს ბოლოს შეუყვარდება ეს ჟღალთმიანი ქალი. მე არ ვიცი, ვის შევუყვარდები და ვის შევძულდები და საერთოდ, აღარ მაინტერესებს ეს ამბავი იმიტომ, რომ ღმერთმა დამიფაროს, მეფეებს ვუყვარდებოდე. ნებისმიერს. ცას არავინ გამოეკერება. და ადამიანზეც არ ვლაპარაკობ, იმიტომ, რომ ჯერ გამოგონილ მხეცებს უნდა მოვერიოთ საკუთარ თავში და მერე ეს საზიზღრად გამოგონილი ქვეყანაც აზრს დაკარგავს.

მეფეებზე მინდოდა ლაპარაკი. მეფეებზე და კაცებზე. ჩემი ამბავი კი გამომივიდა.

ხომ ვამბობ, ძალიან შორს ვარ ქალაქიდან, რომელშიც ყოველთვის ვეძებდი რაღაცას და მგონი ვპოულობდი. ამბები ნაწყვეტ-ნაწყვეტ მოდის. მაგრამ, ვინ არ იცნობს თავის ქვეყანას? ჩამოსვლა მეტიჩრობა იქნებოდა, სიტყვით მაინც ვერსად გამოვალ. რაც დავწერე, სიტყვით მაინც ვერ იტყვი, მესამე წინადადებაზე უტოპიას ეძახიან. მე კიდევ უტოპისტების და ანარქისტების უფრო მჯერა, ვიდრე მოწესრიგებული გონების მქონე ბურჟუების. იმიტომ, რომ უტოპისტებმა ძალიან კეთილი სამყაროები მოიგონეს და არა ისეთი რამეები, მეფეები რომ იგონებენ ხოლმე.

რა მიხვედრა უნდა: გამოგონილ ქვეყანაზე ჯიქურ მივიდნენ. ამ დროს არ არის საკუთარი გამოგონებული თავების სწორების დრო. ის თუ დაინგრა, მერე შენშიაც დაინგრევაო: ალბათ, ასეთი აზრიც არის.

მე არ ვიცი, რა მოხდება, მაგრამ ამ ას დოლარად ნაყიდ პასპორტს არ ჩავაბარებ პირველსავე საპოლიციო უბანში, რათა ლტოლვილის სტატუსი მივიღო. რაც არ უნდა მოხდეს, საკუთარ თავში გამოგონილის წინააღმდეგ ბრძოლა ყოველთვის შეიძლება. უბრალოდ, ბევრ რამეზე უნდა თქვა უარი. ეგებ იმაზეც კი, რაც ყველაზე მეტად გიყვარს, მაგრამ, უნდა თქვა. იმიტომ, რომ სხვანაირად თავისუფალი ვერ იქნები.

აქ, სადაც ახლა მე ვარ, გენიოსი - გენიოსია, მამათმავალი - მამათმავალი, ქურდი - ქურდი, შინაგან საქმეთა მინისტრი კი ბრმაა და ძაღლით დადის, თუმცა არავინ ამბობს, რომ ის არ არის ნამდვილი შინაგან საქმეთა მინისტრი. ახლა ერთი ლორდის წიგნს ვკითხულობ, რომელიც ყალბი ჩვენებისათვის ოთხი წლით ჩასვეს. ციხის დღიურია. ის ისევ ლორდია, ისევ მაგარი კაცია და ისევ ამბობენ, რომ იცრუა და დაისაჯა, თუმცა მას საკუთარი თავი არ მოუგონია. არ ჭირდებოდა, ვინაიდან, ეს ქვეყანა სხვებმა გამოიგონეს, მათ, ვინც მოახერხა, რომ როცა მეფის გვერდით იყვნენ, იქ მხოლოდ მეფე არ ყოფილიყო.

არ ვიცი.

აქ, მგონი, პოლიტიკა საერთოდ არაფერ შუაშია და პოლიტიკა ვერაფერს გადაწყვეტს. ადამიანმა უნდა გადაწყვიტოს. ყველამ. მათ შორის მეფემაც. მეფეც ხომ ადამიანი იყო ოდესღაც.

მგონი ბებერ მეზურნეებშია, შვილოო, ამათ ყველას შვილები დაეხოცათო და შენ ეხლა რა უნდა უთხრა ისეთი, რო გული ატკინოო. აი, რაღაც ამგვარია.

უინსტონ ჩერჩილი უწოდებდა მაჰათმა განდის გაცოფებულ ნახევრადშიშველ ფაკირს. ჩერჩილი, მაჰათმა განდის. ცალ-ცალკე წარმოიდგინეთ ეს ორი კაცი.

ვინცხა იმის არ იყოს, ეხლა შენ მე რა უნდა მითხრა ისეთი, რო მეწყინოს.

მეფე კი მიმავიწყდა გზადაგზა.

მგონი, კარგი ნიშანია.

კახი ასათიანის სახელობის მემორიალი

მიხეილ აბაიშვილი

სულ 3 თვის წინ საქართველოში განხორციელდა დანიის მოქალაქის, ანდერს ლაურსენის ინიციატივით შექმნილი ჰუმანიტარული საფეხბურთო პროგრამა – "ფეხბურთის ღია სახალისო ბავშვთა სკოლები", რომელიც მოწონებულია უეფას მიერ. ევროპის საფეხბურთო ასოციაციასთან ერთად ამ პროექტს აფინანსებენ სკანდინავიის ქვეყნების მთავრობები. პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს თორმეტმა საფეხბურთო სკოლამ, ასევე ორმა სკოლამ სომხეთიდან და ერთმა – აზერბაიჯანიდან. აზერბაიჯანში და სომხეთში პროგრამის განხორციელებას კოორდინირებას თბილისიდან უწევდნენ. კავკასიაში ეს პროგრამა იმდენად წარმატებულად წარიმართა, რომ მისმა კოორდინატორებმა, თამაზ თევზაძემ და ბადრი ქარქაშაძემ განსაკუთრებულ მადლობებთან ერთად ჩვენს ქვეყანაში ამ პროგრამის შემდგომში გაგრძელების დაპირება მიიღეს. მიუხედავად იმისა, რომ "ბავშვთა ღია სახალისო საფეხბურთო სკოლები" არ ითვალისწინებდა პროგრამაში ჩაბმული სკოლებისთვის რაიმე საშეჯიბრო ხასიათის ღონისძიების გამართვას, ქართულმა მხარემ ინიციატივა გამოიჩინა და დღეს დაიწყება ტურნირი, რომელშიც პროგრამაში მონაწილე სკოლები მიიღებენ მონაწილეობას.

ამასთან დაკავშირებით, გუშინ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ოფისში თამაზ თევზაძემ, ბადრი ქარქაშაძემ და კახი ასათიანის სახელობის საერთაშორისო ფონდის აღმასრულებელმა დირექტორმა, გივი ჯიშიაშვილმა პრესკონფერენცია გამართეს.

შეჯიბრს კახი ასათიანის მემორიალი ერქმევა და მის დაფინანსებას ნაწილობრივ ფონდი კისრულობს.

"ორი თვის წინ, კერძოდ, 15 სექტემბერს გაიმართა კახი ასათიანის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდის დამფუძნებელი ყრილობა, რომელმაც პრეზიდენტად მერაბ ჟორდანია, ვიცე-პრეზიდენტებად – მაკა ასათიანი და ვალერი ჩოლარია, ხოლო აღმასრულებელ დირექტორად მე დამამტკიცა. ფონდის მიზანია ხელი შეუწყოს საქართველოში ფეხბურთის და ზოგადად სპორტის განვითარებას, მონაწილეობა მიიღოს სხვადასხვა ტურნირების ორგანიზაციაში, დაეხმაროს ვეტერან ფეხბურთელებს. ეს ტურნირი ერთ-ერთი იმ პროექტთაგანია, რომლის თანადამფინანსებლებად ჩვენ გამოვდივართ. ამას გარდა, ფონდს გადაწყვეტილი აქვს, რომ 10 სოციალურად ყველაზე დაუცველ ვეტერან ფეხბურთელს ყოველთვიური სტიპენდია დაუნიშნოს, ჩაატაროს ვეტერან ფეხბურთელთა საერთაშორისო ტურნირები და ასე შემდეგ. ფონდის საქმიანობის არეალი გაიზრდება ფონდის ბიუჯეტის ზრდასთან ერთად", - განაცხადა გივი ჯიშიაშვილმა. მისივე თქმით, ამ საქველმოქმედო ფონდში გაწევრიანება შეუძლია ნებისმიერ მსურველს და მას დიდი იმედი აქვს, რომ ფონდს მრავალი დონორი ფირმა თუ კერძო პირი გამოუჩნდება.

რაც შეეხება კონკრეტულად კახი ასათიანის სახელობის ტურნირს, მისი ორგანიზატორების განცხადებით, მასში მონაწილეობას მიიღებს 14 გუნდი, რომელთაგან 12 საქართველოდანაა. ტურნირი, რომელიც დღეს, გლდანის სპორტსკოლაში აიღებს სტარტს, ორ ეტაპად ჩატარდება და პირველ ეტაპზე მხოლოდ ქართული გუნდები ითამაშებენ, რომლის დროსაც გამოვლინდება ფინალური ეტაპის მონაწილე 2 ქართული გუნდი. ფინალური ეტაპის თამაშები გაიმართება 20 ნოემბერს, კახი ასათიანის ტრაგიკული დაღუპვის წლისთავზე და მას სპორტის სასახლე უმასპინძლებს. მონაწილეთა ასაკი განსაზღვრულია 10-12 წლით. უფრო ზუსტად, თითოეულ გუნდში იქნება 10, 11 და 12 წლის 4-4 ნორჩი ფეხბურთელი. ქართული საფეხბურთო რეალობისთვის კიდევ ერთი სიახლე: თითოეულ გუნდში 4-4 გოგონა იქნება, ხოლო მწვრთნელები ვალდებულნი არიან, რომ თამაშის დროს მოედანზე, სულ მცირე, 2 გოგონა მაინც აუცილებლად უნდა ჰყავდეთ.

გუნდების მგზავრობის, განთავსების, კვების და სრული ეკიპირების ხარჯებს ორგანიზატორები აფინანსებენ.

22 ნოემბერს კახი ასათიანის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდის ინიციატივით ტიციან ტაბიძის ქუჩის №35-ში გაიხსნება კახი ასათიანის მემორიალური დაფა.

TV-სპორტი

შაბათი. 15 ნოემბერი

НТВ + ФУТБОЛ
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 მინი-ფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი. "სპარტაკი" – "დინა"
14:30 "გამომჟღავნება"
15:00 "დარტყმა გოლისთვის"
15:15 ბრაზილიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
15:55 მინი-ფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი. "სპარტაკი" – "დინა". პირდაპირი ტრანსლაცია
17:25 თავისუფალი დარტყმა
17:40 "ცხრიანი"
17:55 "ფეხბურთი ა-დან წ-მდე"
18:25 "ჩემპიონთა ლიგის ჟურნალი"
18:55 ევროპის ჩემპიონატის გადამწყვეტი მატჩი. შოტლანდია - ჰოლანდია. პირდაპირი ტრანსლაცაია
20:55 თავისუფალი დარტყმა
21:10 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:15 "დარტყმა გოლისთვის"
21:30 ჩემპიონთა ლიგის ჰიტ-აღლუმი. "ლაციო" – "ჩელსი"
23:35 ამხანაგური მატჩი. გერმანია – საფრანგეთი. პირდაპირი ტრანსლაცია
01:30 თავისუფალი დარტყმა
01:45 "ჩემპიონთა ლიგის ჟურნალი"

НТВ + СПОРТ
08:00 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა. ვაჟები 56 კგ. პირდაპირი ტრანსლაცია
10:00 "ყინულის ხანა". გადაცემა ეძღვნება ჰოკეის
11:00, 16:20, 20:45 პრეს-ცენტრი
11:15, 16:35 "ოლიმპის შვილები"
11:20 ჩოგბურთი. "Masters series" ჰიუსტონში
12:50 ფიგურული სრიალი. საერთაშორისო ასპარეზობა. გრან-პრი "TROPHEE LALIQUE". შესვენებისას (14:00) პრეს-ცენტრი
15:40 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა. ვაჟები 56 კგ
16:40 სახვალიო ტელეპროგრამა
16:45 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა. ვაჟები 56 კგ. პირდაპირი ტრანსლაცია
21:00 კალათბურთი. NBA-ს ჩემპიონატი. "HOUSTON ROCKETS" - "PHOENIX SUNS"
23:00 ჩოგბურთი. "Masters series" ჰიუსტონში. ნახევარფინალები. პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (01:00) ახალი ამბები
03:00 ფიგურული სრიალი. საერთაშორისო ასპარეზობა. გრან-პრი "TROPHEE LALIQUE"
04:15 04:15-დან 08:00-მდე შესვენება
05:30 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა. ქალები 53 კგ. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT
06:00 ჩოგბურთი. მასტერსის თასი აშშ-ში
11:30 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი კანადაში
13:00 სნუკერი. საერთაშორიოს ტურნირი "British Open"
14:30 ჩოგბურთი. მასტერსის თასი აშშ-ში
15:30 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგის ბედნიერი საათი
16:30 ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი კანადაში
18:00 სნუკერი. საერთაშორიოს ტურნირი "British Open"
21:00 ოლიმპიური თამაშები. მიზანი – ათენი
21:30 მულტისპორტი
22:00 ექსტრემალური სპორტი
22:30 ექსტრემალური სპორტი
23:00 ჩოგბურთი. მასტერსის თასი აშშ-ში
02:00 ახალი ამბები
02:15 ფეხბურთი. ევრო-2004
04:30 ექსტრემალური სპორტი
05:00 05:00-დან 11:30-მდე შესვენება
05:00 ჩოგბურთი. მასტერსის თასი აშშ-ში

ფეხბურთი

კრისტოფ დაუმი: "გერმანიის ნაკრებს 2010 წლამდე შანსი არ აქვს!„

ნინო პირველი

ეს კაცი ყოველთვის "პერსონა ნონ-გრატა" იყო პედანტიზმით განთქმულ გერმანიაში. მუდამ დინების საწინაამღდეგო მიმართულებით სურდა ცურვა, არასოდეს აქცევდა ყურადღებას საზოგადოების აზრს და საერთოდ არ აინტერესებდა, რას ფიქრობდნენ მასზე ჟურნალისტები. ასეთი სკანდალური მწვრთნელი ბუნდესლიგას არასოდეს ჰყოლია. ის იმდენად ახირებული იყო, რომ მისი თავიდან მოცილება ყველას ოცნებად ჰქონდა გადაქცეული. ამიტომაც მოუნდომეს ნარკოკონტროლის ჩატარება და კოკაინის ხმარებაში მხილებულს, გერმანიიდან გაქცევა აიძულეს. იმ პერიოდში კრისტოფ დაუმი საშინელ მდგომარეობაში იყო: გერმანიაში ყველას მისი სახელი ეკერა პირზე და ყოველი მხრიდან მხოლოდ ლანძღვა-გინება ესმოდა. ამერიკაში გაიქცა, მაგრამ ამით ბევრი არაფერი შეცვლილა. მალე მის წინააღმდეგ სასამართლო პროცესი დაიწყო და იძულებით გერმანიაში დაბრუნებამ მოუწია. ყველას გასაოცრად, სასამართლომ დაუმი დაინდო და მწვრთნელობის ლიცენზია არ ჩამოართვა, რამაც მას ცხოვრების თავიდან დაწყების საშუალება მისცა. გერმანიაში არა, მაგრამ სხვა ქვეყნებში კი ისევ ჯეროდათ მისი პროფესიონალიზმის. არც თუ ამაოდ. ავსტრიაში დაუმმა ვენის "აუსტრია" ქვეყნის ჩემპიონი გახადა, რაზეც გუნდის ფანები თერთმეტი წლის განმავლობაში ოცნებობდნენ. შემდეგ ისევ თურქეთში წავიდა, სადაც დღემდე დიდი ავტორიტეტით სარგებლობს.

გერმანული ფეხბურთიდან დაუმი თითქოს საერთოდ გაქრა. ლევერკუზენის "ბაიერის" შემდეგ მას ბუნდესლიგაში აღარ უმუშავია, მაგრამ ამის მიუხედავად, სულის სიღრმეში ის მაინც გერმანელად რჩება და მშობლიური ნაკრების მიერ ჩატარებულ მატჩებს დიდი ინტერესით ადევნებს თვალს. მისი აზრით, გერმანიის ეროვნული გუნდი ამ ეტაპზე სულაც არ არის შესანიშნავ ფორმაში.

დაუმს გერმანიის არ სჯერა

რაც რუდი ფიოლერი გერმანიის ნაკრების მწვრთნელი გახდა, იმ დღიდან მოყოლებული, კრიტიკა უფრო მეტი ესმის, ვიდრე ქება. იმის მიუხედავად, რომ მისი გუნდი მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონია, ფიოლერისთვის კომპლიმენტები მაინც არავის ემეტება. 2002 წლის ზაფხულში, იაპონიიდან დაბრუნების შემდეგ გერმანიის ნაკრები აღარავის შეუქია. ის კი არა, პესიმისტები იმასაც ამბობდნენ, 2004 წლის ევროპის ჩემპიონატზე საერთოდ ვერ მოხვდებიანო, მაგრამ ეს პროგნოზი არანაირად არ გამართლდა. გერმანელები ჯგუფში პირველ ადგილზე გავიდნენ და უპრობლემოდ მოიპოვეს პორტუგალიაში გამგზავრების უფლება, მაგრამ სკეპტიკოსთა გული მაინც ვერ მოიგეს.

შორეულ თურქეთში მყოფი კრისტოფ დაუმი ერთ-ერთი იმათგანია, რომელსაც ნაკრების შესაძლებლობებში სერიოზულად ეპარება ეჭვი. " გერმანიაში ისე იქცევიან, თითქოს ჩვენზე ძლიერი გუნდი არავის ყავდეს. არადა, ასე სულაც არ არის. ჩვენ კიდევ დიდხანს უნდა ვიცადოთ, სანამ დიდ ტურნირებზე რამეს მივაღწევთ. დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს ახალგაზრდა ფეხბურთელთა აღზრდას, ისე არაფერი გამოვა. არა მგონია, გერმანიის ნაკრებმა რაიმე მნიშვნელოვანი წარმატება მოიპოვოს 2004 წლის ევროპის ჩემპიონატზე, არც 2006 წლის მუნდიალის იმედი მაქვს, იმის მიუხედავად, რომ ის გერმანიაში უნდა ჩატარდეს" -, ამბობს დაუმი.

მაინცდამაინც სასიამოვნო ვერ არის ასეთი რამის მოსმენა ამხანაგური მატჩის წინ, რომელსაც გერმანელები ფრანგების წინააღმდეგ მართავენ. დაუმის ეს მოულოდნელი კრიტიკა გერმანიაში საკმაოდ მტკივნეულად აღიქვეს. " ნამდვილად არ ვიცი, რისი თქმა უნდა ამითი. მე სულ სხვა აზრზე ვარ. მიმაჩნია, რომ 2006 წელის მუნდიალზე მნიშვნელოვან როლს შევასრულებთ. ჩვენ ბევრი კარგი ახალგაზრდა ფეხბურთელი გვყავს, რომლებიც ჩემპიონთა ლიგაში უდიდეს გამოცდილებას იღებენ,"- ამბობს რუდი ფიოლერი. ზეპ მაიერმა დაუმს უგუნური უწოდა, იენს იერემისი საჯაროდ დაპირდა, ჩვენს ძლიერებაში პირადად დაგარწმუნებო. ახალგაზრდა ფეხბურთელებმა კი მადლობა გადაუხადეს, კრიტიკა მოტივაციას გვმატებსო. მოკლედ, დაუმს ყველამ ერთად შეუტია და "ბაიერის" ექს-თავკაცი იძულებული გახდა, სხვა ტაქტიკა აერჩია: "მე არ მითქვამს, რომ გერმანიის ნაკრები მეორე კლასის გუნდია. უბრალოდ, იმის თქმა მინდოდა, რომ ვიცე-ჩემპიონის ტიტულის მიუხედავად, მსოფლიოს ნომერი ორი ნაკრები მაინც არ ვართ,"- თავი იმართლა დაუმმა.

კალათბურთი

ბრაიანტი სასამართლოში თავისი ნებით გამოცხადდა

სანდრო ნავერიანი

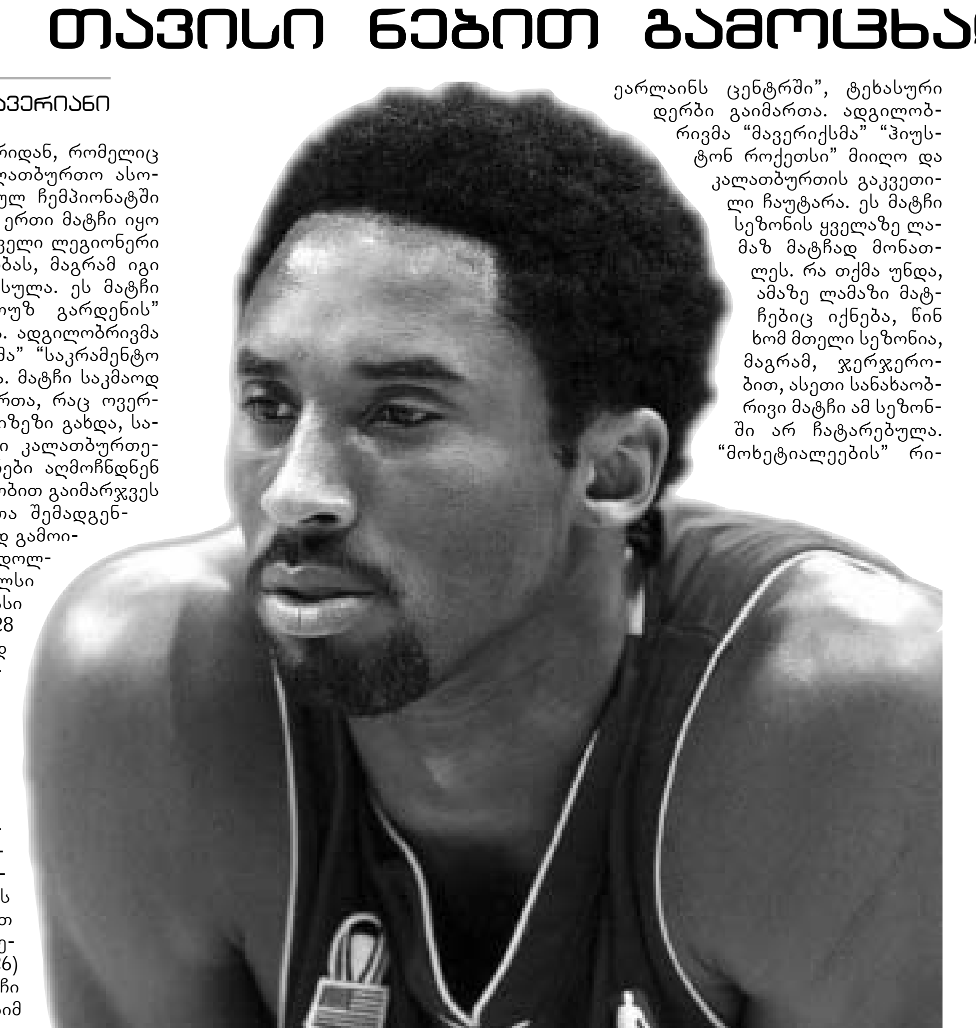

იმ სამი შეხვედრიდან, რომელიც ნაციონალურ საკალათბურთო ასოციაციის რეგულარულ ჩემპიონატში გაიმართა, მხოლოდ ერთი მატჩი იყო ისეთი, სადაც ქართველი ლეგიონერი იღებდა მონაწილეობას, მაგრამ იგი მოედანზე არ გამოსულა. ეს მატჩი პორტლენდში, "როუზ გარდენის" პარკეტზე გაიმართა. ადგილობრივმა "ტრეილ ბლეიზერსმა" "საკრამენტო ქინგზს" უმასპინძლა. მატჩი საკმაოდ დაძაბულად წარიმართა, რაც ოვერტაიმის დანიშვნის მიზეზი გახდა, სადაც პორტლენდელი კალათბურთელები უფრო ძლიერები აღმოჩნდნენ და ორი ქულის სხვაობით გაიმარჯვეს კიდეც. მასპინძელთა შემადგენლობაში საუკეთესოდ გამოიყურებოდა ზაკ რენდოლფი (28), ბონზი უელსი (27) და რაშიდ უოლასი (26). რენდოლფმა 28 ქულასთან ერთად 14-ჯერ მოხსნა ფარიდან ბურთი. სტუმრები საკმაოდ კარგად გამოიყურებოდნენ და მაყურებელს იმის არანაირი ილუზია არ შექმნია, რომ საკრამენტოელი კალათბურთელები რამეთი ჩამოუვარდებოდნენ თავის მოწინააღმდეგეს, მათ რიგებში ყველაზე შედეგიანი მაიკ ბიბი (26) და პეჟა სტოიაკოვიჩი (27) იყვნენ. მაიკ ბიბიმ 26 ქულასთან ერთად 15 შედეგიანი გადაცემა გააკეთა, რაც ამ სეზონში რეკორდულია. ვეტერანმა ვლადი დივაცმა კი მხოლოდ 13 ქულის მოგროვება შეძლო.

დალასში, "ემერიქან ეარლაინს ცენტრში", ტეხასური დერბი გაიმართა. ადგილობრივმა "მავერიქსმა" "ჰიუსტონ როქეთსი" მიიღო და კალათბურთის გაკვეთილი ჩაუტარა. ეს მატჩი სეზონის ყველაზე ლამაზ მატჩად მონათლეს. რა თქმა უნდა, ამაზე ლამაზი მატჩებიც იქნება, წინ ხომ მთელი სეზონია, მაგრამ, ჯერჯერობით, ასეთი სანახაობრივი მატჩი ამ სეზონში არ ჩატარებულა. "მოხეტიალეების" რიგებში ყველაზე შედეგიანი გერმანელი ლეგიონერი დირკ ნოვიცკი (23) იყო, ანტუან უოლკერმა კი 17 ქულის გაკეთება შეძლო. "რაკეტების" შემადგენლობაში ვერ გაიბრწყინა ჩინელმა გიგანტმა იაო მინგმა, რომელიც უკვე მერამდენე მატჩია ლიდერთა სიაში ვერა და ვერ შედის. ვერც კატინო მობლიმ გააკეთა რაიმე დასამახსოვრებელი. ჰიუსტონელთა შემადგენლობაში ყველაზე შედეგიანი ჯიმ ჯექსონი (23) იყო.

მესამე მატჩი კი ჩიკაგოში გაიმართა სადაც ადგილობრივმა "ბულზმა" "მინესოტა თიმბერვულვზს" უმასპინძლა. მატჩი "იუნაითედ ცენტრის" პარკეტზე გაიმართა და მოედნის ბატონ-პატრონი, ჩიკაგოელი "ხარები" ვერაფერს გახდნენ კევინ გარნეტისა და კომპანიის წინააღმდეგ. გარნეტმა 19 ქულა დააგროვა და 17-ჯერ მოხსნა ფარიდან ბურთი. ყველაზე შედეგიანი მინესოტას რიგებში ლატრელ სპრიუელი (27) იყო. ჩიკაგოელთა რიგებს ჯალენ როუზი (25) ლიდერობდა, რომელმაც სულ ახლახანს მოიშუშა ტრავმა და მშვენიერ ფორმაშია.

ამერიკული და მსოფლიო კალათბურთის ერთ-ერთი კაშკაშა ვარსკვლავი კობი ბრაიანტი სასამართლოს წინაშე წარდგა, ახალგაზრდა გოგონას გაუპატიურების საქმესთან დაკავშირებით. სასამართლო კოლორადოს შტატის პატარა ქალაქ იგლში გაიმართა. ბრაიანტის 12 წუთიანი გამოსვლის მიუხედავად, სასამართლომ განაჩენი არ გამოიტანა და სხდომა მომავალ თვეში გადაიტანა. თუ ბრაიანტს ბრალდება დაუმტკიცეს, მაშინ მას ოთხი წლით თავისუფლების აღკვეთა ელის. ციხიდან გამოსვლის შემდეგ კი ოცი წელი პოლიციის მეთვალყურეობის ქვეშ უნდა იყოს. თუ ასე მოხდა, მას შეუძლია კალათბურთს დაემშვიდობოს. დღეისათვის ბრაიანტი იმის წყალობით არის თავისუფალი, რომ სასამართლომ მას 25,000 დოლარის გადახდა დააკისრა და პოლიციის მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფება.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. ინგლისის ნაკრებისა და "ლიდსის" თავდამსხმელი ალან სმიტი პოლიციამ დააკავა. მიზეზი კი "მანჩესტერ იუნაიტედისა" და "ლიდსის" ამასწინანდელი მატჩი გახლავთ, რომლის მსვლელობისას სმიტმა ტრიბუნებიდან ნარტყორცნი ბოთლი აიღო და კვლავ ტრიბუნებში ისროლა. ბოთლი გულშემატკივარ გოგონას მოხვდა. "სმიტი ქალაქ ლიდსში დააპატიმრეს. ჩვენ უკვე გავუგზავნეთ მოთხოვნა პროკურატურას, რომ სმიტის კიდევ უფრო დიდი ხნით დაკავების ნებართვა მოგვცენ," - განაცხადა დასავლეთ იორკშირის პოლიციის პრეს-მდივანმა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. რონალდოს მეუღლემ, მილენა დომინგეშმა განაცხადა, რომ ქმართან განშორებას არ აპირებს. "მიუხედავად იმისა, რომ რონალდოსადმი ჩემი გრძნობები ადრინდელივით ღრმა აღარ არის, მასთან განშორებას სრულიადაც არ ვაპირებ", - განაცხადა მილენამ კოლუმბიური რადიოსადგურისათვის მიცემულ ინტერვიუში. შეგახსენებთ, რამდენიმე დღის წინათ, რონალდოს წარმომადგენელმა ოფიციალურად განაცხადა, რომ ბრაზილიელმა ვარსკვლავმა სასამართლო პროცესი წამოიწყო მილენასთან განშორებისათვის.

■ ■ ■

ფეხბურთი. პრაღის "სპარტას" კაპიტანი კარელ პობორსკი დღეს, კანადის წინააღმდეგ ამხანაგურ მატჩში 90-ედ მოირგებს ჩეხეთის ნაკრების მაისურს. ამით ის თავისი თანამემამულის, ზდენეკ ნეჰოდას რეკორდს გაიმეორებს. "დუკლას" თავდამსხმელი ნეჰოდა, რომელიც 1976 წელს ევროპის ჩემპიონიც გახდა, 1971-1987 წლებში გამოდიოდა ჩეხეთის ნაკრებში და 90 მატჩში 31 გოლის გატანა მოახერხა. გატანილი გოლების მხრივ პობორსკი აშკარად ჩამორჩება ნეჰოდას, მას მხოლოდ ხუთი გოლი აქვს გატანილი.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ჰოლანდიის ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა, დიკ ადვოკაატმა და გუნდის მცველმა იაპ სტამმა განაცხადეს, რომ შოტლანდიის წინააღმდეგ, ევროპის ჩემპიონატის პლეიოფის ორი მატჩის ჯამში დამარცხების შემთხვევაში, ჰოლანდიის ნაკრებიდან წავლენ. შეგახსენებთ, რომ ჰოლანდიელებმა ევროპის 2002 წლის ჩემპიონატზე გასვლა ვერ მოახერხეს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "ბარსელონას" ჰოლანდიელმა ნახევარმცველმა, ჯოვანი ვან ბრონხორსტმა კატალონიურ კლუბში დარჩენის სურვილი გამოთქვა. შეგახსენებთ, რომ ეს ფეხბურთელი ლონდონის "არსენალის" საკუთრებას წარმოადგენს და "ბარსელონაში" იჯარის წესით მხოლოდ ერთი წლით არის განათხოვრებული. სეზონის დასრულებისთანავე ვან ბრონხორსტს "არსენალში" მოუწევს დაბრუნება, თუმცა ის გამოთქვამს სურვილს, რომ "ბარსელონასთან" ხანგრძლივი კონტრაქტი გააფორმოს და კარიერა ესპანეთში გააგრძელოს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მალე გაიმართება რუსეთის საფეხბურთო კავშირის პრეზიდენტის არჩევნები. კანდიდატურების წარდგენის ვადა კი რამდენიმე დღეში იწურება. მიუხედავად ამისა, საპრეზიდენტო არჩევნებზე ჯერ მხოლოდ ერთი კანდიდატია წარდგენილი – რუსეთის საფეხბურთო კავშირის ამჟამინდელი პრეზიდენტი, ვიაჩესლავ კოლოსკოვი. საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად მკაცრი კრიტერიუმები არ არის. არც ასაკობრივი და არც რაიმე სხვა შეზღუდვაა და მაინც, კოლოსკოვის გარდა არავინ აპირებს არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას. კავშირის გენერალურმა მდივანმა როდიონოვმა განაცხადა, რომ კანდიდატურების წარდგენის ვადა ჯერ არ ამოწურულა და რომ დრო ჯერ კიდევ არის.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ვალერი გაზაევი "ცსკ"-ს მთავარი მწვრთნელის პოსტიდანაც გადადგა და უმუშევარიც დარჩა. კლუბის პრეზიდენტი ევგენი გინერი გაზაევის გადადგომის ფაქტს იმით ხსნის, რომ მწვრთნელი ფსიქოლოგიურად გადაიღალა, რომ მან პრესის კრიტიკას ვეღარ გაუძლო და ამიტომაც გადაწყვიტა წასვლა. გინერმა ისიც აღნიშნა, რომ გაზაევის გადაწყვეტილება მისთვის გასაგებია. რუსეთში გავრცელდა ხმები იმის შესახებ, რომ "ცსკ"-ს მწვრთნელის პოსტზე გაზაევს ცნობილი პორტუგალიელი სპეციალისტი არტურ ჟორჟე შეცვლის.

ინფოთეკა

ჭადრაკი. მსოფლიოს თექვსმეტგზის ჩემპიონი ანატოლი კარპოვი თვლის, რომ ჭადრაკი არამარტო სპორტია, არამედ ხელოვნებაც. ასეთი რამ კი განსაკუთრებით საჭადრაკო ქვების სახეზე ითქმისო. ცნობილმა რუსმა მოჭადრაკემ ამგვარი რამ გუშინ მსოფლიო ხელოვნებაში ჭადრაკის როლზე მიძღვნილ პრესკონფერენციაზე განაცხადა.

პრესკონფერენცია ერთგვარი ბრენდის - "კარპოვის ჭადრაკის" კომპანიის პრეზენტაციის რეჟიმში წარიმართა. აღნიშნული კომპანია კი ისტორიულ თემატიკაზე შექმნილ ექსკლუზიური საჭადრაკო კრებულების წარმოებითაა დაკავებული. საგულისხმოა, რომ საჭადრაკო ფიგურების ნაკრების შემუშავება დიზაინში უშუალო მონაწილეობას, მათ შორის ისტორიული თემატიკის თვალსაზრისით კონსულტაციას თავად კარპოვი უწევს.

მსოფლიოს თექვსმეტგზის ჩემპიონის განცხადებით, ფიგურების ის ნაკრები, რომელსაც მისი სახელოსნო ამზადებს, თამაშისთვის არაა განკუთვნილი.

საინტერესოა, რომ კარპოვის ერთ-ერთი საჭადრაკო ბრენდი, როგორც ყველაზე ძვირად ღირებული ნაკრები, სავსებით შესაძლებელია გინესის რეკორდების წიგნშიც მოხვდეს. კომპლექტის ღირებულება, რომლის ესკიზებიც ჯერაც დამუშავების სტადიაშია, ერთ მილიონ დოლარს შეადგენს.

■ ■ ■

ოლიმპიზმი. ელიზაბეტ მეორის შვილიშვილი და პრინცესა ანასა და კაპიტან მარკ ფილიპსის შვილი 22 წლის სარა ფილიპსი ათენის ოლიმპიური თამაშებისთვის დიდი ბრიტანეთის ცხენოსან სამჭიდელთა ნაკრებში შეიყვანეს. აღსანიშნავია, რომ ამჟამად ბრიტანელ სამჭიდელთა ნაკრები 14 სპორტსმენითაა დაკომპლექტებული, თუმცა ოლიმპიურ თამაშებზე ქვეყნის ღირსების დაცვა მხოლოდ ხუთ მხედართგანს მოუწევს.

ერთი სიტყვით, სარა ფილიპსი სამეფო ოჯახის ტრადიციებს წარმატებით აგრძელებს. ახაგაზრდა სპორტსმენის დედა პრინცესა ანასაც ხომ არაერთხელ უასპარეზია სამჭიდში გაერთიანებული სამეფოს სახელით. 1971 წელს კი სულაც ევროპის ჩემპიონი გახდა.

■ ■ ■

ოლიმპიზმი. საბერძნეთის ეროვნული ნაკრების გერმანელი მწვრთნელი ოტო რეჰაგელი ოლიმპიური თამაშებისთვის მოხალისეთა (ვოლონტიორთა) რაზმში ჩაეწერა.

როგორც "ათენი-2004"-ის ორგანიზატორები აცხადებენ, გუშინ ათენში მათ შტაბ-ბინას რეჰაგელთან ერთად საბერძნეთის ნაკრების წევრები და ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ვასილის გაგაცისი ეწვივნენ. მიზეზი ათენის ოლიმპიური თამაშებისთვის თითოეული მათგანის მოხალისეთა შორის გაწევრიანების თხოვნაა. "ათენი-2004"-ის საორგანიზაციო კომიტეტის პრეზიდენტის იოანა ანგელოპულო-დასკალაკის განცხადებით, რომელიც საპატიო სტუმრებს თავად მასპინძლობდა, ამგვარი აქცია ვოლონტიორობის პოპულარიზაციის მოძრაობისკენ გადადგმული მნიშვნელოვანი ნაბიჯია. ანგელოპულოს თქმით, დღესდღეობით ოლიმპიადის მასპინძელთა დახმარების სურვილი 126 ათასმა ადამიანმა გამოხატა.

■ ■ ■

ფორმულა 1. მსოფლიოს ექვსგზის ჩემპიონის მიხაელ შუმახერის ახალი სიმბოლიკით დამშვენებული საქონლის კოლექცია უკვე გასაყიდადაა მზად. საქონლის შექმნისა და გაყიდვის ექსკლუზიურ უფლებას კი კომპანია "SILAG Handel AG" ფლობს. "მას შემდეგ, რაც მიხაელ შუმახერის გამარჯვების აღმნიშვნელმა კადრებმა მთელი მსოფლიო მოიარა, ახალ კეპებზე მოთხოვნამ მნიშვნელოვნად იმატა", - აცხადებს კომპანია "SILAG Handel AG"-ის ხელმძღვანელი ზიგფრიდ ლაპავა.

კოლექცია, რომელიც რეკორდულ დროში შეიქმნა, შედგება მიხაელ შუმახერის სიმბოლიკით დამშვენებული კეპებით, მაისურებით, ჩვეულებრივი პერანგებით და სპორტული პერანგებით. ნაწარმის ძირითადი ფერებიც "ფერარის" საჯინიბოს შესაბამისია – წითელი, შავი და ოქროსფერი. ახალი კოლექციის სავაჭრო ქსელში კი გაშვება 24 ნოემბერს დაიწყება. ამბობენ, ფასიც ხელმისაწვდომი იქნებაო. მაგალითად, კეპი 14,99 ევრო ეღირება.

■ ■ ■

კარტინგი. 13 წლიანი ლოდინის შემდეგ როგორც იქნა ჩემპიონობა მოიპოვა ამერიკული სერიის CART-ის მრბოლმა პოლ ტრეისიმ, რომელიც ამჟამად საკუთარ სპორტულ მომავალს მხოლოდ კარტინგს უკავშირებს, რადგან 34 წლის პილოტის ფორმულა 1-ში გადასვლას აზრი არ აქვს.

სხვათა შორის 1994 წელს პოლ ტრეისიმ ჰერესში "ბენეტონის" ტესტებში მიიღო მონაწილეობა, მაგრამ მისი სამეფო რბოლებში გადასვლის თაობაზე ლაპარაკი არასდოს ყოფილა. ისე კი, ირკვევა, რომ ტერისის საკუთარი გადაწყვეტილებით არასდროს უნანია. ყოველ შემთხვევაში, ფინანსების მხრივ იგი უკმაყოფილო არასდროს ყოფილა: "კარტში დიდ ფულს ვშოულობ. არა მგონია, რომ ფორმულა 1-ში გადასვლით მეტი გამომემუშავებინა...

ახლა საკმაოდ დიდი ვარ იმისთვის, რომ ფორმულა 1-ში გადავიდე. 25 წლის რომ ვიყო, დავფიქრდებოდი. ჩვენ - მე და ჩემი კოლეგები ფორმულა 1-ის პილოტებზე არაფრით ნაკლები არ ვართ. ვერაფრით ვერ გამიგია, თუ რატომ ჩამოუყალიბდათ ევროპელებს ასეთი აზრი, თითქოს ამერიკულ რბოლებში მონაწილეობის სემდეგ სამეფო რბოლებში წარმატებაზე ფიქრიც ზედმეტია".

რაგბი

ჩრდილო-სამხრეთულ ფინალამდე

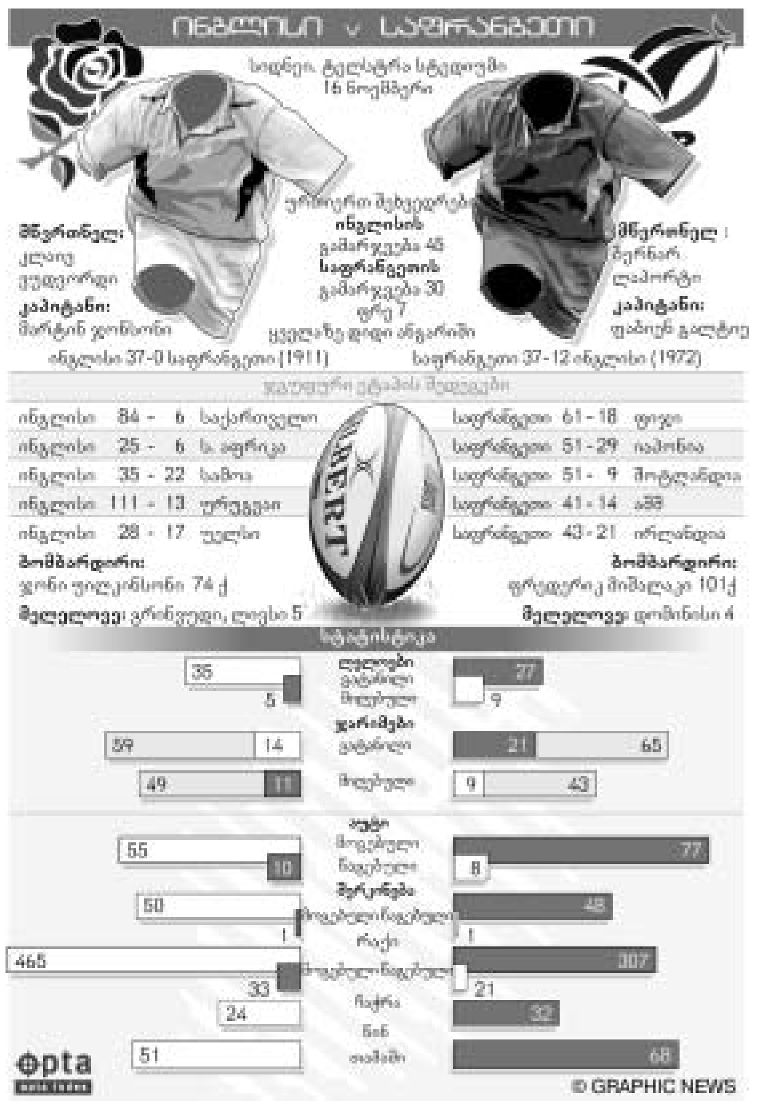

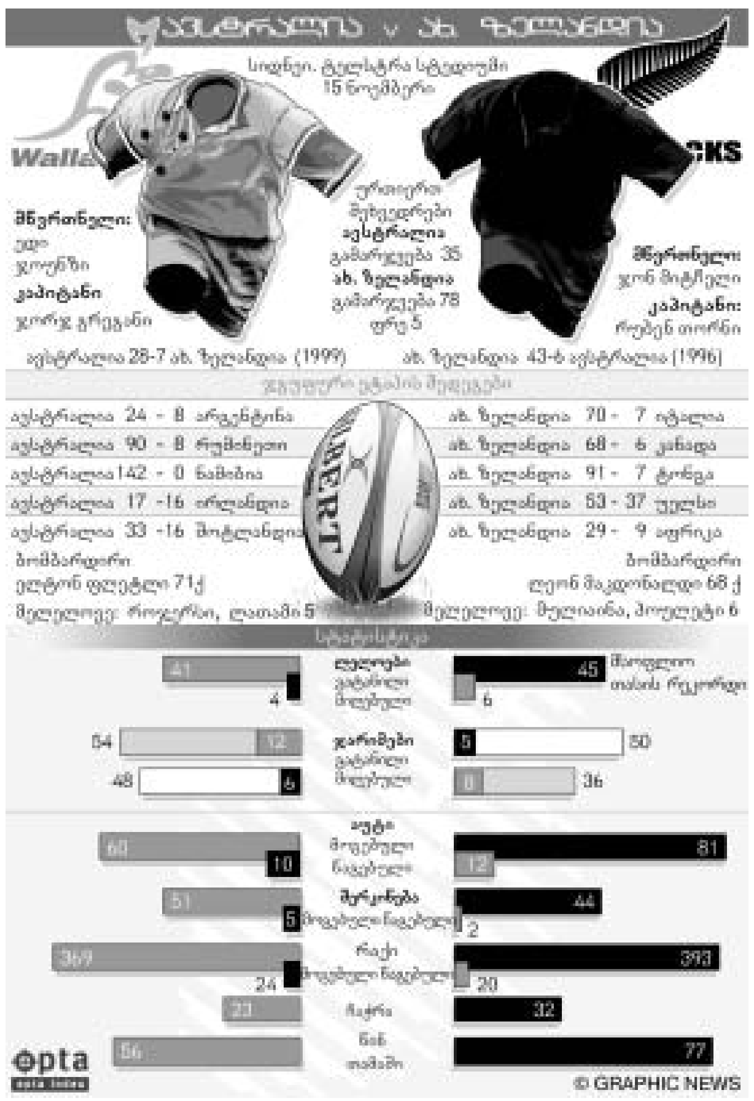

პაატა თოთაძე

ბერნარ ლაპორტს რომ ჰკითხეს, ინგლისელებს როგორ უნდა მოუგოთო - მიუგო, ღვთისმშობლის დახმარებით, რომელიც ოდითგანვე მფარველობდა ჩვენს ქვეყანასო. ღვთისმშობლისადმი ფრანგების დამოკიდებულებაზე, წმინდა მარიამის სახელზე აგებული უამრავი ტაძარი მეტყველებს. სამხრეთ საფრანგეთში კი, ამ ფრანგულ სარაგბო საგიჟეთში, როგორც მას უწოდებენ, Notre Dame du Rugby არსებობს. მე-11 საუკუნეში აშენებული და შემდეგ დანგრეული ციხის ადგილზე ტაძარი 1861 წელს აიგო. დროთა განმავლობაში ეს ეკლესიაც უმოქმედო გახდა და მხოლოდ მას შემდეგ გახდა მოქმედი, რაც მიშელ დევერმა რამოდენიმე მორაგბესთან ერთად ის მცირედით შეაკეთა. 1969 წლის 18 ივლისს ეკლესია აირისა და დაქსის ეპისკოპოსმა აკურთხა. მანამდეც და მას შემდეგაც ეკლესიას არ მოკლებია შეწირულობები მორაგბეებისგან. სახელის გარდა ტაძარი ყველა სხვათაგან მოხატულობითაც არის გამორჩეული. მაგალითად, გუმბათზე ღვთისმშობელი მორაგბესთან, პიერ ლისთან ერთად არის გამოსახული. კედლებზე კი ერთ ადგილას ღვთისმშობლის წინ დაჩოქილი მორაგბეები, სხვაგან კი მარიამი დაშავებულ მორაგბესთან ერთად არის გამოსახული.

ლაპორტის ნათქვამმა არ დააკმაყოფილა, თუ სხვა მიზეზი ჰქონდათ, ავსტრალიელმა ჟურნალისტებმა მომავალ მატჩთან დაკავშირებით აზრის გამოთქმა კლოდ სორელს სთხოვეს.

ჩემი ოცნების ფინალი ზელანდია-საფრანგეთი იქნება და დიდი შანსია, რომ სწორედ ასე მოხდესო, ბრძანა სორელმა. კითხვაზე კი, თუ რა იზიდავს ამგვარ ფინალში, მიუგო: "ეს იქნება ორი სხვადასხვა სათამაშო სტილის დაპირისპირება, რომელიც რაგბის მოყვარულთ დიდ სიამოვნებას მიანიჭებს. ამას მხოლოდ იმიტომ არ ვამბობ, რომ ფრანგი ვარ..."

სორელამდე ავსტრალიელები ლაპორტს გაესაუბრნენ, რომელმაც თითქმის იგივე განაცხადა. მასაც ფინალში ზელანდიასთან თამაში უნდა, თუმცა არც იმაზე დასწყდება გული, თუკი იქ ავსტრალიას შეხვდება, მთავარია ჩვენ ვითამაშოთო. "მჯერა ჩემი ბიჭების. წინა მატჩებში ჩვენ კარგი თამაში ვაჩვენეთ. მახარებს ისიც, რომ გუნდი თამაშს მატჩიდან მატჩამდე აუმჯობესებდა. ამ მაჩვენებლის მიხედვით, ნახევარფინალში ყველა წინა მატჩზე კარგად უნდა ვითამაშოთ", - ავსტრალიურ მედიასთან საუბარში იმედიანად იყო ფრანგთა დამრიგებელი ბერნარ ლაპორტი.

აქამდე ფრანგები ორჯერ ყოფილან მსოფლიო თასის ფინალში და ხვალ შეეცდებიან ეს მესამედ გააკეთონ. ღმერთი სამობით არისო ნათქვამია, და აქამდე ფინალში ორჯერ მყოფ ფრანგებს, ეგებ მესამე ცდაზე გაუღიმოს ბედმა.

ბუნებრივია, განსხვავებული აზრი აქვს კლაივ ვუდვორდს. "ინგლისი და ავსტრალია დღეს სხვაზე ძლიერები არიან, ამდენად საუკეთესო ფინალი სწორედ მათი დაპირისპირება იქნება", - განაცხადა ინგლისელთა მწვრთნელმა და დაამატა – "ავსტრალიელებმა ჩვენს დარად მაყურებელს ვერ დაამახსოვრეს თავი სანახაობრივი თამაშით, მაგრამ იმ თამაშს, რასაც ავსტრალია თამაშობს, მოაქვს შედეგი. ამ ეტაპზე კი მთავარი სწორედ ესაა".

ხვალინდელ მატჩში ინგლისელთა შემადგენლობაში შუამარბად მაიკ კეტი ითამაშებს. ამ პოზიციაზე მან მაიკ ტინდალი შეცვალა. ვუდვორდის თქმით ეს ცვლილება ტინდალის ცუდ თამაშს არ გამოუწვევია, იმ ტაქტიკისთვის, რომელიც ჩვენ შევარჩიეთ კეტი უფრო გამოსადეგიაო. "საფრანგეთს ჩინებული გუნდი ჰყავს, იმდენად ჩინებული, ჩვენ რომ არ გვეთამაშებოდეს, ყველასთან მათ ჩავთვლიდი ფავორიტად და ვუქომაგებდი. ასეთ გუნდთან განსაკუთრებით ფრთხილად უნდა ითამაშო, ზუსტად შეარჩიო სათამაშო ტაქტიკა და შეცდომების რაოდენობა მინიმუმამდე დაიყვანო. "

ახლა სამხრეთელებისას აღარ იკითხავთ? ორივე ნაკრების მწვრთნელი დარწმუნებულია, რომ ფინალში სწორედ მათი გუნდები ითამაშებენ, მეტოქედ კი აუცილებლად ინგლისი ეყოლებათ. "პროგნოზების გაკეთება ასეთი მატჩების წინ ძალიან ძნელია. ნახევარფინალში ყველაფერი შეიძლება მოხდეს, მაგრამ ასე მგონია გადამწყვეტ მატჩში ჩვენ და ინგლისელები ვითამაშებთ", - ჯონ მიტჩელს ამის დიდი იმედი აქვს.

ამავე აზრისაა "ფოკუსნიკად" წოდებული კარლოს სპენსერიც, ამდენი ხანი ვემზადეთ ამ ტურნირისთვის და ახლა მოგებას ვინ გაგვაშვებინებს ხელიდანო.

"რა თქმა უნდა, ყველაფერია შესაძლებელი, მაგრამ ვინ თქვა, რომ ჩვენთან მატჩში ფავორიტი ზელანდიაა? მე მგონი ფინალში ისინი კი არა, ავსტრალიელები და ინგლისელები ითამაშებენ", - ეს უკვე ავსტრალიელთა მწვრთნელის, ედი ჯოუნზის ნააზრევია. მისი თქმით, მთავარი ამოცანაა ზელანდიელებს ბურთი არ მისცენ, დანარჩენს როგორმე მივხედავთო. "სუსტი წერტილები, ისევე როგორც ყველას, ზელანდიასაც აქვს, რომლის გამოყენებასაც ჩვენს სასარგებლოდ შევეცდებით", - აღნიშნა ჯოუნზმა.

ვნახოთ, აღდგომა და ხვალეო.

კრივი

სასამართლოში "მუზის" წინააღმდეგ

ჩეკ უეპნერი სილვესტერ სტალონესგან კომპენსაციას ითხოვს

გიგა გურასაშვილი

ალბათ, ცოტამ ვინმემ თუ იცის, საიდან გაჩნდა ბლოკბასტერად ქცეული ფილმის "როკის" გადაღების იდეა, რომელშიც მთავარ როლს სილვესტერ სტალონე ასრულებს. ყველაფერი კი დიდი ხნის წინათ დაიწყო. ჯერ კიდევ ყველასთვის უცნობმა მსახიობმა, კლივლენდიდან რამდენიმე ათასი მილის მოშორებით, ფილადელფიაში მცხოვრებმა სტალონემ, დაბადების დღის აღსანიშნავად საკუთარ თავს საჩუქარი უძღვნა. საჩუქარი კი გახლდათ ტელევიზორი, რომელიც ჰოლივუდის მომავალმა ვარსკვლავმა 100 დოლარად იყიდა. სტალონეს უნდოდა, მუჰამედ ალისა და ჩაკ უეპნერის ორთაბრძოლა ცისფერ ეკრანზე ენახა. მოკრივეთა შერკინებამ იმდენად დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა, რომ მოგვიანებით გამოაცხო სცენარი, სახელად "როკი" – ფილმი, რომელიც მე-20 საუკუნის ფილმებს შორის ერთ-ერთი უხვშემოსავლიანი გამოდგა. ამის დასტურია ისიც, რომ დროთა განმავლობაში კინოეკრანზე ერთმანეთს ენაცვლებოდა ასევე შემოსავლიანი გაგრძელებები - "როკი 2", "როკი 3", "როკი 4" და "როკი 5". სინამდვილეში, როკი ბალბოას გმირი სტალონემ ჩაკ უეპნერში შეიცნო. ყველაფერი 1975 წლის ორთაბრძოლიდან იღებს სათავეს.

თავად ამ ბრძოლასაც საინტერესო ისტორია უძღოდა წინ. მას შემდეგ, რაც ალიმ ისტორიული მეტოქე ჯორჯ ფორმენი დაამარცხა, გაჩნდა ცნობა, რომ გაიმართებოდა ალისა და უეპნერის საჩემპიონო დაპირისპირება. თავდაპირველად ეს ინფორმაცია ბევრმა არასერიოზულად აღიქვა, რადგან უეპნერი არცთუ ისე დიდი სახელის მქონე მოკრივე გახლდათ (ჩატარებული აქვს 47 ბრძოლა. აქედან 31 მოგება, 14 მარცხი და 2 ფრე.) მართალია, იმ დროისთვის არაერთი სახელოვანი მოკრივეც ჰყავდა მიბეგვილი, მაგრამ თავადაც ბევრჯერ იწვნია მარცხი.

ნიუ ჯერსის კლუბის მოჩხუბარმა ყველასთვის კარგად ნაცნობი პრომოუტერის – დონ კინგის ყურადღება მიიქცია და საქმეც დაიძრა. პრინციპში, ყურადღება არც მანამდე აკლდა, მაგ-

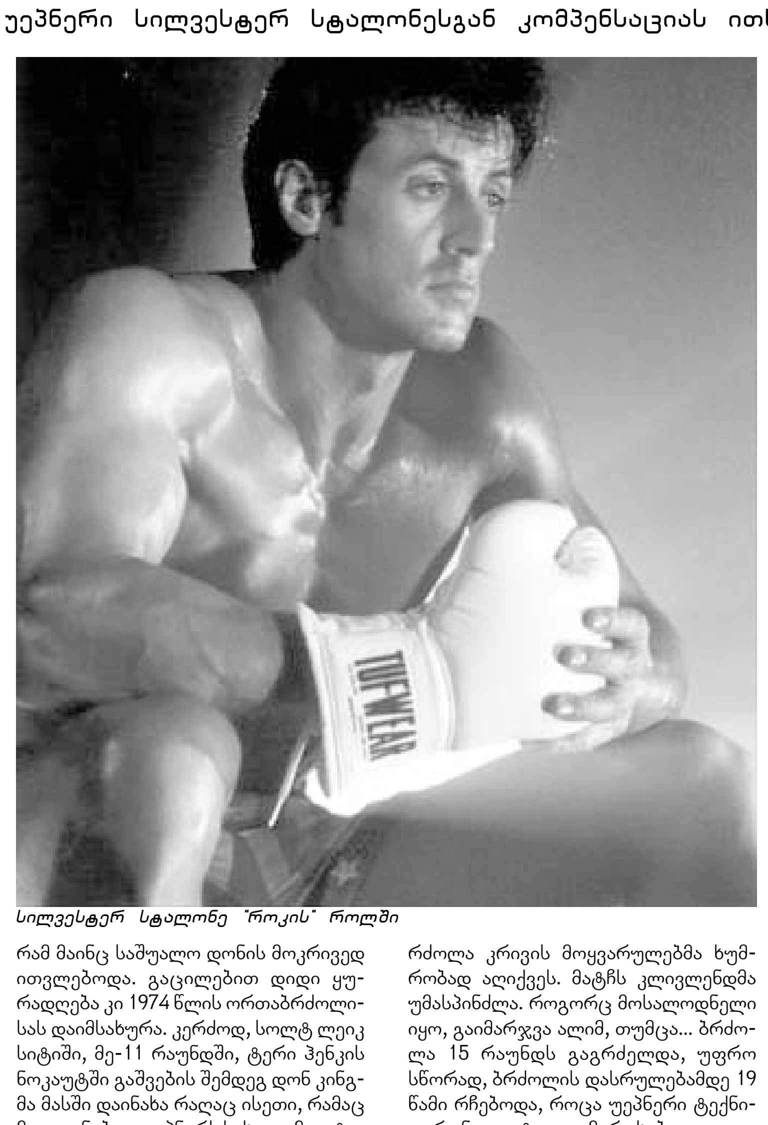
სილვესტერ სტალონე "როკის" როლში

რამ მაინც საშუალო დონის მოკრივედ ითვლებოდა. გაცილებით დიდი ყურადღება კი 1974 წლის ორთაბრძოლისას დაიმსახურა. კერძოდ, სოლტ ლეიკ სიტიში, მე-11 რაუნდში, ტერი ჰენკის ნოკაუტში გაშვების შემდეგ დონ კინგმა მასში დაინახა რაღაც ისეთი, რამაც მოგვიანებით უეპნერს სახელი მოუტანა. მალე დონ კინგმა უეპნერს მძიმეწონოსანთან, ჩემპიონ ჯორჯ ფორმენთან ორთაბრძოლაც შესთავაზა. მაგრამ მოხდა ისე, რომ ალიმ ფორმენი დაამარცხა. 1975 წლის 24 მარტის ორთაბრძოლათა კალენდარი უეპნერალის ჩხუბის თაობაზე იუწყებოდა. როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ეს ორთაბრძოლა კრივის მოყვარულებმა ხუმრობად აღიქვეს. მატჩს კლივლენდმა უმასპინძლა. როგორც მოსალოდნელი იყო, გაიმარჯვა ალიმ, თუმცა... ბრძოლა 15 რაუნდს გაგრძელდა, უფრო სწორად, ბრძოლის დასრულებამდე 19 წამი რჩებოდა, როცა უეპნერი ტექნიკური ნოკაუტით დამარცხებულად გამოაცხადეს. მიუხედავად ამისა, მეორე დილით გაზეთების პირველ გვერდებზე გამოტანილი სათაურები მეცხრე რაუნდზე ამახვილებდნენ ყურადღებას. ამ დროს უეპნერის მარჯვენა ალის ნიკაპში მოხვდა და ჩემპიონი რინგზე დაეცა. ნოკაუტი დიდხანს არ გაგრძელებულა. ალი წამოდგა და ბრძოლა განახლდა. ერთი სიტყვით, უეპნერს რამდენიმე წამი დააკლდა იმისთვის, რომ მსოფლიო ჩემპიონობა ეზეიმა.

ეს ამბავი, ალბათ, არც გაგვახსენდებოდა, რომ არა ამჟამად განვითარებული მოვლენები. ჩაკ უეპნერმა, ბევრი იფიქრა თუ ცოტა, გადაწყვიტა, ჯერსი-სიტის უზენაესი სასამართლოსთვის მიემართა, რათა სტალონეს, კომპენსაციის სახით, 15 მილიონ დოლარს გამორჩეს. უეპნერი საკუთარ სარჩელს ასეთი მოტივით ამყარებს: ცნობილ სერიათა წარმატების საწინდარი მნიშვნელოვანდ უკავშირდება ჩემს სახელს, რომლის მიხედვითაცაა გადაღებული ფილმიო.

ამჟამად ალკოჰოლური სასმელების მაღაზიის გამყიდველის უეპნერის განცხადებით, ფილმს, რომელსაც სწორედ 1975 წლის ორთაბრძოლა უდევს საფუძვლად, 1976 წელს ამერიკის კინოაკადემიის უმაღლესი ჯილდო "ოსკარი" მოაპოვებინა.

"როდესაც ახალგაზრდა, შთამბეჭდავი გარეგნობის, მაგრამ, ამავე დროს, ყველასთვის უცნობმა ფილადელფიის მკვიდრმა სილვესტერ სტალონემ უეპნერ-ალის ორთაბრძოლა იხილა, მას უმალ გაუჩნდა ფილმის გადაღების იდეა. ალისთან ჩხუბის ორი კვირის თავზე იგი თავად დამიკავშირდა ტელეფონით და საკუთარი განზრახვის თაობაზე მამცნო", - 28 წლის წინანდელ ამბებს იგონებს უეპნერი და იქვე დასძენს, რომ, ფილმის წარმატების შემთხვევაში, სტალონე მას კომპენსაციას შეჰპირდა, მაგრამ "ერთი წლის შემდეგ, როდესაც, შემთხვევით, საკუთარ "მუზას" შევხვდი, მან, უბრალოდ, შემომძახა: "ჰეი, ჩაკ, მადლობელი ვარ შენი! მადლობა, ალბათ, შთაგონებისთვის გადამიხადა".

ყოფილი მოკრივის ადვოკატი ენტონი მანგო სინანულით დასძენს: მიუხედავად იმისა, რომ "როკის" გმირმა სტალონეს 1 მილიარდი დოლარის მოგება მოუტანა, მის კლიენტს იქიდან ერთი ცენტიც არ აუღია. თუმცა, სტალონეს არაერთხელ აღუთქვავს უეპნერისთვის, რომ უყურადღებოდ არ დატოვებდა, მაგრამ ფაქტია: სტალონეს ჯიბეზე ხელი არ გაუკრავს.

ვარსკვლავი

ნინო I

რაინერ შუტლერის წარმატების საიდუმლო

ინდირა

დღეს გერმანულ სპორტში ყველაზე პოპულარული პიროვნება ჩოგბურთელი რაინერ შუტლერია. 26 წლის, ჯერ კიდევ ახალგაზრდა კაცი, რომელიც ჰიუსტონში მიმდინარე მსოფლიო ჩემპიონატზე ასე გადასარევად ასპარეზობს და ბეკერის წასვლის შემდეგ ავტორიტეტშელახულ გერმანულ ჩოგბურთს კვლავაც მსოფლიო ელიტაში აბრუნებს. სანამ მასტერსის ტურნირი დაიწყებოდა, რაინერ შუტლერი RTL -ზე ვნახე ჰარალდ შმიდტის შოუში. ცნობილი გერმანელი კომიკოსი ამაოდ ცდილობდა, საკუთარ თავში დარწმუნებული ჩოგბურთელისთვის რაიმე სუსტი მხარე ეპოვნა და მაყურებელი როგორმე გაეცინებინა. ჰარალდ შმიდტს არაფერი გამოუვიდა. რაინერ შუტლერმა შეუვალი სახით განაცხადა, ამჟამად რეიტინგში მეშვიდე ვარ, მაგრამ ეს არაფერი, მასტერსის ტურნირზე ისე ვითამაშებ, რომ ყველა ჩემზე ილაპარაკებსო. მაშინ ეს ყველაფერი დიდებას დანატრებული კაცის ქადილად მივიჩნიე და ირონიულად გამეღიმა, რატომღაც არ ველოდი შიუტლერისგან რაიმე განსაკუთრებულს, ჯერ კიდევ კარგად მახსოვდა მისი მოულოდნელი მარცხი უიმბლდონის ტურნირზე, მაგრამ...

რაინერ შიუტლერმა იცოდა, რასაც პირდებოდა ტელეეკრანიდან გერმანიას. მასტერსის ტურნირზე ის, ჯერჯერობით, მართლაც შესანიშნავად თამაშობს და უკვე სენსაციაც მოასწრო - საკუთარი მაყურებლების თვალწინ უმძიმეს ბრძოლაში დაამარცხა ამერიკელთა საამაყო ჩოგბურთელი, მსოფლიოს აწ უკვე ნომერი პირველი ჩოგანი ენდი როდიკი. ამდენი ტაიბრეიკი, ალბათ, აქამდე არასოდეს დასჭირვებია არც როდიკს და არც შუტლერს. მატჩს ისეთი საპატიო მაყურებელი ესწრებოდა, როგორიც გახლავთ ამერიკის ექს-პრეზიდენტი ჯორჯ ბუშ უფროსი, რომელსაც გულით სურდა როდიკის გამარჯვება, მაგრამ ამ დრამატული ტრილერის შემდეგ ისღა დარჩენოდა, მარცხით გულმოკლული თანამემამულესთვის მსოფლიოს პირველი ჩოგნის საპატიო ტიტულის დამსახურება მიელოცნა.

ორსაათნახევრიანი მატჩის მერე შუტლერზე ბედნიერი კაცი მთელს ჰიუსტონში არ მოიძებნებოდა. როდიკთან შეხვედრამდე შიუტლერმა არგენტინელ გულიელმო კორიასაც მოუგო, მაგრამ ეს გამარჯვება როდიკის დამარცხების მერე აღარავის ახსოვდა. შუტლერს აღარც ის ადარდებდა, კიდევ ერთი მატჩი რომ ჰქონდა ჩასატარებელი კარლოს მოიას წინააღმდეგ. ის უბრალოდ, ბედნიერი იყო..

არ გაინტერესებთ, რა არის შუტლერის წარმატების საიდუმლო? რა და ერთი ლამაზი წითელი ქვა, რომელიც ჩოგბურთელს მუდამ თან დააქვს. ეს მოწითალო-მოყავისფრო იასპი შუტლერს ერთმა მეგობარმა ჩამოუტანა აზიიდან წელიწადნახევრის წინ. მას შემდეგ იასპი შუტლერის თილისმად იქცა. ამულეტი შუტლერს მუდამ შარვლის ჯიბეში უდევს, ისე არაფრის დიდებით არ გავა კორტზე. როცა უჭირს და გეიმს აგებს, მაგრად უჭერს ხელს წითელ თილისმას და გამარჯვების სურვილით შეპყრობილი, მოსვენებას არ აძლევს მეტოქეს. ასე იყო როდიკთან მატჩშიც. შუტლერმა პირველი სეტი 4:6 წააგო, ბევრს განწირული ეგონა, მაგრამ წითელმა იასპმა არც ამჯერად უღალატა...

ამულეტის ტარება ცრუმორწმუნეობას სულაც არ ნიშნავს. ძვირფას ქვებს მართლაც შეუძლიათ მფლობელისთვის სარგებლის მოტანა. ამ საქმის სპეციალისტი იოზეფ უდილიაკი დარწმუნებულია, რომ შუტლერი სწორედ ამ პატარა იასპისგან იღებს ენერგიას: " იასპი ადამიანს გამძლეობას და სიმტკიცეს ანიჭებს. ვინც მას შეეხება, ახალი ენერგიით ივსება. ეს ქვა ზედგამოჭრილია სპორტსმენებისთვის." შუტლერიც დარწმუნებულია, რომ იასპი მისთვის ბედნიერების მომტანია: " მე მჯერა მისი ძალის. ის ძალიან მეხმარება. როცა ცუდად ვთამაშობ, საკმარისია მას შევეხო, რომ თავს უკეთ ვგრძნობ,"- ამბობს შუტლერის.

მოკლედ, ეს წითელი ქვა შუტლერისთვის ძალიან ძვირფასია, თუმცა როდიკთან ბრძოლაში მას მხოლოდ იასპი როდი შთააგონებდა. ყოველი კარგად შესრულებული ჩაწოდების ან წარმატებით მოგერიებული ბურთის შემდეგ შიუტლერი მალულად აპარებდა თვალს ჰიუსტონის მთავარი კორტის VIP ლოჟისკენ, სადაც მის საგულშემატკივროდ სპეციალურად მისული ლამაზმანი იჯდა და ამ მძიმე ბრძოლას დაძაბული შესცქეროდა. ინდირა - ასეთი ეგზოტიკური სახელი ჰქვია ამ 23 წლის პოპ-ვარსკვლავს, რომელიც გერმანიაში მეტად პოპულარულია. მათ ერთმანეთი ნახევარი წლის წინ გაიცნეს ერთ-ერთ ფოტოგადაღებაზე. ერთმანეთი მაშინვე მოეწონათ, მაგრამ მათი ურთიერთობა იმ ეტაპზე მხოლოდ სატელეფონო საუბრებით შემოიფარგლებოდა, არც ერთს არ ჰქონდა დრო სერიოზული შეხვედრებისთვის. მაშინ გერმანიაში ფიქრობდნენ, რომ ამ ნაცნობობისგან არაფერი გამოვიდოდა, მაგრამ მოულოდნელად ინიდრა ჰიუსტონში გამოჩნდა. " მან სამშაბათს დამირეკა და მითხრა, რომ ძალიან უნდოდა ჩემი მატჩის ნახვა. რა თქმა უნდა, მაშინვე ვუშოვნე ბილეთი. ჩვენ ძალიან კარგად ვუგებთ ერთმანეთს. მოხარული ვარ, რომ ის აქ არის და ჩემს გასამხნევებლად მოვიდა კორტზე,"- თავი აარიდა ორაზროვან კითხვებს შუტლერმა. " მე დალასსა და ჰიუსტონში სპონსორებთან მქონდა შეხვედრა. ბუნებრივია, რაინერის მატჩზეც მოვინდომე დასწრება. ჩვენ ხომ კარგი მეგობრები ვართ. იმედი მაქვს, რაინერი ამ ტურნირზე ბევრს მიაღწევს,"- სიყვარულზე კრინტიც არ დაუძრავს ინდირას, მაგრამ "ბილდის" ჟურნალისტები მაინც ყველას უმტკიცებენ, მარტო იასპი კი არა, შუტლერისთვის ინდირაც ბედნიერების მომტანია და იქნებ ამდენი თილისმების წყალობით ჩემპიონიც გახდესო. ვნახოთ...

შედევრების ფასი იზრდება

ტიციანის "მარია მაგდალინელი"

უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში გაცხარებული ვაჭრობა მიმდინარეობს აუქციონის მსხვილ სახლებში. იყიდება სხვადასხვა ეპოქის უდიდესი ოსტატების შედევრები და საკმაოდ კარგ ფასადაც. 6 მილიონი ამერიკული დოლარი გაიღო კერძო კოლექციონერმა ჰენრი მურის სკულპტურული კომპოზიციისთვის; 12 მილიონად კი ვან გოგის ერთ-ერთი ნახატი კერძო კოლექციას შეუერთდა. გასული კვირის აუქციონების აბსოლუტურ რეკორდსმენად იქცა მოდილიანის "შიშველი", რომელიც 27 მილიონ ამერიკულ დოლარად იყიდეს.

სამშაბათს კიდევ ერთი რეკორდი მოიხსნა: ვენეციის აუქციონზე ტიციანის ცნობილი ნახატი "მარია მაგდალინელი" სამ მილიონ ევროდ გაიყიდა. ბრძოლა შედევრის შეძენის უფლებაზე 15 წუთს გრძელდებოდა. გამარჯვებული კი გახდა "იტალიელი, უმაღლესი ტექნიკური განათლებით", რომელმაც მთავარ კონკურენტზე 25 ათასი ევროთი მეტი გადაიხადა. ნახატი ეკუთვნის სერიას "მავედრებელი მაგდალინელი" და ის ტიციანმა სიკვდილამდე რამდენიმე წლით ადრე დაასრულა. ეს ნამუშევარი მხატვრის გვიანი პერიოდის შემოქმედების ნათელი მაგალითია.

ანტიკვარიატი წარმატებით გაიყიდა ბრიტანეთშიც. ლონდონში "სოტბის" აუქციონზე სტრადივარიუსის ვიოლინო 750 ათას გირვანქა სტერლინგად შეიძინეს. სულ მსოფლიოში დიდი ოსტატის მიერ შექმნილი 650 ინსტრუმენტი არსებობს და მათ შორის ყველაზე ძვირფასი მილიონ გირვანქა სტერლინგად შეფასდა.

შედარებით ნაკლებად გაუმართლა "სოტბის" ლონდონელ კოლეგას, აუქციონის სახლს Bonhams – აქ არ აღმოჩნდა მყიდველი, რომელიც "პეტრის ვიოლინოში" 500 ათას ფუნტს გადაიხდიდა. ეს ინსტრუმენტი სტრადივარიუსის კიდევ ერთი ნახელავია, ხოლო სახელწოდება ჰოლანდიელი მევიოლინის ჰენრი უილიამ პეტრის პატივსაცემად ჰქვია, რადგანაც თავის დროზე ამ ვიოლინოს სწორედ იგი ფლობდა.

სააუქციონო ცხოვრების ეს მაჩვენებლები ერთ რამეზე მეტყველებს – მსოფლიოში გაიზარდა ანტიკვარიატზე მოთხოვნილება. ანტიკვარიატის ბაზარმა 11 სექტემბერს დაწყებული კრიზისის შემდეგ აშკარა აღმავლობა დაიწყო.

სათამაშოები მადონასგან

მადონა

თანამედროვე პოპ-მუსიკის დედოფალი არ დასჯერდა ახალ საქმიანობებს: წიგნების წერას, ფირმა Gap-ის სარეკლამო კამპანიაში ჩართვას და ახლა საკუთარი, ბავშვებისთვის დაწერილი წიგნის საფუძველზე სათამაშოების გამოშვებასაც იწყებს.

მადონამ და მისმა პარტნიორმა Signature Network განაცხადეს, რომ გამოუშვებენ თოჯინებს, ტანსაცმელს, აქსესუარებს, საკანცელარიო და სასკოლო საქონელს "ინგლისური ვარდების" სიმბოლიკით. ეს ყველაფერი განკუთვნილი იქნება 7-დან 12 წლამდე ასაკის მოზარდებისთვის. მომღერლის აზრით, ზუსტად ეს არის მისი ლიტერატურული ოპუსის მკითხველთა კატეგორია.

მსახიობის საპროტესტო ჟესტი

კატრინ დენევი

ცნობილმა ფრანგმა მსახიობმა კატრინ დენევმა პროტესტის ნიშნად "იუნესკოს" კეთილი ნების ელჩის საპატიო ტიტულზე უარი განაცხადა და ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს კოიტირო მაცუურეს გადადგომის შესახებ სთხოვა. "იუნესკოს" ისტორიაში ასეთ შემთხვევებს იშვიათად თუ შეხვდებით. ამ გადაწყვეტილებით მსახიობი აპროტესტებს "იუნესკოს" მიერ ანგოლაში სრულუფლებიან წარმომადგენლად პიერ ფალკონეს დანიშვნას. ფალკონე სასამართლოს ზედამხედველობის ქვეშ იყო და მას ბრალად ედებოდა 90-იან წლებში ანგოლაში ხუთას მილიონ დოლარად უკანონო იარაღის შეტანა. ელჩად დანიშვნის შემდეგ ფალკონემ სასამართლოს ზედამხედველობისგან თავის დასაცავად დიპლომატის იმუნიტეტი შეიძინა.

კატრინ დენევი, როგორც "იუნესკოს" კეთილი ნების ელჩი, მსოფლიო კინემატოგრაფიული მემკვიდრეობის შენახვის საკითხებზე მუშაობდა.

ორდენები მუსიკოსებს

ელისაბედ მეორემ ბეკინგემის სასახლეში ბრიტანეთის იმპერიის ორდენები დაარიგა. ამჯერად მეტად საპატიო ჯილდოს მინიჭებით დედოფალმა მუსიკოსების – დევიდ გილმორისა და ჯულს ჰოლანდის მოღვაწეობა დააფასა.

ჰოლანდი ცნობილია, როგორც ანსამბლ Squeeze-ის წევრი და ბიბისის სატელევიზიო პროგრამების ტელეწამყვანი. დევიდ გილმორს კი იმპერიის ხელისუფალთა ყურადღება მხოლოდ "პინქ ფლოიდში" მოღვაწეობით არ მიუპყრია. წელს მაისში მუსიკოსმა ოთხი მილიონ ხუთასი ათასი გირვანქა სტერლინგი უსახლკაროთა დასახმარებლად გაიღო. ბიბისისთვის მიცემულ ინტერვიუში დევიდ გილმორმა თქვა: "დიდი იმედი მაქვს, რომ მუსიკალური მოღვაწეობისთვის დამაჯილდოვეს, მაგრამ თუკი ჩემმა ქველმოქმედებამაც რამე შეცვალა, მოხარული ვარ. დედოფალმა მითხრა, რომ "პინქ ფლოიდი" ძალიან დიდხანს არსებობდა. მეც ვეთანხმები, მაგრამ მგონია, რომ თუკი მას ოდესმე მოუსმენია ამ ჯგუფისთვის, აუცილებლად მოითხოვდა მუსიკის გამორთვას".

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.